לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים
על המשמר
עט ה', כ"ו בכסלו תשמ"ח, 17 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13523 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

77% לעבודה ומפ"ם בבחירות למועצת הסטודנטים בחיפה

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר"

השמאל, המורכב ממפלגות העבודה ומפ"ם, זכה אתמול בנצחון בבחירות למועצת הסטודנטים של אוניברסיטת חיפה, בכבשו 30 מבין 39 המושבים במועצה, שהם כ־77%. רשימת הליכוד + כהנא זכתה ב־5 מושבים ורשימת הערבים זכתה ב־4. הצביעו כ־50% מבעלי זכות־הבחירה, כ־2,500 מבין 5,020. שמואל בן נפתלי, יו"ר מועצת הסטודנטים בחיפה בשלוש השנים האחרונות וחבר מפ"ם, אמר: "תוצאות הבחירות מהוות מיפנה בכוחה של מפ"ם, והוא מצביע על עלייה משמעותית.

שמיר נועד עם וייצמן, הממלא את מקום שר־החוץ

ירושלים מודאגת מהתגובות הקשות בעולם — מתכננת מיתקפת הסברה

ההסברה הישראלית אינה מצליחה להעביר לעולם גירסת ישראל על המתרחש בשטחים ● שמיר קיבל אתמול את שגריר ארה"ב שהביע דאגת וושינגטון מההתפתחויות ● וייצמן נועד עם שגריר מצרים בסיוני ● צרפת הודיעה על יוזמה אירופית להגנה על תושבי השטחים

מאת כתבתנו המדינית בירושלים, וכתבי "על המשמר" בצרפת ובבריטניה

ראש הממשלה יצחק שמיר והשר עזר וייצמן, הממלא את מקום שר החוץ פרס, נועדו אמש לדיון בתגובות הקשות, שהגיעו במשך היום לירושלים (סוף בעמוד 4)

עימות בעזה (צילום: בועז לניר)

חוסיין תוקף ישראל — משווה אותה לאיראן

מאת פנחס ענברי, כתב "על המשמר"

לראשונה מאז פרץ גל ההפגנות בשטחים, תקף חוסיין מלך ירדן בחריפות את צעדי הדיכוי נגד הפלשתינים, והשווה את ישראל לאיראן, באומרו, ששתי המדינות הן האויבות העיקריות של העולם הערבי.

בדברו לפני בוגרי קורס של ביה"ס לפיקוד ומטה ברבת־עמון, אמר המלך חוסיין, כי ישראל אינה לומדת לקח מן ההיסטוריה והיא מדכאת בכוח את שאיפות הערבים הפלשתיניים לחירות. הוא קרא לרייגן ולגורבאצ'וב לכלול את תהליך השלום במזה"ת בראש סדרי־העדיפויות של הסעיף המוגדר כ"בעיות אזוריות".

הוחרפה נעימת העוינות

כתבנו מעיר, כי הטלוויזיה הירדנית החריפה אמש את נעימת העוינות כלפי התנהגות ישראל בשטחים, לאחר שהסתפקה בימים האחרונים בדיווח ענייני, לא בראש מהדורת החדשות. אתמול, הרחיבה ירדן בסיקור האירועים במזרח־ירושלים על כניסתו של השר שרון לביתו ברובע המוסלמי, והאריכה בתגובות מן העולם.

אש"ף דורש צעדים

אש"ף קרא אתמול למועצת הבטחון לנקוט ב"צעדים מוחשיים" כדי לשים קץ ל"דיכוי הברבארי" מצד הכוחות הישראליים בשטחים. פארוק קאדומי, ראש המחלקה המדינית של אש"ף, קרא למועצת הבטחון לא להסתפק ב"גינוי חסר־תועלת", אלא לשלוח משקיפים לשטחים או לדרוש את יציאת הכוחות הישראליים מהם.

צה"ל מנסה לאתר הצעיר שנראה ב"מבט" יורה מעוזי אש ישירה לעבר ערבים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

אלוף פיקוד הדרום ומשטרת ישראל מנסים לאתר את האזרח שנראה אמש בטלוויזיה, במהדורת "מבט", כשהוא מכוון ויורה מרובה "עוזי" אש ישירה לעבר צעירים ברצועת עזה, בניגוד לכל ההוראות. גורמים בפיקוד דרום אומרים כי האזרח שנראה במהדורת "מבט" נסעת הידי אינו שייך לאף אחת מזרועות הביטחון, ונהג בניגוד מוחלט לחוק. כעת נעשה מאמץ לאתר את הרכב המסחרי בו נסע ואת האיש עצמו. בטלוויזיה נראה האיש לבוש בג'ינס ובחולצה בהירה כשהוא מגיח ממכוניתו ומצטרף לחיילי צה"ל תוך שהוא יורה במישרין דרך כוונת הרובה.

סולקו מתנחלים מרפיח

חיילי צה"ל סילקו אמש מתנחלים, שהגיעו לרפיח ויצרו פרובוקציה כלפי האוכלוסיה האזרחית. אמש הגיעה קבוצת מתנחלים, במכוניות אחדות, לשכונת תל סולטן ברפיח. המתנחלים היו חמושים והם יצאו ממכוניותיהם והגיעו נוכחות בשכונה הערבית. מעשה זה גרם לתסיסה בשכונה, אם כי לא היו התנגשויות בין הערבים ליהודים.
יחידת צה"ל נשלחה למקום ופינתה את המתנחלים מהשכונה.
(עתי"ם)

התסיסה בקרב ערביי ישראל

דוברי הממשלה מנסים בדרכים שונות ליצור אשלייה, שגל ההמהומות בשטחים הולך ושוכך, וכי מדובר בעניין עונתי. יצחק שמיר מצהיר הצהרות מילוליות בוטות, אך אינו מגלה עניין רב במעשה, ונראה שאינו קולט את עוצמת האירועים. יצחק רבין ממשיך לשוטט בארצות־הברית, ולהסביר לציבור שם שהמצפון הישראלי נקי, במקום לשוב ארצה מייד ולהתרכז בפתרון המצב. ואילו ה"גל" כאן לא רק שאינו שוכך, אלא הוא מתפשט במעגלים פריפריים, והופך לסופה מדינית מתגברת. ישראל שבה לימים האפלים של מלחמת לבנון, שבהן היתה מבודדת ומנודה מבחינת דעת הקהל העולמית. ארצות־הברית ומדינות אירופה שופטות את מה שהן רואות, ואת המציאות הזו אי־אפשר להסתיר אפילו אם ייסגר השטח לצלמי הטלוויזיה.

מתוך המעגל הפריפרי של ההתרחשויות בשטחים מצוי העימות הערבי הישראלי, שהאירועים הנוכחיים יוצרים אצלו שינוי עמדות הולך וגובר. מלחמת ששת־הימים קירבה את ערביי ישראל לערביי השטחים והגבירה את המודעות הלאומית שלהם. עם זאת, נשמר משך שנים רבות האיזון העדין בין לאומיותם הערבית פלסטינית של ערביי ישראל לבין אזרחותם הישראלית. עיקר פעילות הטרור באה מן השטחים, והפעילות הפוליטית של ערביי ישראל מתקיימת עד היום במסגרות פוליטיות לגיטימיות, ובשיתוף־פעולה יהודי־ערבי. ואולם, אין אפשרות לחסום את הזרמים התת־קרקעיים של ההזדהות עם תושבי השטחים לאורך זמן, אלא אם תימצא הרגעה יסודית של המצב, באמצעות פתרון מדיני. האירועים של השבועות האחרונים הפרו את האיזון הקיים והתסיסה החמורה בקרב ערביי ישראל, העומדת להיתרגם לשביתות ולגילויי מחאה בשלב הראשון, אך עלולה בהחלט לחרוג מעבר להן.

עם כל הקשיים, מהווה מדינת ישראל עדיין דגם של הצלחה יחסית בדו־קיום עם מיעוט לאומי ערבי גדול. האירועים האחרונים בשטחים מאיימים על הרקמה המסובכת בלאו הכי בתחום זה. כאן לא תועיל "יד קשה", שתוצאתה מוגבלת וזמנית גם על השטחים עצמם.

"על המשמר"

התסיסה תימשך עוד כמה ימים — מעריכים בצה"ל; חייל נדקר ברפיח

תוקפו של החייל ו־2 מחבריו נורו ונפצעו ● צה"ל מבצע מעצרים נרחבים ברצועה

● ביקורת על רבין: מדוע איננו חוזר?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי, עזרא אבירן, ושלי יחימוביץ'

גורמי־צבא בכירים מעריכים, כי הפרות־הסדר האלימות בשטחים יימשכו לפחות עוד כמה ימים. גם אתמול היתה רצועת־עזה מוקד הפרות־הסדר, ובמהלך היום, נדקר מגבו חייל צה"ל, שנפצע באורח בינוני עד קל. התוקף ושניים מחבריו נורו ונפצעו.

החייל שנדקר הוא משה צ'טל, מרמת־השרון. הוא נדקר שלוש פעמים בגבו. אמש סיפר בביה"ח "סורוקה": "היינו בסיור שיגרתי (המשך בעמוד 2)

ניסים: ההסכם בין קופ"ח לרופאים — הונאת הציבור

אמר בראיון ל"על המשמר" כי זו סתם תוספת שכר שתגולגל על התקציב ● דובר קופ"ח: התורים יקוצרו

מאת לוי מורב, כתב "על משמר"

"הונאה אחת גדולה — ו[illegible]", כך כינה שר־האוצר משה נסים, את ההסכם שנחתם בין הנהלת קופ"ח לבין רופאי הקופה, בראיון מיוחד ל"על המשמר" מסך השר את תוכן המכתב ששיגר לפרופ' חיים דורון, יו"ר הנהלת קופ"ח, בו הוא קובע שההסכם הוא בבחינת "הונאה אחת גדולה של קופ"ח והרופאים את הציבור. זאת סתם תוספת שכר בשיעור של 35 מיליון ש"ח לשנה שתגולגל על התקציב הממשלתי ולא תקצר כלל את התורים של הממתינים לטיפול רפואי" קבע ניסים.

בהמשך הראיון קבע שר האוצר שאין בתקציב שהגיש לממשלה העלאת מחירי המים לחקלאות מעבר להתייקרות הכללית במשק.

הראיון המלא עם שר־האוצר יתפרסם במוסף המלכלי השנתי של "על המשמר" שיופיע בסוף דצמבר 1987.

קופ"ח: התורים יקוצרו

יוסף שמי, כתב "על המשמר" מוסר:

כתגובה להאשמות שהטיח שר־האוצר בהסכם בין מרכז קופ"ח לבין הרופאים, אמר דובר מרכז קופ"ח דוד תגר, כי אין כאן הסכם שכר חדש, כפי שטוען שר־האוצר, אלא הסכם המסדיר תשלום בעד עבודה נוספת. התמורה תינתן רק בגין עבודה שתבוצע בפועל, ולפי הערכת מרכז קופ"ח יבוצעו בשנה כ־9000 ניתוחים נוספים וזה יגרום לקיצור תור הממתינים.

3 תושבי בלאטה נורו למוות "בניגוד להוראות"

מקור צבאי: הופקו לקחים מהאירועים — גם במצבים קשים יש לנהוג כבני־אדם

מאת פנחס ענברי, כתב "על המשמר"

מקור צבאי בכיר מסר אתמול, כי הופקו הלקחים מהאירועים שקרו במחנה הפליטים בלאטה בסוף השבוע שעבר. אם כי צוין, אנשי הצבא היו נתונים במצב קשה בתוך המחנה. מסר, כי שלושת התושבים שנהרגו במקום נורו בצורה אחת, "בניגוד להוראות".

נורמות של בני אדם

המקור הצבאי הבכיר אמר כי יש להחיל, גם במצבים קשים, נורמות התנהגות של בני אדם כלפי בני אדם.

חוכמת זקנים / חופש עיתונות

קו ישר מאוד מתוח בין ההרג החוזר ונשנה של נערים ונשים בשטחים, לבין כוונת ראש־הממשלה לסגור את הגדה והרצועה בפני עיתונאים. אפשר ללמוד אודותיו מאמרתו של ג'ורג' ברנארד שאו: "ההריגה היא צנזורה בצורתה הקיצונית ביותר".

רוביק רוזנטל

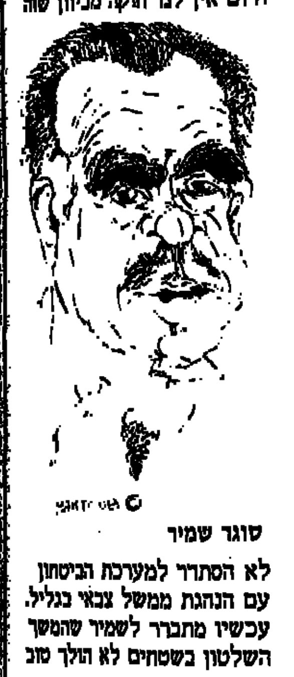
אזמל / שטח סגור

לא הולך עם דמוקרטיה

יצא המרצע מן השק: הצעתו של שמיר לסגור בפני העיתונות את יהודה ושומרון חשפה את הסיבות האמיתיות, לא רק למשבר של רשות השידור אלא גם את מקור הסכנה העיקרי לעיתונות הישראלית בכלל. מתברר שהימין מוכן להקריב בשביל ארץ ישראל השלמה את הכל. גם את חופש העיתונות. ואם צריך לבחור בסופו של דבר בין ארץ ישראל השלמה לבין הדמוקרטיה, הימין בוחר ללא היסוס בארץ ישראל השלמה. הסבירו כאילו זה מכוון נגד כתבי החוץ שכאילו מוציאים את דיבת הארץ רעה. אבל בכך מוצאים עצמם עיתונאי ישראל בשורה אחת לא רק עם כתבי החוץ אלא גם עם העיתונות הפלשתינית, אשר כעת היא נקלעה לקו הראשון במאבק על הדמוקרטיה הישראלית.

הימין רצה לסגור את הטלוויזיה ולעקר את "מבט", כדי שלא יובאו תצלומים מן השטחים מכיוון שזה לא הלך, יעתיקו את שיטות" הגדה: יוציאו צו ונגמר עניין.

בספרו על המשבר החוקתי בישראל רומז משה נגבי, כי עד היום אין לנו תוקה מכיוון שזה

סוגר שמיר

לא הסתדר למערכת הביטחון עם הנהגת ממשל צבאי בגליל. עכשיו מתברר לשמיר שהמשך השלטון בשטחים לא הולך טוב עם דמוקרטיה.

פנחס עונגי

"המשמר"

ציורמצב

בשטח / פרדס כץ

סולחה עם עופרה

ינון, הילד שנדקר, החוויר מול מצלמות הפלאש ועיתונאים. "איפה נדקרת?": בגב, אבל לא ממש, רק נחתכתי"; "אתה פוחד?": "לא, רק נרגש...", אמר להבין.

עופרה וינון מגבעת השלושה

עמותת "אל־אלימות" קיבצה אירוע תקשורתי עם בני נוער רעשניים ועופרה חזה כצ'ופר התפייסות, שהסתירה חלקית פלקט אחורי גדול: "הנוער בער סבלנות — נגד אלימות". נערי קיבוץ "גבעת השלושה", שחטפו לפני שבוע מכות ודקירת סכין פלילית מילדי שכונה בפרדס כץ, חזרו למקום האירוע לפגישת סולחה. הקיבוצניקים ישבו סביב שולחן אמצעי, ארוך, הפרדס־כצים סביב, מושכים שערות ראש, בוכים דמעות הבלתי יאומן: עופרה. עופרה היא מרגישה הזדהות, זוכרת תדמית ביוגרפית שלילית — שכונת התקווה — שכונת מצוקה עם לב של זהב. "כן, ילדים, תלכו עם ראשים זקופים, גאים, עיזרו זה לזה". מחיאות־כפיים סוערות. פורקן של מתח. טישו ריחני סופג לחלוחית לפני אחרונה.

אופיר פוגל, יו"ר ועדת הנוער של העמותה, מגיע הישר מנצרת־עלית. מדבר אל מקרופון סרבן. משפטים קטועים מצטטים "תרבות פנאי לא מפותחת", כגורם עיקרי לאלימות. "לא משנה מי התחיל, אנו מגנים כל אקט אלים". מחיאות סוערות.

עופרה מבטיחה הופעת התנדבות עם שיר חדש על אל־אלימות, מדביקה נשיקת התעלפות לינון ועוזבת. ילדים מתנפלים עליה, מצלמות מתנפלות עליהם, מבקשות להנציח סימני ליפסטיק משורטטים על פניו של הנדקר. תמונה קלאסית.

ליו"ר העמותה, גדעון בן־ישראל, חשוב עוד לומר: תאמצו זה את זה, כי היופי הוא בשוני, כמו פסיפס. כמו שטיח פרסי.

גל הרמוני של רחיפות מרפקים מנסה להגיע אל עופרה. הוא עוד אומר: "אני קורא לאי־אלימות", בשמורים מבוהלים נושאים את האתת שהתעלפה, סוטרים, משפריצים מים. כשמרימים לה את הרגליים היא מתעוררת, זוכה למבט אחרון בעופרה, המרימה רגליים ועוזבת זירת פיוס על סף אלימות.

אלישבע איילון

מרגליות / שילנסקי

הם לא יעמדו דום

"כשאתה מדבר על שרון, עליך לעמוד תחילה דום" (ח"כ דב שילנסקי, לח"כ מרדכי וירשובסקי, בוועדת הפנים של הכנסת).

"עמוד דום" שילנסקי

... ושמח בחלקך, מר וירשובסקי, כי כל מול אתה — 650 בחורים, אפילו לעמוד דום לא יוכלו כדי לזכות ולרבה אל ועל שרון.

ארנון למפי

דעל / אריק ולילי

חנכת הבית

בחנכת הבית של שרון
אני שוטרים ראיתי שם, המון,
כמו למשל שוטר חבוש קסדה
ואלתו לכף ידו צמודה.

ובחצר היו אנשי מג"ב
בודקים כליו של כל עובר ושב,
שוטרים אני ראיתי שם המון,
בחנכת הבית של שרון.

שם כל אורחי החג של אריק ושל לילי,
פסעו בתוך שדרת נושאי רובי "גליל" לי,
עם המטול והרמון
אשר ראיתי שם המון
אצל שרון
אצל שרון.

לזר

תפס כותרת / שלמה עמר

עוד שגיאה של עזר

סוף סוף זה קרה. לאחר הרבה יותר מתשעה חודשי הריון ביקש היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מיו"ר הכנסת, שלמה הלל, כי יפעל וידאג להסרת החסינות הפרלמנטרית של שלמה עמר.

חריש מבקש להעמיד לדין את הח"כ האלמוני מקרית מוצקין בגין שתי פרשיות: האזנות הסתר ב"אגד" והפגישה הלילית במשרדו של עו"ד יגאל ארגון. עמר הזדרז אתמול להודיע לתקשורת כי מבחינתו אין בעיה. "אם היועץ המשפטי יפנה לכנסת ויבקש את הסרת חסינותי, אודיע מיד כי אני מסיר אותה".

בעלי הזכרון מבין הקוראים מנחשים בוודאי הודעה דומה מסר עמר לפני כ־20 חודש, אולם כשפנה היועץ המשפטי הקודם, יצחק זמיר, לכנסת וביקש את הסרת החסינות, שכח לפתע עמר מכל הבטחותיו. הוא התפתל והתכחש וזכר, דברים שאמר לעיתונאים ולפרקליטים, ובעזרתם של קואליציות שונות

נוסף להאזנות הסתר עומדת נגד עמר האשמה נוספת, חמורה מאוד מבחינה ציבורית. נגד הח"כ נטען, כי בעבר ניצל כל דרך אפשרית, כולל מתן שוחד, להתחמקות משירות מילואים בלבנון. עוד נטען, כי בפגישה הלילית במשרדו של עו"ד ארגון, המקורב למלכות, נעשה ניסיון להטות עדויות בפרשת ההשתמטות כדי להציל את עורו של הח"כ.

עמר הוא עוד שגיאה פוליטית תמוהה של השר בלי תיק עזר וייצמן. יו"ר מזכירות "אגד" לשעבר הגיע לכנסת כמספר שלוש ברשימת "יחד", אחרי עזר ותת־אלוף (מיל) בנימין (פואד) בן־אליעזר. עמר מסתובב בגבעת רם כבר למעלה משלוש וחצי שנים ולמרות זאת איש כמעט איננו מכיר אותו בכנסת. במליאה הוא נוכח לעיתים אך כמעט ואינו מדבר. הוא חבר בוועדה המאוד חשובה, ועדת הכספים, רק משום שלמערך מעט מאוד כלכלנים. גם בוועדה כמעט ואין שומעים

עמר – שכח את ההתחייבות

ומשונות, ברח כמי שכפאו שד מפסק דינו של החוק.

הפעם, החשדות נגד עמר כבר הרבה יותר מוצקים ומבוססים. בפרשת האזנות הסתר הועמדו לדין והורשעו שלושה מחבריו, כולם שכירים ב"אגד". בתקופה זו, ערב הבחירות, איש בליכוד לא התנגד להסרת החסינות של איש מערך. גם בסיעתו הוא, בודדים בלבד ינסו למנוע את הסרת החסינות, שכן הציבור לא יקבל בעין יפה אקט כזה.

אותו, אפילו כאשר דנים בנושאים מן המעלה הראשונה, כמו תקציב המדינה, הסיוע למושבים ולקיבוצים ועוד. אחת למספר שבועות עולים ראשי "אגד" לכנסת לשיחות עם הבוס. עמר עושה להם כבוד, מזמין אותם למזנון הח"כים, מושיב אותם ליד שולחן מרכזי, עושה להם הכרה עם ח"כים ואפילו שרים. בסיום ההצגה הוא אפילו מנסה להקשיב לדבריהם.

מוטי בסוק

עורך "עמוד־אחורי": אפי לנדאו

מקורות בפמליית רבין על שיחותיו הצבאיות בפנטגון:

„האמריקנים ממש יוצאים מגידרם" לסייע לישראל ככל שרק אפשר

הושגה התקדמות במו"מ על מחיר ה„אפ.16" ● יימשכו הניסויים ב„פופאי הישראלי" ● ארה"ב תממן 80% מפיתוח מערכת „חץ" ליירוט טילים ● משרד החוץ האמריקני היה פחות לבבי — מתח ביקורת על התנהגות ישראל בשטחים

מאת דליה רפאל, כתבתנו בארה"ב

וושינגטון.— שר הבטחון יצחק רבין סיים אתמול את ביקורו בוושינגטון ויצא לביקורים ביחידות צבא ארה"ב. שיחותיו עם אנשי הפנטאגון והקונגרס התרכזו בנושאים הקשורים ב„תקופה שאחרי הלביא", כהגדרתו.

ההתרחשויות בשטחים נדונו גם הן, אולם זכו בתשומת־לב שולית, יחסית, להפתעת מקורות בפמליית השר.

יוצאים מגידרם

המקורות מסרו ל„על המשמר", כי האווירה בשיחות, הרצון הטוב והמאמץ ללכת לקראת ישראל היו „מפתיעים ממש." „האמריקנים ממש יוצאים מגידרם," אמרו, למצוא דרכים ואפשרויות לסייע בכל שניתן. לפחות חלקית, הם מייחסים את השינוי בגישה לכניסתו של שר־ההגנה החדש פראנק קארלוצ'י, לתפקידו, אם כי מעריכים, כי תורמים לכך גם גורמים נוספים.

התקדמות בשיחות האפ.16

את שיחותיו בפנטאגון ובקונגרס ריכז שר־הבטחון בבדיקת האפשרות לקבל „תוספות מסוימות", כהגדרתו, מעבר לדברים שהובטחו לישראל לפני ביטול פרויקט ה„לביא", וקיומו. מחיר עיסקת מטוסי האפ.16 נדון והושגה התקדמות, אם כי לא סיכום. סוכם, כי לא תיכלל במחיר המטוסים עלות הפיתוח המיוחד שהושקעה בהם. המחיר הסופי ייקבע רק לאחר שתגיש ישראל בקשה מפורטת ומדויקת של דרישותיה לגבי המטוס. בנושא זה נפגש רבין גם עם נציגי חברת „ג'נרל דיינמיקס", יצרנית מטוסי האפ.16.

80% מימון אמריקני

עם הפנטאגון הוסכם, שתימשך תקופת הניסוי לגבי טיל ה„פופאי הישראלי" בצבא ארה"ב, דבר המגדיל את הסיכויים שיירכש על־ידי ארה"ב בכמויות גדולות, עם סיום הניסוי.

הישג חשוב הוא ההסכמה שהושגה בנושא מימון תוכנית „חץ" — המערכת ליירוט טילים (ATBM), המבוססת על מחקר ישראלי. אתמול הודיע שר ההגנה קארלוצ'י, אישית, לשר רבין, כי המימשל האמריקני יממן 80% מהפרוייקט (שהיקפו הכולל הוא 200 מיליון דולר). דרישתה המקורית של ישראל היתה ל־90% מימון אמריקני, אך ההחלטה הסופית התקבלה גם היא בשביעות־רצון רבה.

בעיית הצוללות

עניין שלא נפתר בינתיים, הוא רצונה של ישראל לבנות צוללות (קונוונציונאליות) בגרמניה. ישראל מעוניינת להשתמש בכספי הסיוע האמריקני הצבאי לחידוש צי הצוללות. בארה"ב אין מייצרים עוד צוללות קונוונציונליות, אלא גרעיניות בלבד (ע"פ חוק של הקונגרס למניעת זיהום סביבתי). אישור מיוחד של המימשל האמריקני דרוש לשם שימוש בכספי־סיוע במדינה אחרת. עקרונית, רובו המכריע של הסיוע הצבאי חייב להיות מוצא בארה"ב עצמה. הנושא נדון, אך לא סוכם.

עוד טיפל רבין בדרכים ובאפשרויות להגדלת השתתפותן של תעשיות ישראליות במיכרזים של הצבא וכוחות הבטחון האמריקניים.

אווירה טובה גם בסעודה

האווירה הטובה של חום, פתיחות וידידות שררו גם בארוחת־ערב שערכו לכבוד השר רבין ורעייתו, שגריר ישראל בוושינגטון משה ארד ורבקה אשתו, בביתם (הבית שבו גרו הרבינים, במשך חמש שנים).

בין האורחים היו שר ההגנה קארלוצ'י ורעייתו, סנטור קנדי, מקס קמפלמן (ראש צוות המו"מ של ארה"ב לשיחות פירוק החימוש), רמטכ"ל צבא ארה"ב קראו, תת־שר־החוץ מרפי ואישים נוספים מהמימשל, מהצבא, מכלי־התקשורת וחברים אישיים של יצחק ולאה רבין.

חכביש לתר־הזיתים זרוע אבנים (צילום: ישראלי)

המשכים

התסיסה תימשך עוד

(סוף מעמוד ראשון)

ברפיח. לפתע בא מישהו מהצד, הלך לאחור, עשה סיבוב של 180 מעלות ודקר אותי מאחור. הרגשתי דקירות, נאבקתי איתו, נתתי לו מכה עם הרובה בפרצוף, דרכתי את הנשק, ירדתי לכיוון שלו ונפלתי. חילצו אותי מהר מאוד. עכשיו עוד כואב, אבל יהיה בסדר".

מעצרים רבים

כוחות צה"ל בעזה תוגברו באופן משמעותי והחיילים מבצעים מעצרים של מיידי־אבנים ומפירי־סדר. מתקני־הכליאה ברצועה מלאים עד אפס מקום, ועצירים נוספים מועברים לידי המשטרה המקומית.

כוחות צה"ל ברצועה ובגדה תודרכו לא להיגרר אחר התגרויות ולהיות מאופקים בשימוש בכלי־נשק. רק במקרה של סיכון חיים ממשי יש לפתוח באש, על־פי ההוראה, אמר אתמול גורם צבאי בכיר.

הרמטכ"ל דן שומרון, סגנו אלוף אהוד ברק ואלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי סיירו אתמול בערי הרצועה ובמחנות הפליטים ושוחחו עם תושבים וחיילים. בעיר נראתה תנועה דלילה והנויות רבות נותרו סגורות.

בערי הגדה חלה ירידה במספר הפרות הסדר ומוקד התסיסה עבר למזרח־ירושלים, שם הוקמו מחסומי־אבנים. הוא הביע תקווה, שהמהומות האחרונות, ו„הטרמפ" שתפס עליהן ערפאת, לא ישפיעו על תומכי ירדן בגדה, שלדבריו, „התחזקו מאוד בעת האחרונה."

ביקורת על רבין

אתמול נשמעה ביקורת בחוגי מערכת הבטחון על שהשר יצחק רבין אינו מקצר את ביקורו בארצות־הברית ואינו שב ארצה, כדי לעמוד בראש המאמצים להחזיר את השקט על כנו. ראש הממשלה שמיר, הממלא את מקומו של שר־הבטחון, לא ביקר במוקדי האירועים ולא נפגש עם קצינים, חיילים ותושבים.

מחבלות בפיתוח

אלוף פיקוד הדרום נפגש אתמול עם המוכתר, ראשי העיריות, הנכבדים והסוחרים ברצועת עזה, וקרא להם להפעיל את השפעתם להרגעת הרוחות. הוא הרגיש, שהפעילות הישראלית באזור מונעת על־ידי חתירה להעלאת איכות־החיים ודאגה לרווחת התושבים, וכעת מצויות בעיצומן פעולות פיתוח בכל התחומים ברצועה, בכללן רשתות מים, חשמל, ביוב וכבישים, והמהומות יחבלו בפיתוח.

עם זאת אמר, כי כוחות הביטחון ינקטו בכל הצעדים המתחייבים להשבת הביטחון והסדר, ולא יהססו להפעיל את כל האמצעים העומדים לרשותם.

המקור הצבאי הביע דאגה, מהיגררות הגדה אחרי האיסלם הקנאי של עזה, אם כי הרגיש, המצב הנוכחי בגדה אינו כמו בעזה מהבחינה הזאת.

באוניברסיטת אנג'ח בשכם יש מאבק קשה בין תומכי אש"ף לבין הגוש האיסלמי, ושני הצדדים יודעים שבאוניברסיטה יוכרע מי ישלוט ברחוב. הוא ציין, כי חלה רגיעה בהפגנות בגדה, אם כי עדיין יש גחלים לוחשות, והם יכולים לבעור עם כל רוח.

● מקסיקו־סיטי. — ממשלת מקסיקו הודיעה על תוכנית צנע כלכלית נרחבת, כדי לבלום את האינפלציה הדוהרת, וזכתה מייד בתמיכת האיגודים המקצועיים, חוגי העסקים והחקלאים.

שיעור האינפלציה במקסיקו עומד כיום על 143 אחוזים בשנה, וההסכם שנחתם בין הממשלה לבין שלושת הגופים נועד לקצץ את האינפלציה בחצי.

פלשתינים הפגינו נגד שר־הבטחון בוושינגטון

רבין: מצפוננו נקי ● עלינו להמשיך במדיניות הנוכחית עד למציאת פתרון ● „אין די בכדורי גומי לפיזור מפגינים"

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון.— הפגנת עשרות פלשתינים נושאי כרזות ודגל אש"ף, המתינה אמש בבוקר לשר־הבטחון יצחק רבין בפתח מכון ברוקינגס, בשעה שהגיע לשם לשאת הרצאה. קריאות המפגינים נגד „סרוד בחסות המדינה", „מעצרים המוניים" ו„יחי אש"ף", נשמעו לאורך ההרצאה כולה.

„מצפוננו נקי"

באולם פנימה אמר רבין לקהל מאזיניו: „מצפוננו נקי. בכל הנוגע לפעולותינו בשטחים. עלינו להמשיך במדיניות הנוכחית, עד למציאת הפתרון. כשם שלא ויתרנו על סיני עד שנמצא הפתרון לסכסוך עם מצרים". רבין חזר ואמר שנסיגה חד־צדדית של ישראל מהשטחים איננה אפשרית. כיוון שתגרום לחיסול סיכוי כלשהו למו"מ על הגדרת התנאים שישררו בהם בעתיד. הוא גם הסביר כי אין די בכדורי גומי ובגז מדמיע לפזר המפגינים וכי לישראל אין די כסף להקים יחידות לא־צבאיות לטיפול במצב.

אמש ב„מוקד"

דורית גפן

פתרון תוצרת שרון

אואריקה! יש פתרון תוצרת שרון. היהודים ישבו בינם לבין עצמם ויחליטו איך לחסל את הטרור, ויחוקקו חוקים בכנסת, שיגבילו עוד יותר את פעילותם של הפלשתינים. הפלשתינים יוכלו לתלות את תקוותיהם לייבוש, ויתנו כסבלנות שמשרד השיכון יבנה להם שכונות עירוניות, בעבודה ערבית כמובן. שאיפות לאומיות — יוק, שישכחו מזה. שרון במוקד מול מראיינים, סנקוקי מדרגים בשאלותיהם — עושה לעצמו שירות הסברה. הוא אפילו מתגעגע לאשכול, אלון וגלילי ממפלגת העבודה. הם הרי כבר לא יכולים להגיב. הטרור בעיני שרון הוא עוד עלה תאנה להסתיר את האמת, כי הפתרון שלו ושל חבריו הוא אי־פתרון, קרי הנצחת הכיבוש. ירצו — יאכלו, לא ירצו — יואכלו בכח.

המשורר נתן יונתן חתן הפרס ע"ש נתן אלתרמן

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

המשורר נתן יונתן הוא חתן פרס ההסתדרות ע"ש נתן אלתרמן. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הודיע על כך אתמול עם פתיחת חגיגות ההסתדרות בעצרת עם שהתקיימה בתיאטרון חיפה. יונתן נימנה על רשימת הזוכים בפרסי הוועד הפועל בפרוס שנת 67 ליסוד ההסתדרות. המלחין עמי מעייני הוא חתן הפרס למוסיקה ולמחול ע"ש יהודה שרת. השחקנים גילה אלמגור ואבנר חזקיהו יקבלו את הפרס לאמנות התיאטרון ע"ש חנה רובינא, והאמן אפרים ליפשיץ יקבל את הפרס לציור ולפסול ע"ש נחום גוטמן. פרס הוקרה מיוחד יוענק לכתב העת בשפה האידית „הגולדענע קייט" ולעורכו המשורר המופלא אברהם סוצקובר.

הנינג'ות מבלאטה

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הקצין הבכיר ששוחח אתמול עם כתבים לענייני צבא סיפר כי בתוך מחנה הפליטים בלאטה פעל אירגון „השביבה" שכינה עצמו „אירגון הנינג'ות", שהטיל אימה ופחד על המחנה. בסריקות של צה"ל כבלאטה נמצאו ברדסי נינג'ה שחורים ואלות עם גלגל שיניים קטלני בראשם. שם הופץ כרוז שקרא לכולם לצאת לרחוב בכל פעם שמישהו מהמימסד נכנס לרחובות".

לדבריו החליט צה"ל „להתלבש" על המחנה ויש תוכנית, ארוכת טווח, להחזיר את השקט והביטחון לבלאטה ולנטרל את כל הכנופיות של „השביבה". בתשובה לשאלה, אמר המקור הצבאי הבכיר כי „אם רה"מ יחליט לסגור את השטח מפני סיקור תקשורתי, נצטרך לבצע זאת, אולם לדעתנו, אין בכך כל צורך" אמר.

„המשמר" עתון יומי
על המשמר

תמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
תמען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102–121. טל' 233161–3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17. טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

חיילים מצווים על תושב מקומי להשליך את הגיגית שהונחה בכביש לחצר אחד הבתים — התושב ה„מתורגל" עושה כמצוות (תצלום: בועז לניר)

עזה — סיר הלחץ התפוצץ

כתבנו סייר בדרכי עזה, ברדיו אמר רה"מ: „אנחנו במצב של רגיעה" — ברחובות השתוללה אש השינאה — גם לעיתונאים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מתוך השיאים שבהם נתברכה „ארץ ישראל השלמה" נטלה רצועת עזה שלשה. היא העיר הנטושה הגדולה ביותר. צפיפות האוכלוסין בה היא מהגדולה בעולם, וכה גם מחנה הפליטים ג'באליה ביותר. בשבוע האחרון הביאו כל השיאים הללו לשיא גדול שממנו פרצה ההתגעשה.

בשעת צהרים אתמול, אני נוסע ברדיו בדרכי לעזה, את ראש הממשלה יצחק שמיר אומר „אנחנו במצב של רגיעה יחסית".

את השפעת הדברים שיותסו לפני יום קודם, בדבר האפשרות לנטור את הגדה והרצועה מפני כיסוי תקשורתי, חווינו כבר בכניסה ארז בכניסה לרצועת עזה. המילואימניק שם קיבל את ציווי כחיוך, כמו שמקבלים הבאים הפוגעים בבטחון המדינה, רשם את מספר הרכב ואחר לנו להכנס ל„אזור הצעל".

מתוך רצועת עזה ניכרת נוכחות גדולה מאוד של צבא, בלילה הקודם, לאחר יום רצוף אירועים שגבה 5 קורבנות בנפש, הביא לכאן צה"ל תגבורת של כוחות. בכל צומת ולאורך הצירים ניתן להבחין בכוח צבאי מסייר.

עוצר מרצון

בשכונת סג'עיה שבמרכז העיר שקט מאוד, ענן של אופף את השכונה הזאת וריח חריף של צמיגים בוערים באוויר.

למרות שאין כאן עוצר, תושבי השכונה הכריזו כנראה על עוצר מרצון, קצין זוטר נפגש כציר, כלב השכונה, ועור התגודדויות של צעירים. לדבריו, „שלשה צעירים ביחד כבר מתכון בטוח לפורענות", יש לפזרם.

בשכונה שביתת מסחר. אנו חולפים בכביש הראשי ועוקפים מחסומי צמיגים בוערים. על הכביש רק כלי רכב של העירייה, מפנים את הצמיגים מהכביש, נוסעים למיזבלה לשפוך, וחוזרים שוב אחרי שעה לאסוף במקום מקום צמיגים אחרים.

שער אלוהים לחצות רחוב כאן, ורכב עם מספר רישוי ישראלי. לכד ככביש, מול כלבים עויינים.

לא טרח להגיע

מגנות, מהחריץ שבשער והחלונות. החיילים והמפקדים לא אוהבים את העיתונאים המסתובבים כאן. הרעיון שהעלה ראש הממשלה על מיגבלות כיסוי תקשורתי עשו את שלהם. דרך אגב, קצין בכיר מאוד סיפר לי אתמול בבוקר שראש הממשלה, שבימים טרופים אלה הוא גם ממלא מקומו של שר הבטחון. לא טרח להגיע לרצועה או לגדה במשך כל ימי המהומות, לא דיבר עם קצינים, לא שמע את החיילים ולא שוחח עם המקומיים, רק מצהיר על רגיעה. בפתח רחוב בגדר, במרכז העיר, אנו מבחינים בילד בן 6 או 7 מציב בעצמו מחסום מאבנים, צמיגים וקורות עץ. הוא רואה אותנו ובורח בחזרה אל הסימטה.

ברחוב הראשי עוברת קבוצת צנחנים. החיילים מסמנים איקס אדום את כל השערים של החנויות הסגורות שיידעו אחר כך מי שבת ממסחר.

„החיים שבו למסלולם"

בצהרים ברדיו נשמע קולו של אלוף פיקוד הדרום המודיע כי „החיים ברצועת עזה שבו מסלולם והמסחר בעיר התחדש" אנחנו עוקפים עוד מחסום אחר של צמיגים בוערים ומביטים אל החנויות הנעולות.

בתוך העיר נעים צוותי הטלוויזיה מהעולם שתוגברו בכתבים נוספים. על כל רכב שלטים מאירי עיניים באנגלית ובערבית המלמדים, כי זהו רכב „עתונות".

באותו ותצי יש הפגנה אלימה של ארגון „השביבה" ליד בית החולים „שיפא". מודיעים לעתונאים כי לקחו שני כתבים אמריקאיים כבני ערובה ומזמינים את העתונאים שבחוץ להכנס פנימה. איש אינו מסכים.

אחר כך מספרים על „סצינה" לא נעימה שנאלץ לעבור כתב של אחד מעתוני הצהריים. לפתע הקיפו אותו מספר צעירים וטענו כי הוא סוכן של השב"כ והמשטרה, ושהוא מצלם אותם ומעביר תמונות לשלטונות. מסתבר כי „השביבה" עקבו אחריו וגילו כי סעד צהריים בתחנת המשטרה שהיא אחד המקומות הבטוחים יותר כיום.

אחרי שעה קלה שוב ברחוב המרכזי של סג'עיה, אנו נוסעים אחר קומנדקר של צה"ל עם כוח אבטחה, לפתע מבחין הכוח במיידי אבנים ובמציבי מחסום, החיילים מזנקים מהקומנדקר ורודפים אחר הילדים החומקים מהרודפים. הקצין עוצר בו במקום נהג שחולף בכביש באקראי, מוציא אותו מרכבו ותובע ממנו לפנות את המחסום המקומי שככל הנראה מכיר את „הנוהל", יוצא מרכבו ומתחיל לפנות מחסום המורכב משתי פיילות קצת אבנים, צמיג ושלד ישן של אופניים, הקצין במקום מורה לו להשליך את הפיילות ויתר מרכיבי המחסום אל מבעד לגדר בטון אל תוך החצר. „יש שם ילדים והם יורקו עלי חורה" הוא מנסה להתחמק. „זרוק" אומר לו הקצין והוא זורק.

צלמו ברחוב ברזילי

בקצה הרחוב השומם עצרו החיילים ארבעה צעירים שידו אבנים, הנערים בני 15־14 נכפתו באזיקי פלאסטיק, הצלם ניסה לצלם, ולפתע עטו עלינו ארבעה חיילים וחסמו את הרכב ואת הצלם. „לא נסכים שיצלמו, תצלמו את החברים שלנו בבי"ח ברזילי באשקלון".

קצת ויכוחים עם הקצין המקומי והוא בשלו „לא תצלמו". החיילים מכסים בגופם על ארבעת העצורים מעין המצלמה, במשך חצי שעה.

הקצין שואל בקשר להיכן להעביר את העצורים. „המיכלאות כבר מלאות, תעביר אותם למשטרה המקומית" מורה לו אחד „הקודקודים".

שר התיירות

צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי מלון) (תיקון מס' 11), התשמ"ח – 1987

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5, 6, 15 ו־27 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים התשי"ח – 1957[1], ולפי סעיף 15 (א) (1) לחוק איזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה – 1985[2], אני מצווה לאמור:

תיקון התוספת הראשונה: בתוספת הראשונה לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי מלון), התשכ"ז–1967[3], במקום הטבלה יבוא:

טור א' פרטי תקרובת	טור ב' דרגת בית המלון: 2־1 כוכבים, בכל הארץ	2־1 כוכבים, באילת	3 כוכבים, בכל הארץ	3 כוכבים, באילת	4 כוכבים, בכל הארץ	4 כוכבים, באילת	5 כוכבים, בכל הארץ	5 כוכבים, באילת
סודה	0.95	0.85	1.15	1.10	1.35	1.30	1.75	1.70
בקבוק קולה/שופס	1.65	1.60	1.85	1.80	2.00	1.85	2.30	2.20
כוס מיץ טרי	1.35	1.30	1.65	1.60	1.90	1.80	2.10	1.95
בקבוק בירה גולדסטאר	1.85	1.80	2.10	1.95	2.30	2.20	2.70	2.55
בקבוק בירה מכבי	2.10	2.00	2.30	2.20	2.55	2.40	3.00	2.90
בקבוק בירה נשר	0.95	0.85	1.15	1.10	1.35	1.30		
ספל תה/קפה	1.65	1.60	1.85	1.80	2.10	1.95	2.30	2.20
ספל קפוצינו	2.30	2.20	2.55	2.40	2.80	2.70	3.00	2.90
עוגה	2.30	2.20	2.90	2.80	3.45	3.30	4.65	4.40
בקבוק יין סטנדרטי (75 ס"ל)	9.20	8.85	10.35	10.00	11.60	11.05	13.85	13.25

י"ז כסלו התשמ"ח (8 בדצמבר 1987)

אברהם שריר, שר התיירות והמשפטים

מתכננים שביתה כללית ביישובים הערביים במחאה על ההרג בשטחים

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

ביישובים הערביים בישראל הולך וגובר גל התסיסה והזעם על מאורעות הדמים ומדיניות הדיכוי בשטחים הכבושים.

רוב הרשויות המקומיות הערביות קיימו אתמול ישיבות חירום וגינו מדיניות היד הקשה וההרג בשטחים הכבושים.

עיריית נצרת שקיימה אתמול ישיבה לא מן המנין, לדיון „בטבח המתרחש בשטחים הכבושים" החליטה לקרוא לשביתה כללית של כל האוכלוסיה הערבית, „הזועמת והמתקוממת נגד טבח זה". העירייה הסמיכה את ראש העירייה ח"כ תופיק זייד להביא החלטה זו לאישורו של הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, המתכנס היום לישיבת חירום לדיון במאורעות בשטחים.

עיריית נצרת החליטה גם לדרוש את התפטרותו המיידית של הבטחון יצחק רבין „האחראי הישיר לטבח בשטחים".

העירייה הביעה סולידריות עם מאבקו של העם הפלשתינאי בשטחים הכבושים, למען שחרור לאומי, והקמת מדינתו הריבונית לצד מדינת ישראל.

הועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות אמור להתכנס היום לישיבה לא מן המנין בשפרעם לדיון במאורעות הדמים בשטחים.

מקור מוסמך בועד הארצי אמר לכתבנו שקרוב לוודאי שהועד יחליט להכריז על שביתה כללית בת יום אחד, של כל המיגזר הערבי במחאה על מדיניות הדיכוי בשטחים.

עצרת של מפ"ם

בשבת תקיים מפ"ם עצרת בבקה־אלגרביה לגינוי המתרחש בשטחים נגד הקפאת התהליך המדיני שהוא לדעת מפ"ם הפתרון למצב של תושבי השטחים.

בכנס יקחו חלק חברי כנסת ממפ"ם, ראשי רשויות מקומיות מהאיזור, וחברים מקיבוצי הסביבה ומהכפרים הערביים.

לכתבנו נודע שמשטרת נצרת זימנה אתמול מספר אנשים לחקירה באשמת השתתפות בהפגנה בלתי חוקית במחאה על המאורעות בשטחים.

מזכיר האו"ם צילצל: האם צה"ל עורך פעולת גמול?

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

פעולת צה"ל בכפר מידון, שמצפון לרצועת הבטחון, גרמה תסיסה ודאגה עמוקה בקרב ארצות שחייליהן משרתים ביוניפי"ל. אתמול נודע שכאשר החלה פעולת צה"ל שהיקפה היה מוגבל, נוצר רושם שכאילו מדובר בפעולת תגמול על ליל הגילשונים. אפילו מזכיר האו"ם התקשר למפקדת יוניפי"ל בנקורה לברר את נסיבות המקרה והיקף הפעולה.

גם הממשלות שחייליהן משרתים בחיל האו"ם התקשרו למפקדת האו"ם בנקורה, לברר מה קורה. רק לאחר הודעת דובר צה"ל שהודיע על היקף מצומצם נרגעו הרוחות.

עיתון כוויתי: סוריה הזיזה כוחות, לקראת התקפה ישראלית

מובארק שוב הושיט „יד של ידידות" לאסד

מאת אורי דרומי, מתכנו לענייני המזה"ת, וכתבי סוכנויות הידיעות

מיום האחרונים הכניסו סורים שינויים בעמדות הצבאיות שלהם ובוצעו תזוזות צבאיות בנגד אפשרות של פעולה ישראלית — מוסר „אל־קבס" הכוויתי שכתבו שוהה באזור הבקעא.

הכתב טוען, כי הכתין בחיילים סוריים בכוננות ובאנשי ארגונים פלשתינים המסתובבים בשטח חמושים בטילי־כתף מסוג „סם 7".

איש ארגונו של ג'יבריל מסר לכתב, כי מצפים להתקפה ישראלית על דמשק.

עוד מוסר העיתון, כי ארה"ב משקיעה מאמצים כבירים למנוע פעולת־גמול ישראלית.

אמצעי־התקשורת הסוריים לא התייחסו בימים האחרונים לידיעות המתפרסמות באמצעי־התקשורת הערביים השונים על כוננות בצבא הסורי, אולם דוברים סוריים הירבו להשמיע באחרונה הצהרות תקיפות, כי סוריה אינה נרתעת מעימות עם ישראל.

מובארק מוכן לבקר בדמשק

אשר ליחסי סוריה עם מצרים נמסר, כי בראיון לטלוויזיה של איחוד הנסיכויות הערביות, שצוטט אתמול ב„אל־אהרם" הקאהירי, הביע הנשיא מובארק נכונות לצאת...

מלחמת המכליות במפרץ הפרסי – במלוא עוצמתה

מאנאמה. — „מלחמת המכליות" משתוללת במלוא העוצמה במפרץ, שם תקפו אתמול חיל־האוויר העיראקי וחיל־הים האיראני שלוש מכליות ובתוך 24 השעות האחרונות, נפגעו חמש אניות של מדינות שאינן מעורבות בסכסוך במימי המפרץ.

עיראק הודיעה, כי חיל־האוויר שלה תקף אתמול שתי מכליות, ביניהן אחת גדולה במיוחד, בקרבת חופי איראן. חברת הביטוח „לוידס" אישרה, כי בלילה האחרון תקף חיל־האוויר העיראקי ספינה קפריסאית „מימי", בת 16,242 טונות, בקרבת נמל בושהר, בצפון המפרץ.

צי־המלחמה האיראני תקף אתמול מכלית יוונית, „וורלד פרודיוס", בת 17,277 טונות, במיצר הורמוז, בקירבת הנמל של ראס אל־ח'יימה, באיחוד הנסיכויות הערביות. האניה נפגעה בשלושה טילים נגד טנקים והתלקחה, אך הצוות הצליח להשתלט על הדליקה. איש מבין 23 אנשי הצוות לא נפגע. (ע"יצ, ע"ר)

הגוף של אולי הראש של גורבי

סאן פרנסיסקו. — יזם מקליפורניה, שהפסיד 30.000 דולר בנסיון לשווק בובה בדמותו של אוליבר נורת, הדמות המרכזית בשערוריית „איראנגייט", ינסה למצות עצמו על־ידי התקנת ראש חדש, בדמות ראשו של גורבאצ'וב, על הבובות של נורת.

תהילתו החולפת של נורת, בקיץ, כאשר נדונה פרשת מכירות הנשק לאיראן, השאירה את ג'ון הארסון עם כל המלאי במחסנים. הבובות, הנמצאות עדיין בבית־חרושת בדרום־קוריאה, יטופלו מחדש, ובמקום ראשו של נורת, יותקן בהן ראשו של מנהיג הקרמלין, כולל הכתם על פדחתו. „זה לא יהיה קל," אמר הארסון, „אסור שיראה כדמות מצחיקה."

בובת־גורבאצ'וב תשווק בארה"ב עוד לפני סוף השנה, במחיר 19.95 דולר. (ע"יצ)

הוחרמו עותקי העיתון שפרסם כתבה נגד ולדהיים

וינה. — שלטונות אוסטריה החרימו אתמול עותקים של ירחון ופתחו בהליכים משפטיים נגד עורכו, על שפירסם כתבה, שבה נאמר, כי קורט ולדהיים קיבל והב כדי להציל אורחים יוגוסלביים במלחמת־העולם השנייה.

גרד לייטגב, עורך כתב־העת האוסטרי „וינר", שפרסם מהדורה מיוחדת המוקדשת להאשמות אלה, ציין, כי חלק מעותקי הירחון, הנפוץ ב־100,000 עותקים, נמכרו לפני שנתקבל צו־ההחרמה.

כתב־העת פרסם מאמר, המצטט אורח אמריקני, מיורראג צריץ, בן 64, לשעבר תושב יוגוסלביה, שהעיד, כי דודו ואביו נתנו שוחד לולדהיים, כדי שימנע פעולות נקם של הגרמנים. בהקשר זה ציין, כי הצבא הגרמני הוציא להורג, בשלב מסוים של המלחמה, מאה יוגוסלבים על כל חייל גרמני שנהרג בידי פרטיזנים יוגוסלביים.

לשכתו של ולדהיים פירסמה הודעה, שבה נאמר, כי לאור הכוונה הברורה להשמיץ את הנשיא, החליט ולדהיים להסמיך את התובע הציבורי בוינה לפתוח בהליכים פליליים.

ציירת הנאצים ביאטה קלארספלד הדביקה כרזה על הדלת הקדמית של משרד נשיא אוסטריה, ובה הדרישה שולדהיים יתפטר. (ע"ר וסט"א)

מובארק נפגש עם משלחת אש"ף לקראת ביקור ערפאת

מאת כתבנו לענייני ערביים

נשיא מצרים, חוסני מובארק, קיבל שלשום משלחת של שלושה מחברי־הוועד הפועל של אש"ף, על־מנת להכין את ביקור ערפאת במצרים, שאמור להיערך בקרוב — מסר „אל־גומהוריה" הקאהירי.

ערפאת נמנע מלבקר במצרים למן החלטת המועצה הלאומית הפלשתינית, באפריל 1987, שגינתה את מדיניות מצרים וגרמה לסגירת משרדי אש"ף בקאהיר.

מחר ב"המשמר"

ובמוסף השבועי

מסתמן ניצחון מועמד השילטון בבחירות אתמול בדרום קוריאה

(צילום: אי.פי.)

רוב השרים נעדרו מהדיון בהצעות האי אמון על התבערה בשטחים

בשם הממשלה השיב קורפו שקרא לא להכנס לפניקה □ כמה צריכים להיהרג על מנת ששמיר יטריח עצמו לכנסת, שאל אחד הח"כים □ ח"כ מוחמד ותד: הממשלה צועדת במהירות בדרך הדרום־אפריקנית □ ח"כ שריד: העיר בוערת ונירון קיסר (שרון) עומד ושר על הגג

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

כמה אנשים צריכים להיהרג על מנת ששמיר יואיל לכבד את הכנסת בנוכחותו או בתשר בתרו? שאל אתמול ח"כ ריימון בדיון על הצעות האי אמון של האופוזיציה. היעדרותו של ראש הממשלה הממלא עתה גם את מקומו של שר הבטחון במליאת הכנסת, שהקדישה אתמול שעות רבות לדיון במצב הגועש בשטחים, עוררה נגדו ביקורת רבה.

סגן יו"ר הכנסת אהרון נחמיאס, שגם הוא לא היה מאושר ממראה שולחן הממשלה המשמים, תירץ בדוחק: לממשלה מותר על פי כל דין ועל פי כל סדר, ולפי תקנון הכנסת לשלוח שליח מטעמה ולהשיב במקומה.

חמש שעות נמשך הויכוח אם המתרחש בשטחים הוא מרי אזרחי והתקוממות גלויה — כדעת דוברי השמאל ורבים מאנשי המערך, או הפרות סדר והתפרעויות אלימות שיש לדכא כגריסת אנשי הליכוד.

משהורמו הידיים לא נותרו ח"כים רבים במליאה להצבעה.

העם הפלשתיני". ממשלה זו, ממשלת „הטוב והרע והמנותק" — ראויה לאי־אמון על מעלליה בשטחים, שתוצאתם רשימה הולכת ומתארכת של הרוגים ופצועים תוך ביזוי צה"ל, והולכת העם שולל, תוך צעידה מהירה בדרך הדרום אפריקנית ואילו הטוב — שמעון פרס, משחק את תפקיד הסביבון הלאומי ההולך יד ביד עם הסרבן הלאומי — ראש הממשלה, המנותק מהמציאות הבינלאומית, אמר ותד.

מי שמדבר על גל, חייב לדעת שבעקבות גל באים אין סוף גלים...

ועידה בינלאומית.

נירון על הגג

יוסי שריד (ר"צ) אמר כי שעה שהארץ בערה עלה נירון קיסר על גג ביתו החדש ברובע המוסלמי בירושלים וניגן בכינור. „הארץ בערה, והוא ניגן וניגן, יחד איתו, עם שרון־נירון־קיסר, היו על הגג עוד 300 נגנים, צבועים ומלוו כי־סינבה הרפתקנים ואופורטוניסטים". 20 שנה ירינו לעצמנו ברגליים, עכשיו כבר התחלנו לירות לעצמנו גם בראש. כאשר חוסמים למליון וחצי פלשתינאים את דרכי הפעולה הפוליטיות...

תושבים מקומיים מפנים אבנים ומחסומים על כביש בהר הזיתים (תצלום: רחמים ישראלי)

ראשי עיירות הפיתוח בגליל אינם מתכוונים להצטרף ל„מעש"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

איש מראשי הערים בגליל לא מתכוון להצטרף לתנועת „מעש" — מפלגת עיירות הפיתוח שעל הכרזתה נמסר באורח רשמי אתמול בערב בקריית שמונה. עובדה זו עולה מבדיקה שערך כתבנו.

למרות הפרסומים הרבים על כך שהוא תומך במפלגה החדשה, אמר אתמול ראש עיריית קרית שמונה, פרוספר עזרן, שהוא מברך אמנם על הקמת המפלגה החדשה, בעיקר בגלל הנושא של עידוד עיירות הפיתוח אך הוא הודיע רשמית וחד משמעית שהוא נשאר חבר תנועת חירות וימשיך לפעול במסגרתה גם להבא.

נודע שהופעלו לחצים לא רק על ראש עיריית קרית שמונה, אלא גם על רבים מעמיתיו בגליל, הן מהמערך והן מהליכוד, לתמוך במפלגה החדשה אולם עד כה כולם דחו את ההצעות, גם אם הובטח להם לעמוד בראש המפלגה החדשה.

אחד מראשי הערים בגליל המערבי, אשר הודיע כבר על רצונו לרוץ לבחירות בכנסת במסגרת מפלגת העבודה אמרו „ואת מפלגה חדשה שלא הובטחו לה שום קולות למעשה. המכשול הראשון הוא שאף אחד מראשי הרשויות בגליל אינו מוכן לעמוד במקום שני או שלישי ברשימה החדשה. והדבר מסכל מראש כל אפשרות להצטרפותם למסגרת החדשה".

עד כה הצהירו ראשי ערים בגליל על כוונתם לרוץ במסגרת מפלגותיהם בבחירות למועמדי הכנסת הקרובה.

על פי הערכות של ראשי עיירות הפיתוח בצפון, תזכה המפלגה החדשה רק בכמה אלפי קולות בכל הארץ, ואין לה סיכוי לעבור את אחוז החסימה.

„משמר מלכותי" בן 30 שוטרים ידרש לשרון בעיר העתיקה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

225 שוטרים אבטחו את טקס חנוכת ביתו של שרון בעיר העתיקה, משעה 16:00 עד שעה 22.00. הוצאות ישירות של המבצע מסתכמות בכ־6000 ש"ח. עם זאת, יש לקחת בחשבון כי השוטרים נלקחו ממשימות אחרות, מפעילות בתחנות המשטרה ובקורסי המשטרה, ועסקו באותו יום אך ורק במשימת האבטחה.

המשכים

ירושלים מודאגת

(סוף מעמוד ראשון)

מבירות שונות ברחבי העולם, על אירועי־הימים האחרונים בשטחים, נבחנו התגובות השונות והועלו רעיונות למיתקפת־הסברה בנושא.

מערכת־ההסברה של משרד החוץ נתקלת בימים האחרונים בקושי להסביר, כי גורמים של אש"ף מלבים את המהומות ואת הפרות־הסדר בשטחים, וכי ההתלקחות האחרונה ברצועת־עזה מקורה בתאונת־הדרכים, שהתושבים המקומיים מייחסים לה כוונת־נקמה על רצח שלמה סאקל, מקשים על ניסיונות ההסברה והדיווחים של אמצעי־התקשורת בעולם, המקרינים תמונות על ההתנגשויות האלימות בין כוחות הביטחון לבין התושבים המקומיים.

ארה"ב „מצטערת" וקוראת ל„התאפקות"

אתמול נועד שמיר לשיחה עם שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג, שהבהיר את עמדת הממשל האמריקני. שמיר הבהיר לשגריר ארה"ב, כי ישראל מצטערת אף היא על אובדן חיי־אדם, אך האחריות לנפגעים מוטלת על אנשי אש"ף, השולחים את תושבי עזה והגדה אל מול כוחות הביטחון.

ממשלת ארה"ב חידשה אתמול את קריאותיה ל„התאפקות", מול גל האלימות. דובר הבית הלבן, מארלין פיצווטר, אמר, כי ארה"ב עוקבת ב„דאגה עמוקה" אחר האירועים...

למעולה, חייבים הם להיות זהירים, שכן הימצאותם מהווה גורם מתגרה.

בסיוני לשיחה עם וייצמן

שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, בא אתמול למשרד החוץ בירושלים והביע באוזני השר וייצמן והמנכ"ל המרינני ד"ר יוסי ביילין את תחושתה של מצרים, כי ישראל אינה נוקטת באמצעים אופטימאליים כדי להשליט סדר ביהודה, שומרון ועזה.

רבין: לא נסכים

שר הביטחון יצחק רבין אמר אתמול בוושינגטון, כי הוא מצטער על אובדן החיים בשטחים, „אולם לא נסכים לשימוש באי־סדר ציבורי, בטירור, להשגת מטרות פוליטיות".

צרפת יוזמת פעולה אירופית

ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, הודיע אתמול לנציג אש"ף בפאריס, איבראהים סוס, כי ממשלתו יוזמת פעולה אירופית להגן על הפלשתינים בשטחים מפני הדיכוי הישראלי. דובר ממשלת צרפת הביע אתמול „דאגה", והזכיר לישראל, כי היא אחראית לביטחון התושבים בשטחים.

„הדרוזים מתעללים יותר מאחרים"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

משלחת של כ־10 תושבים...

החלו שיחות הוועדה המשותפת לאש"ף וירדן

מאת כתבנו לענייני ערבים

אבו־ג'יהאד, סגנו של ערפאת, הגיע אתמול לירדן והחל בסידרת שיחות עם פקידים בכירים ירדניים. אבו־ג'יהאד משתתף גם בכינוס הוועדה המשותפת לאש"ף וירדן ברבת־עמון.

מטרת כינוס הוועדה הוא דיון ב־9.5 מיליון דולר, שהוקצתה סעודיה לוועדה, במסגרת הסיוע לשטחים, בידיעות המגיעות מירדן נמסר, שאבו־ג'יהאד דן עם הפקידים הירדניים במתרחש השטחים. אבו־ג'יהאד היה באחרונה בירדן בינוני, אולם פגישותיו לא הביאו לשינוי היחסים בין ירדן לאש"ף.

כבאיות חדישות מתוצרת ישראל

כתב „על המשמר"

מפעל הניגררים של קיבוץ בית־אלפא, העניק אתמול, בטקס חגיגי, מתנת חנוכה למכבי־האש הראשונה מבין שמונה מכוניות כיבוי, שהוזמנו במפעל בראשית 1987, נמסרה לכבאי תל־אביב לצלילי תזמורת מכבי־האש הזכורה לטוב.

רמי כחלון שפקח כבאות ראשי בישראל, נשמע מרוצה מאוד. „המפעל של בית אלפא עומד בכל הסטנדרטים הבינלאומיים של טיב, מחיר ומועדי אספקה". אמר כחלון. מייסד ומנהל המפעל גדעון צימגר, ציין כי בהזמנה הנוכחית, בסך 2 מיליון ש"ח, פותחו שני דגמים חדשים. הראשון כבאית בעלת קיבול של 13 אלף ליטר, המשמשת כמקור מים לכבאיות אחרות, וכן דגם של מכונית חילוץ, המצוידת כמנוף, ציוד ריתוך, תאורה ועוד. רמי כחלון מסר כי מכונית החילוץ היא הראשונה מתוך 24 שיוזמנו בעתיד.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 16.12.87

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידות	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל המטבעות	1	—	—	1.6967	1.7178	1.7082
דולר אמריקני	1	1.51	1.58	1.5424	1.5616	1.5529
מרק גרמני	1	0.93	0.97	0.9442	0.9559	0.9515
לירה שטרלינג	1	2.77	2.90	2.8204	2.8556	2.8351
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2787	0.2822	0.2808
ין יפני	100	1.19	1.25	1.2113	1.2264	1.2178
גילדן הולנדי	1	0.83	0.87	0.8409	0.8514	0.8453
פרנק שוויצרי	1	1.15	1.20	1.1667	1.1813	1.1663
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2597	0.2630	0.2614
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2417	0.2447	0.2434
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2457	0.2488	0.2469
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3823	0.3871	0.3850
דולר קנדי	1	1.15	1.21	1.1756	1.1903	1.1847
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.1009	1.1146	1.1088
ראנד דר' אפריקני	1	0.48	0.80	0.7930	0.8029	0.7987
פרנק בלגי	10	0.44	0.47	0.4517	0.4573	0.4548
שילינג אוסטרי	10	1.32	1.38	1.3430	1.3597	1.3517
לירה איטלקית	1,000	1.26	1.34	1.2845	1.3005	1.2908

מאת אודי נחשון

בנק לאומי מתקשה לרדת מהבותרות לתקופה ממושכת, והשבוע עשו אותן שוב מאבקי חכוח בין ועד העובדים להנהלת הבנק — מאבקים שהובילו לסגירת כל סניפי הבנק ליומיים.

אירועי השבוע החולף החזירו לוויכוח שאלה ישנה: מי שולט בבנק — ההנהלה או הוועד? שאלה זו התעוררה לפני כשנה, בעקבות החלק הפעיל שמילא הוועד בסילוק ההנהלה הקודמת של בנק לאומי. בשלבים מסויימים של אותו סכסוך נראה היה, שהנהלת הבנק נגררת אחרי הוועד וממלאת במעט את כל רצונותיו.

לא על השכר לבדו

בבל"ל מתעמת ועד חזק במנהל שלא אוהב ועדים מקצוענים. הסכם השכר היה רק עילה לפרוץ הסיכסוך ■ פרופ' גלוברזון: יש מקום לאמנה חברתית

מקצוענים. בבינלאומי מועסקים כל חברי הוועד בתפקידים שונים, ואילו בבנק לאומי נתקל בינו ב־10 חברי ועד, שמתפרנסים אך ורק מהפעילות הזו.

טקטיקה מתוחכמת

ראשי הוועד של בל"ל היו חרדים מאוד עם בואו של ...

בהנהלה שלהם וזוכים במה שמשיגים ראשי הוועד של בל"ל.

מאבק על שליטה

על רקע זה יש לראות באירועים האחרונים מאבק כוח על השליטה בין הנהלת הבנק לוועד העובדים. בעקבות תוצאות המשא ומתן ...

מנסה זה תקופה ארוכה לערוך תוכניות לצמצום וייעול המערכת, "לפי ראות־עיניה ובלי לשתף בכך את ועד העובדים".

רוט אומר עוד, כי אי־ההבנה בין הצדדים אינה מתייחסת רק לסעיף של תנאי פתיחת ההסכם כשנה כאה. "מדובר באי־הבנה לגבי ...

ויש נסיון לעבור לעצמאות יותר ויותר של ארגונים מקצועיים ארציים ... עבודה גדולים.

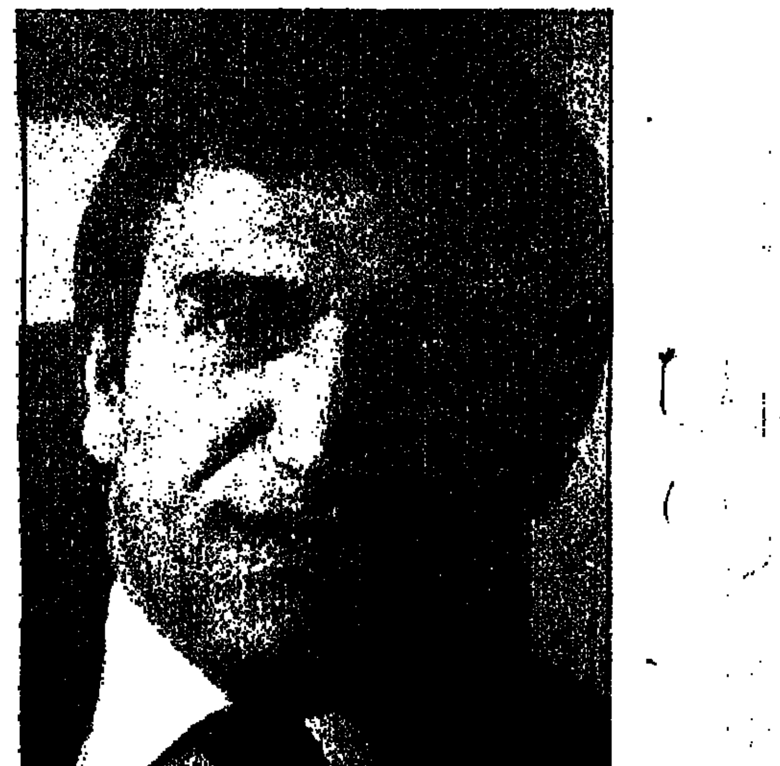
"זה הולך בכיוון, שוועדי עובדים במקומות גדולים יתבעו לעצמם מידה רבה יותר של אוטונומיה והתחשבות. ...

הסיבה האמיתית

הרחלשות המפעלים

לואי רוט, תביעה לשיתוף בהחלטות

בינו צדיק, ענני חברמניות

בחירות באיגודים המקצועיים (2)

ועידה מוסכמת או מאבק

מאת אבשלום קוות

המפתח לבחירות העתידות לוהתקיים באיגודים המקצועיים, בעיקר בסקטור הפרטי־תעשייתי, נתון למעשה בידי ...

מול עיניהם הנוצצות לקראת התחרות של ראשי האיגודים המקצועיים, העומדים בפני נקודת הזינוק, מתנוססות הוועידות המוסכמות, שנערכו במרוצת השנה החולפת בהסתדרות הפקידים ובהסתדרות עובדי המדינה. רק הסתדרות המהנדסים וארגון עובדי צה"ל יכולים להשתבח שנהגו מנהג דמוקראטי הולם וניהלו מערכת בחירות. חלק מראשי האיגודים המקצועיים מבקש לעבור את משוכת הבחירות תוך הכסרת הכסאות. אלה. מתבססים בין היתר על הדעה ההולכת וקונה לה אחיזה בוועד־הפועל, כי אין טעם להשקיע משאבים וכוחות בבחירות שוליות, הנערכות בחלק מהאזורים ללא פיקוח ואין הן משמשות אינדקציה לאשר עתיד להתרחש בבחירות הכלליות לכנסת ואף למוסדות הפנימיים של ההסתדרות.

סל של הישגים

מזכ"ל הסתדרות עובדי המזון והאפיה, משה כהן־סבן, אינו חושש מענן הבחירות. "יש לי סל הישגים", אומר כהן־סבן, "אין לי ממה לחשוש ואין לי ממה לפחד". הסתדרות זו מקיפה כ־56 אלף מועסקים ב־31 ענפי משנה: טחנות קמח, מאפיות, ממתקים, מפעלי גלידה, טבק, סיגריות וקוסמטיקה. הבחירות האחרונות למוסדות האיגוד התקיימו לפני שמונה שנים. סבן משמש בתפקידו כשש שנים. לדבריו, במהלך אותן שנים חל שינוי, יסודי בתחושת העובדים. "אין הם מרגישים מסכנים ומקופחים, כפי שהיה בעבר. ...

העובדים. בין הוועד הפועל לבין העובדים, שהיה לקוי, לדבריו, שופר במהלך תקופתו. פן נוסף הוא המאבקים השונים נגד יבוא שימורים ושמנים ונגד אגודת הכורמים אשר ביקשה להעביר שני יקבים מהארץ לשטחים הכבושים. כל אלה עשו את היום לכהן־סבן ואין הוא חושש כי ישלם את המחיר מהכשלונות כגון: סגירת בית־החרושת "פרימן" ברמת־גן, פיטורים בבית־החרושת הצפתי "שחל" והאיום המרחף על קיום מפעל "פריי־זה" בחדרה.

בבחירות לפני שמונה שנים קיבל המערך בהסתדרות עובדי המזון שמונים אחוזים. 16 אחוזים התחלקו בין הסיעות הדתיות וחד"ש. הליכוד זכה בארבעה אחוזים למרות שהחרים את הבחירות ומצביעיו לא ידעו כלל על כך. לדברי סבן, אם לפני שנתיים נשלטו הוועדים על־ידי אנשים המזוהים עם הליכוד, הרי עתה ...

אם תשוב התופעה של ועידות מוסכמות — כל הבלון של ריענון השורות ועירוי דם דמוקרטי ימות מות נשיקה מלוחה

התמונה שונה. מעל אלה קובע כהן־סבן, כי הבחירות יביאו רוח חדשה למוסדות, יפתחו "את הצנרת הסתומה", יורימו דם חדש במערכת, יזעזעו במידה זו או אחרת את האגודות ואת הוועדים ויגיבו רוטציה ברוכה. "היום יש כוח צעיר, תוסס, בעל השכלה, ...

הפועלים החקלאיים, המורים בבתי־הספר היסודיים, עובדי אירות, פועלי העץ, היהלומים, רוקחים, פועלי הבנין, ביוכימאים ומיקרוביולוגים, מתכת, חשמל ואלקטרוניקה, טקסטיל, עור והלבשה, הסתדרות המח"ר (אקדמאים במדעי החברה והרוח), באיגוד ...

הבחירות להסתדרות עובדי המזון יתקיימו ב־17.5.88. כן אמורות להתקיים בחירות בקרב ...

במהלך החודשים הקרובים אמורה ועדת פרידמן, לקביעת מבנה חדש באגף לאיגוד מקצועי, לסיים את עבודתה ולהגיש את המלצותיה על שולחן הוועד הפועל. ...

משנות דוד.

עילת ללכת בנפרד

המחלקה לאיגוד המקצועי במפ"ם ...

"בפעל בהתאם לכך". ...

ועידות מוסכמות.

... ועידות מוסכמות או עריכת בחירות כהלכה ... למהדרין.

(רשימה שלישית ...)

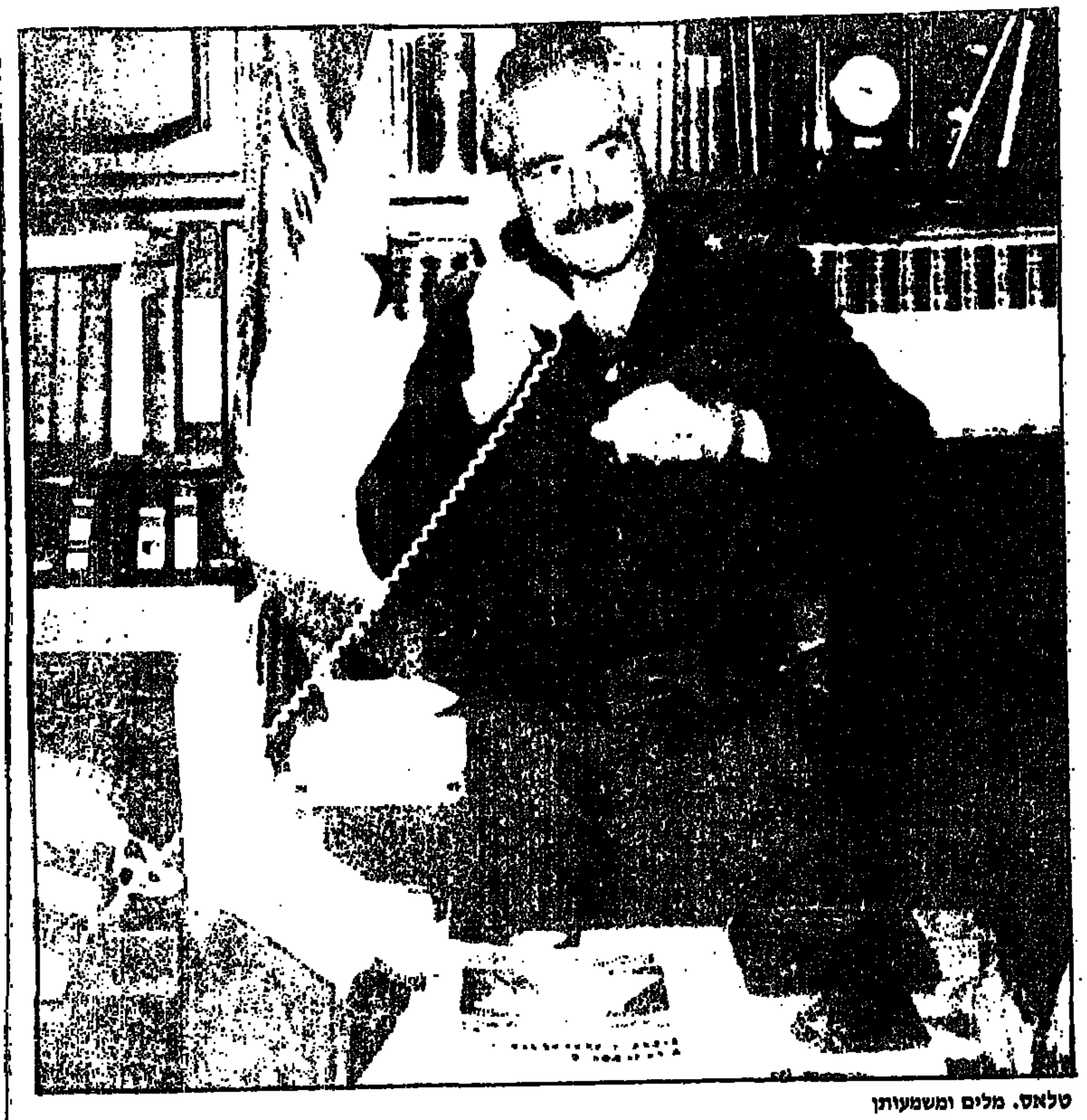
ראש דסק לענייני חיום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הנוש: ...

התמודדות עצמאית

איש האיגוד המקצועי מטעם מפ"ם, דן שמואלי־ארדי, מסביר בלהט על הצורך ... בבחירות ... להתמודדות עצמאית ...

מלחמת עצבים

קצת מצחיק לחשוב שמישהו בישראל מייחס משמעות חדשה להצהרה הסורית – אומר ד"ר יוסי אולמרט. בדמשק כנראה חושבים שלא צפויה פעולה ישראלית בטווח הקרוב ומנצלים זאת כדי לרקוד בשתי חתונות ■ גם לשתיקה הישראלית יש אפקטים משלה

טלאס. מלים ומשמעות

מאת ורד לוי

מרגע שהצהיר שר הבטחון הסורי, טלאס, את שהצהיר — החלה זוית ההימורים הישראלית לעבוד: תהיה פעולת צבאית או לא. היא תכוון נגד סורית או רק נגד ג'בריל. היא תהיה בהיקף מקובל או בהיקף ...

קשר לתגובות ישראליות מהירות או איטיות. הבסיס לטיעוני הצד הזה רעוע מאוד.

— האם סכנת ההידרדרות למצב מלחמה עם סוריה הוא עדיין שיקול רלוונטי ממשי?

כן. אף אחד לא הבטיח שפסה סכנת מלחמה עם הסורים. אם התגובה ...

— עד מתי?

— ומה באמת יקרה, לדעתך?

מאחורי פליטת הפה

מאת אורי הורוביץ

שר ההגנה הסורי מוצטפה טלאס ...

הצהרת מוצטפה טלאס — סוריה הגישה סיוע אקטיבי להתקפה בליל הגלשונים — אינה זוכה להסתייגות סורית רשמית. נראה שיש לסוריה כמה סיבות טובות לעמוד מאחוריה

בעבר היתה סוריה רגילה לחזור למפה הפוליטית על־ידי נטילת אחריות על פעולות גרולות. הסורים אהבו תמיד להתפאר בסיוע שנתנו לפעולות נגד ישראל. מעולם לא הזיק הדבר לתרמיתם בעולם הערבי. על אחת כמה וכמה כאשר הצטרפה סוריה, אפילו בדיעבד, לפעולה שוכתה לשבחים אף כמדינה שחתמה על הסכם שלום עם ישראל.

• סטירת לחי בפיסגת עמאן

במישור הבין־ערבי, הסורים יצאו מפיסגת עמאן בהרגשה רעה מאוד. במספר נושאים כופפו את ידם. (איראן־עיראק), ובנושא המצרי חטפה סוריה סטירת־לחי מצלצלת, שפגעה בה באופן מיוחד.

שהצטיירה בעבר, לפי התפיסה שמה שנלקח בכוח יוחזר רק בכוח.

קרובים ל"איזון אסטרטגי"

נגד מגמת ההתרגעות

מאת יוסף שמי

סכנת הסיגריה לסוכרת

העישון הוא אחד מגורמי הסיכון העיקריים במחלות הלב וכלי הדם. מחלות אלו שכיחות אצל הלוקים בסוכרת. ידוע גם, כי העישון מהווה גורם מסייע לנזק ברשתות העיניים, נזק חשכיח אצל חולי הסוכרת. חוקרים שוודיים מדווחים, כי אי־ספיקת כליות הופיעה בשכיחות גבוהה פי־שניים אצל חולי סוכרת שעישנו. המסקנה היא ברורה — הרופאים חייבים להזהירם מפני תוצאות העישון.

הסקירה על הקשר בין העישון ובין ריבוי אי־ספיקת כליות נמסרה בסימפוזיון שהתקיים בירושלים, בו דנו באי־ספיקת כליות סופנית, המכריחה את הרופאים להעביר את החולה לטיפול בכליה מלאכותית או בדיאליזה צפקית. במקרים מסויימים יש צורך בהשתלת כליה. אי־ספיקת כליות ברמה כזו מופיעה אצל 30% מחולי הסוכרת התלויים באינסולין וכן אצל 2 — 3%, שאינם תלויים באינסולין.

העישון מסוכן פי כמה ללוקים בסוכרת. אי ספיקת הכליות למשל, מופיעה בשכיחות גבוהה פי שניים אצל חולי סוכרת מעשנים

חוקרים בריטיים ומדנמרק מסרו, כי ניתן להאיט את תהליך שתיקת הכליות אצל חולי הסוכרת על־ידי טיפול בייתר לחץ דם, איזון הסוכרת וצימצום כמות החלבונים בתזונה בשלבים מסויימים של המחלה. איזון אופטימלי ניתן להשיג על־ידי משאבה עם הזלפה תת־עורית ממושכת של אינסולין או בעזרת מתן 2־3 זריקות אינסולין ביממה. מומחה ידוע מקרב הרופאים הישראלים טען, כי אם יש מוטיוציה חזקה אצל החולה אפשר להשיג איזון מירבי באחת משתי שיטות שצויינו.

בכינוס, שהתקיים בארץ בקיץ 1987, נמסר על תוצאות השתלות לבלב אצל כאלף חולים. לכששים מבין האלף האלה בוצעה השתלה של חלק הלבלב שנלקח מתורמים חיים. הדבר נחשב כהתקדמות מרשימה. עם זאת יש לציין, שרחוקה עוד הדרך מלהפוך את השתלת הלבלב כטיפול שיגרתי גם בגלל בעיית הדחייה.

בסימפוזיון נמסר עוד על נסיונות השתלת תאי הלבלב, שם נוצר האינסולין. מזה שנים עוסקים בריבוי תאים אלה בתרבית, עכשיו נמסר על השתלתם בתוך הטחול, כ־6 חולים שעברו בו זמנית השתלת כליות. אצל 3 מבין אלה נקבע, כי התאים נקלטו והחלו להפריש אינסולין. הניסיונות נמשכים ויש להמתין לתוצאות. ברור שהשתלת תאי לבלב היא דבר קל ופשוט בהרבה מהשתלת הלבלב בשלימותו או בחלקו.

בין הגילויים: גם הגילוי על־כך שתכשיר חדש עשוי למנוע או להאיט תהליכי פגיעה ברשתות העיניים, בכליות ואולי אף בכלי הדם הגדולים. מדובר בתכשיר בשם אמינוגואנידין, והוא מונע את קשירת הגלוקוז והצמדתו לחלבונים. הניסוי בוצע בחיות. עכשיו נותר לבדוק, האם גם אצל בני־אדם והתוצאות הן זהות או דומות. עיקרון הפעולה של התכשיר מושתת על־כך, שהסוכר בדם נקשר לא רק להמוגלובין אלא גם לרוב החלבונים בדם וברקמות. ההתקשרות הזו, המכונה גליקוליזציה (מהמילה גלוקוז), מסייעת להופעת הסיבוכים הידועים של מחלת הסוכרת. התכשיר מונע את קשירת הגלוקוז לחלבונים ובזה גם את הסיכוי למניעת מחלות הנילוות לסוכרת.

„גומי" התעלסות

האזהרות עשו את שלהן ורבבות רוכשים קונדומים כהגנה בפני איידס, הרפס וכמובן, הריון לא רצוי

זה מכבר ברור, שהדבקה באיידס באה בעיקר דרך מגע מיני. גם ההרפס חודר לגוף בדרך זו.

כרגע ידוע שאין תרופה לאיידס. זו מחלה קטלנית. ההרפס אינו קטלני, אך קשה להיפטר מהמחלה הזו, הגורמת לסבל רב ובמקרה של הופעת סימני המחלה באברי המין, הדבר מקשה על חיי אישות סדירים. אך גם מחלות מין „שגרתיות" אפשר „לחטוף", כאשר אין שומרים על כללי ההיגיינה. חיידקי הזיבה למשל, במקרים אחרים אינם רגישים לסוגי אנטיביוטיקה מסויימים.

את כל זה ניתן למנוע במידה גדולה מאוד של סבירות, כאשר משתמשים בקונדום. אחת החברות בישראל מציעה את קונדומי „מנטור" כאביזר המניעה הנוח והבטוח ביותר. בדרך ההסבר שלהם הם מסתמכים על חוות הדעת של ד"ר לארי דדו וצוותו מבית־החולים הר־ציון בארה"ב, אשר בדק את יעילותו של המוצר כנגד הדבקה באיידס, הרפס וזיבה. זאת ועוד, בארה"ב ערכו משאל בין קוראי המגאזין MEN'S HEALTH ומתוך 13 קונדומים שהועמדו למשאל, זכה הקונדום של מנטור למירב התשבוחות.

יש לציין, כי השימוש בקונדומים נמצא בקו עלייה בעולם כולו. בארה"ב למשל, עלתה מכירת הקונדומים בשנה האחרונה בי־20%. גם בישראל נרשמה עלייה כזו, שהייצוא בזמן מסויים לא כיסה את הביקוש. הסיבה ברורה למדי — אנשים קיבלו את האזהרות כרבר האפשרות של הידבקות ברצינות. עם זאת ברור, כי היצר המיני קיים כמקודם ואנשים רבים אינם מוכנים לוותר על חיי מין. זאת ועוד, אמצעי מניעה „נשיים", גלולה, התקן תוך־רחמי, קוטלי זרע אינם תשובה לבעיה של הידבקות באיידס או הרפס. נוסיף, כי השימוש בקונדום אינו כרוך בתופעות לוואי שונות, כמו השימוש בגלולה או בהתקן תוך־רחמי, אם כי מובן גם, שאין אמצעים אלה מהווים תשובה לבעיה של סכנת האיידס.

המודעות היא זו שגורמת לכך, שלעת עתה 40% מרוכשי הקונדומים הן נשים. 400 מיליון יחידות נרכשו בשנה שעברה על־ידי נשים אמריקניות. (לאמריקנים יש „חולשה" לנתונים סטטיסטיים).

לא גורע מההנאה

בעבר לקה הקונדום בתדמית ירודה בגלל חוסר אמינות. הקונדומים נקרעו בעת השימוש או מיד לאחר המגע. כן היו שטענו, כי השימוש ב„גומי" גורם למבוכה ולפגיעה בספונטניות המגע המיני.

חברת „מנטור" המתמחה בייצור תכשירים רפואיים אומרת, כי המוצר המוצע על־ידם הוא בטוח וגם אינו גורע מההנאה.

בבסיסו הפנימי של הקונדום נמצא אטם בטיחות מיוחד בצורת טבעת, הנצמד היטב לפין. האטם מבטיח היצמדות בעת המגע המיני וגם בסיום. החשש מפני קריעה קטן ביותר. האטם יוצר מצב של חסימה למעבר של נוזלים, הכוונה להגנה מפני הריון לא רצוי וגם מפני מעבר נגיפים.

כאמור, הקונדום אינו גורע מהנאה מיחסי מין. בדרך־כלל הוא אינו זול, ומחירו כ־15 ש"ח לאריזה וכה 3 יחידות.

פרסומת אמריקנית למלחמה באיידס ולעידוד השימוש בקונדום

הברך היתה לשתל

בסוף ספטמבר שנה זו עשה צוות מנתחים מהמחלקה האורתופדית של בית־החולים [illegible] אוניברסיטת סנט־לואיס, צעד אחד קדימה בדרך השתלת של השתלות איברים. הצוות השתיל ברך שנלקחה מגופו של הרוג בתאונת־דרכים, בגופה של אשה בת 32.

החולה [illegible] סרטן. הברך היתה צריכה לעבור את בדיקת [illegible] התפשטות הסרטן. בטרם הניתוח הציעו הרופאים לחולה להסכים לניתוח הנסיוני — השתלת ברך שנלקחה מגופו של תאונת־דרכים. החולה הסכימה, והמנתחים ביצעו את ההשתלה והצמידו את השתל בעזרת מסמרים ולשונות אלומיניום.

[illegible]

סימנו שאלה רבים עדיין שמורים בעניין החולה לעצור התפשטותם של תהליכים והשתלה עשויה להיות [illegible] פעולות מלחמתיות. בבתי־חולים של [illegible] שנפצעו בברכיהם מאוד ונגרו על־ידי [illegible] האנשים החשודים במשתפי־פעולה עם [illegible]

עד כה נעשו ניסיונות לטפל באופן כירורגי [illegible] ומלפים העשרים ממתכת. אולם הרופאים [illegible] שמבטיח האיבר הטיבעי אינו ניתן להשגה [illegible] גורמים נוקים לעצם אליה הוצמד, שלא [illegible] אם אכן יצליח הניתוח, ניתן יהיה לעזרה [illegible] נפגעי־מלחמה ונכים מלידה.

ביקורת מתוככי המפלגה

פליפה גונזאלס, ראש ממשלת ספרד, סופג לאחרונה ביקורות קשות על־ידי חבריו למפלגה הסוציאליסטית ■ המאבק על אובדן האידיאולוגיה כנגד הכאריזמה של המנהיג

מאת יהודה צור

בוועידה הקרובה של המפלגה הסוציאליסטית הספרדית, האמורה להתכנס בינואר הקרוב, צפויה התמודדות חריפה בין שני המנהיגים של המפלגה. האחד מחזיק בראשות הממשלה והאחר עומד בראשה של הסתדרות העובדים הסוציאליסטים.

פליפה גונזאלס, ראש ממשלת ספרד, בן 45 ועדיין הצעיר מבין ראשי הממשלה במערב, רואה עתה את האיום להמשך שלטונה של המפלגה הסוציאליסטית. ואולם האיום, בפעם הראשונה מאז שהגיע לשלטון מפלגתו, לא בא מן הימין או מן המרכז, אלא דווקא מתוך המפלגה עצמה. הצל הכבד מקורו בגפה השמאלית, כדמותו של ניקולס רדונדו, מזכ"ל הסתדרות העובדים הסוציאליסטית, אשר מיליוני חבריה תובעים שינוי במדיניותה של ממשלת ספרד.

רדונדו, בן ה־60, קורא, זו הפעם הראשונה, תגר לאחיותו הכמעט מוחלטת של פליפה גונזאלס במפלגה הסוציאליסטית מאז שלפני 13 שנה כרתו השניים ברית, אשר הובילה אותם לעמוד בשורה הראשונה של מנהיגי ספרד. לפני 13 שנה, זמן קצר לאחר שהסתיימה ב־1947 ועידת המפלגה הסוציאליסטית הספרדית בצרפת, סוכם סופית: שמי שיעמוד בראש הסוציאליסטים הספרדים, אם וכאשר יגיעו לשלטון, יהיה פליפה גונזאלס, אז בן־32 בסך־הכל. במהלך חסר תקדים גונזאלס וחבריו כרתו ברית עם אגף הבאסקים והדיחו את המנהיגות המסורתית. כך הוחלט, שרדונדו ימשיך להנהיג את הפועלים, ופליפה גונזאלס ינהיג את המפלגה בתמיכתו של רדונדו. וקאטאלאנו, אשר העמיס על כתפיו את כל הפעילות המחתרתית בספרד של פרנקו, נותר מחוץ למעגל השלטון הפנימי במפלגה.

כאשר המפלגה הגיעה לשלטון ב־82' ברוב מוחץ, מצא עצמו קסטליאנו מנהיג לא את ארצו, כפי שקיווה בשנות המחתרת, אלא בסך־הכל את האגף השמאלי במפלגתו ועתה הוא נאלץ לעזוב אפילו את שרידי השלטון הזה.

בשנים האחרונות גבר והלך זרם הביקורת נגד מנהיגותו של גונזאלס מצד האגף השמאלי במפלגה, הגורס שהמפלגה הסוציאליסטית נהפכת למפלגה הסוציאל־דמוקרטית, ועתכת בציוֵרי המירוץ לשלטון את כל האידיאולוגיה שלה לשינוי החברה הספרדית למען רסן השלטון ללא שום תוספת. בשנתיים האחרונות פאבלו קסטליאנו נהפך למבקר קטלני נגד פליפה גונזאלס, על מנהיגותו את המפלגה ואת ארצו. קסטליאנו לא מהסס להאשימו באובדן דרכו הסוציאליסטית והמירתה בשלטון לשמו.

ניקולס רדונדו, אשר שמר במשך רוב השנים על ידידות עם גונזאלס, נאלץ עתה, בלחצם של עובדי ספרד הקובלים על המשך האבטלה והפגיעה בשכרם, להצטרף גם הוא לביקורת נגד גונזאלס.

בינתיים נאלץ קסטליאנו לעזוב את המפלגה בגלל דבר שספק אם בישראל היה מעורר סערת רוחות ציבורית ומפלגתית, כפי שארע בספרד. קסטליאנו, בן למשפחה אריסטוקרטית, פרופ' אינטלקטואל, המנהיג את האגף השמאלי במפלגה הסוציאליסטית נתן ראיון לעתונאי ידוע בארצו ובמהלכו, כפי שנהוג במקרים אלה, השמיע ביקורת קטלנית תוך אמירת השמות המפורשים של מנהיגות מפלגתו. בחלק כביכול, הלא רשמי של הראיון שלא נועד לפרסום לדבריו, הוא ביקר את דרך חייהם הפרטיים של גונזאלס וחבריו. העתונאי, אשר טען מאוחר יותר, שמעולם לא הוזהר שהדבר לא נועד לפרסום, הקליט את כל הדברים וחמור יותר אף פרסם אותם במלואם. פאבלו קסטליאנו, אשר ביקורת אידיאולוגית היתה לגיטימית מצידו, אך לא ביקורת אישית, נאלץ לפרוש ממפלגתו בה הוא היה אחד ממייסדיה ומנהיגיה מזה עשרות

זכויות יוצרים — לקוף או לאלוהים?

מאת עמירה הגני

... טרם נרגעתי מן הנסיונות להכניסני תחת כנפי האל הטוב (ראה הרשימה הקודמת), והנה חוזרת לה הבת יום אחד מן התיכון, ורק בקושי מתאפקת עד לרגע שהיא משתחררת מן הסיפור הבא:

„השנה, שנת י"ב שלנו כאן, הכניסו לנו מקצוע חדש: „בריאות". באמת המלה בריאות רחוקה מלשקף כל מה שהשיעור הזה כולל. יותר הוא דומה למין „שעת מחנך", נוסח אמריקה... כמובן, מדברים בו על אלכוהול וסמים, ועל איך הם משפיעים על האדם (ועל צעירים במיוחד), ולמה צריך כל־כך להיזהר מזה ואפילו לא להתחיל ולא לנסות. אבל את זאת הרי מלמדים בבית־הספר בכל הגילים. (אמת: גם הבן, בכיתה ז', ריווח על קורס שלם בנושאי אלכוהול, סמים ודומיהם. הנושא הזה מטריד מאוד את אנשי החינוך כאן, כולל המתירנים שביניהם, אלה המסבירים לחניכים מה הסכנות והסיכונים הכרוכים בכל אלה, אבל משאירים להחלטתם את השימוש עצמו). גם למדנו על פסיכולוגיה, על תופעות פסיכולוגיות ועל מחלות־נפש, איך להבחין בהן ואיך להיזהר מהן (ממש נושא חיוני בגיל הזה...). אבל מה שקרה היום בשיעור הזה — זה היה ממש השיא".

אני מחכה בסבלנות. שום סיפור לא יפתיע אותי כאשר לבית־ספר, שבו התחום „פעילות חברתית", המוצע לתלמידים כ„שעות אקסטרא", כולל בעיקר צפייה במשחקים, „פגישות תרבות" בכיתה ח' משמען ערבי קורים בהשגחת מורה, שיש לשלם בעד השתתפות בהם ועל כל אורח יש להודיע ולקבל רשות לפחות שלושה ימים מראש.

„היום (נמשך הסיפור) דיבר המורה בכיתה על ערכי היסוד שאותם זכאי כל ילד לקבל מהוריו. בין הדברים שהזכיר, הוא הדגיש במיוחד את הסעיף • אמונה. הוא אמר: אנשים יש אמונות שונות, וכאן באמריקה יש חופש מוחלט לכל אדם להאמין במה שהוא רוצה. אבל אני בטוח, שכולנו מסכימים, שקיים אלוהים • גם אם אנו קוראים לו בשמות שונים • וחשוב שנוודע את ילדינו לקיומו.

הוא ביקש, שכל המסכימים לדבריו יצביעו, וכולם אכן הצביעו. כולם מלבד אותי. אני...".

„ואיך הגיב המורה?" שאלתי.

„היה לו לא נעים. ראיתי שלא נוח לו עם זה, שיש בכיתה אחת יוצאת־דופן כזו. אולי חשש שהעמיד אותי במצב לא נוח. לכן החליט לגשת לעניין מכיוון עוד יותר כללי. הוא אמר: „טוב, אני רואה שלא הכל מסכימים. אבל בוודאי תסכימי גם את אם נאמר, שמעבר לחיים הרגילים שלנו יש כוח על־טבעי, עליון. המכוון את חיינו ואת הטבע כולו". שוב — הוא ביקש הצבעה. ושוב הכל הצביעו — רק אני לא. עכשיו ראו גם כל התלמידים שאני לא הצבעתי והיפנו אלי מבטים תמהים. והמורה, בחיוך של „אני נכנע...", אמר: „את עכשיו הגידי את, איך תנחי את את ילדייך בעניין הדת". אמרתי שאכוון אותם לכיוון שלי — של אי־אמונה, אבל שבכל מקרה איני רוצה שהם יקבלו את „אי־האמונה" או את האמונה עצמה — כמובן מאליו. המורה נראה כמקבל מה שאמרתי, אך מיהר לעבור לנושא אחר...".

„איך הרגשת?" — שאלתי.

„אמנם לא חכי נעים להיות כל־כך יוצאת־דופן, אבל היה בזה גם משהו משחרר — כאילו המחאה הקטנה, הפרטית שלי, על כל השמרנות הדתית שמסביב. הרי לא יכולתי להצביע עם כולם, נכון? אני הרי לא מאמינה בזה... אבל הדבר האמיתי קרה אחר־כך, בהפסקה. הלכנו לאכול, ואז אחד הבנים מהכיתה, ברצינות גמורה כזאת, פנה אלי בפנים מודאגים מאוד ושאל אותי: „תגידי, את באמת לא מאמינה בשום אלוהים?" אמרתי: באמת לא. הוא שאל: „והמשפחה שלך?" אמרתי: גם המשפחה שלי לא, וגם כל האנשים במקום שאני באה ממנו לא מאמינים באלוהים. ואז, מעבר רק בקושי מה שאמרתי, הוא שאל אותי בקול, שממש השתמעה ממנו האבסורדיות של האפשרות הזאת: „אז מה, את מאמינה באבולוציה?!..." עכשיו אני השתתקתי לרגע, מתקשה לעכל את השאלה. שאלתי אותה לאז (ממש באותו טון של אי־אימון שהוא השתמש בו קודם). וודאי שאני מאמינה באבולוציה, הרי המדע כבר הוכיח את זה. והוא אמר: „אז את באמת מאמינה שהאדם

גונזאלס. איום פנימי

[...] נעיקר בעת שלטונו של פרנקו, כאשר [...] אותה במחתרת.

„בשביל מה לחמנו?"

[...] גם אם מזכ"ל ההסתדרות בארץ [...] להתפטר מן הכנסת הישראלית בגלל [...] ועות בין מנהיגות מפלגתו על דרך [...] הכלכלית, אך זה בדיוק מה שעשה [...] רדונדו בספרד. מזכ"ל הסתדרות [...] הסוציאליסטים וסגנו, שניהם חברי [...] הספרדי, התפטרו מחברותם בו תוך [...] ביקורת קטלנית נגד מנהיגות מפלגתם, [...] גם מנהיגות ארצם.

[...] טען, שאין הוא יכול עוד להסתפק [...] שלמה והוא סבור שמן הראוי שמוסד [...] לא רק יאמר אלא יוכיח, כדבריו. הוא [...] מהפרלמנט, כי, לטענתו, אין הוא [...] ומאמין עוד במנהיגות מפלגתו שתוכל [...] את דרכה בתנאים הנוכחיים. [...] סוציאליסט אני לא מאמין, שמפלגתי [...] להנהיג מדיניות קפיטליסטית, כי [...] נבין אם כן בשביל מה לחמנו ומה [...] ניננו לבין הימין, אמר רדונדו עם [...] התפטרותו.

[...] כל חילוקי הדעות ולמרות קריאות [...] על מנהיגותו של גונזאלס, יודעים רוב [...] הוועידה, האמורה להתקיים בינואר, [...] להמשיך ולהחזיק בשלטון דרושה להם [...] אידיאולוגיה, אלא גם מנהיג כריזמטי [...] פליפה גונזאלס, הנהנה עד עצם היום [...] של רוב דעת הקהל הספרדית. אפשר [...] ולומר, שבסיום הוועידה, למרות [...] ונסיונות ההדחה, ייצא ממנה [...] כשהוא ממשיך להחזיק ברסן [...].

[...] בית־הספר באמריקה האמונה באלוהים, ולא חשוב מה שמו ובאיזה סבטא מתפללים אליו, היא ערך יסוד בלתי מעורער. דארווין מסתבר, עוד לא הגיע עדיהם ■ פרק ב' — שעת־מחנך נוסח הדוד סם

[...] מן הקוף? שלא אלוהים יצר אותו? את [...] חושבת, שהאנשים היו פעם קופים?" [...] יודעו • הוא מנסה לשכנע אותי [...] של הסיפור על אדם וחווה, ואני [...] על דארווין ומוצא המינים ועל [...] שנעשו בעניין. ובכל שהייתי המומה [...] שלו — היה הוא משוט מזועזע [...] שלי. אז איך אפשר לדבר עם אנשים [...] עוד לא הגיעה אליהם?..."

[...] כל כיתה בבית־הספר מוצב דגל [...] כל בוקר, עם פתיחות הלימודים, [...] על מורקע הטלוויזיה (המוצבת בכל [...] המורינה, התלמידים שרים יחד את [...] כשהם מצמידים יד אחת אל החזה. על [...] חלק ידיעק מוטבע הפסוק: „באלוהים [...] לאורך הכביש החוצה את אזורנו, [...] של כ־10 מייל, ספרנו 6 בתי־תפילה [...] נימי א' כבוקר מגרשי החנייה שלהם [...]

[...] שזה סגנודחיים, מסורת, מנהגי [...] קינו. וזהי התרבות.

מאת דורית גפן

שמיר: חימום הקנה

יצחק שמיר – אימון דיין, גולדה וגלילי

ראש הממשלה יצחק שמיר כבר פתח את מערכת הבחירות. ההתקפות המרוכזות שלו נגד מפלגת העבודה הן עקביות ושיטתיות. בכל הופעה שלו הוא משלח כמה נתזים מילוליים. לעולם אינו שוכח „להכניס" להם, אם ישירות ואם בעקיפין, אם במינון גבוה ואם במינון נמוך, ובלבד שידעו מה הוא חושב עליהם.

השבוע, בין כל החשבונות שעשה עם מפלגת העבודה, החליט שמיר להוציא סוף־סוף את אשר שמר בלבו זמן רב — את ה„מזימה" של „העבודה" לא לקיים את הסכם הרוטאציה.

איך הם התכוונו לעשות זאת? פשוט מאד, על־ידי נפנוף בדגל השלום, קרי, העלאת נושא הוועידה הבינלאומית. את סופה של המזימה הזאת כולנו יודעים, שהרי יצחק שמיר הוא ראש הממשלה, ואילו הוועידה הבינלאומית היא מילה שחוקה ומשעממת, שלכל היותר אפשר להשתמש בה כדי לשמוח לאידו של היריב הפוליטי. הוועידה הבינלאומית היא כבר כל כך משעממת, שאפילו שמיר אינו מדבר עוד על התאבדות, ומתנסחת במלים קלילות יותר כמו „רוח שטות". יתכן, כי שמיר כבר בטוח היום, שאין עוד סכנה, שהרעיון הזה יקרום עור וגידים. מה גם, שעכשיו יש לראש הממשלה עניין אחר לענות בו את מפלגת העבודה — הקישור „התבוסתי", שעושים ראשיה בין המצב השורר היום בשטחים לבין הצורך בפתרון מדיני. מבחינתו של שמיר, זוהי אותה הגברת בשינוי אדרת, שהרי פתרון מדיני, על פי גרסת „העבודה", אפשרי רק במסגרת של פתיחה בוועידה בינלאומית.

★

לליכוד יש הגיון מוצק. כאשר מתחוללות מהומות ביהודה־ושומרון ובחבל עזה, הרי כל דיבור על פתרון מדיני, שיכלול בין היתר נסיגה של ישראל מהשטחים המאוכלסים בתושבים פלשתינים, הוא בבחינת פגיעה ישירה בלב־לבו של המוראל הלאומי, הרפיית ידי העם וסימן מובהק לתבוסתנות השמאלנית, שמפלגת העבודה נגועה בה. כאשר יש רגיעה בשטחים, והסדר נשמר פחות או יותר, הרי על פי הגיונו המוצק של הליכוד, כל דיבור על פתרון מדיני פירושו לעורר „גרדמים" וסימן מובהק לעיוות פוליטי, שהרי התושבים כבר השלימו, כביכול, עם המצב. עובדה, הם יושבים בשקט.

לפי ההגיון המוצק של הליכוד והימין הקיצוני, לעולם לא תימצא השעה הנאותה לפתרון הבעיה הפלשתינית, שכן מבחינתם היא אינה דורשת כל פתרון. היא פתורה, ומי מהם שאינו רוצה להכיר בפתרון הזה, יכול לקחת את חפציו וללכת, לא חלילה לעזה, אבל לעזאזל.

★

הציבור הישראלי מתרגל לכל דבר. זהו ציבור סתגלן. האם לא התרגל למלחמה המגושכת בלבנון? עכשיו הוא מתרגל לכרוניקות היומיומיות של הרוגים ופצועים בשטחים. עדיין הנושא נמצא בכותרות הראשיות, אך בליכוד סומכים על כוחה של השיגרה, ועל אירועים אחרים שיקטינו את גודל האותיות של הכותרות על הנעשה בשטחים, ויבליעו את הידיעות משם למקום פחות בולט בעתונים.

כבר ימים לא מעטים מתנהלת מדיניות של „יד קשה" בשטחים. מה זאת יד קשה? עוצר, מעצרים, גירוש? הכל יחסי כמובן. רק אתמול־שלשום אכן חשבנו, כי זוהי יד קשה מרי, אבל מסתבר, כי זוהי מגש יד רכרוכית לעומת היד המטוותת והמכאסחת את „הכנופיות", „השבאב", „המתפרעים" ואכל אותם „בני בליעל". מי יודע, אולי בעתיד יוכל שר הבטחון של המערך להוכיח לגאולה כהן ולרב דרוקמן, לבני שליטא ולמאיר כהן־אבידב, כי לא רק שבתקופת כהונתו היו יותר מעצרים וגירושים, אלא היו גם יותר הרוגים ופצועים. מה הן מחאות השמאל לעומת מחאות הימין.

★

בהתקפותיו של שמיר על מפלגת העבודה אין הוא בוחל בכל טריק דמגוגי. כך, למשל, בהופעה בכינוס מרכז רפ"י־אומץ, שבאקספרימנטליום הפוליטי־מפלגתי שלהם תזרו אתה לחיקו הטוב והמיטיב של הליכוד, תמורת שני מקומות בטוחים ברשימה לכנסת ה־12 (ליגאל הורוביץ וזלמן שובל), אמר שמיר, כי במפלגת העבודה אסור היום לצטט דברים של גולדה, דיין וגלילי — עד כדי כך הגיעה ההשמאלה במפלגה זו.

מי היה מאמין, שדווקא שמיר יראג לכבודם האבוד של השלושה. הוא, למשל, יהיה תמיד מוכן לצטט את דבריהם. לא את כולם, אבל על פי גידסתו, הטיסמה של דיין, כי מוטב שארם ללא שלום משלום ללא שארם — היא בהחלט נכונה. אין זה משנה כמובן, שדיין שכח אותה כאשר ניהל את המו"מ לשלום עם מצרים. העיקר ששמיר שמר עליה. הוא לא הצביע בעד הסכמי קמפ־דייוויד.

שמיר גם מוכן לחתום בשתי ידיים על האמירה האומללה של גולדה, כי אין עם פלשתיני. הוא בוודאי מעריך אותה על פני ההכרה של מנחם בגין בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני, או על פי ניסוחו של בגין בעברית, ערביי ארץ ישראל.

שמיר בוודאי גם מוכן היה לאמץ את „מסמך גלילי" המפורסם, שהתייחס בשעתו לעזה ולחבל ימית, על פני הוויתור של בגין ושרון על ימית וכמובן על הריסתה.

הגימיק הוא מוצלח, ובקרב ציבורים מסויימים הוא עשוי אפילו להיות אפקטיבי. ושמיר, כפי שכבר נאמר, מחמם את הכלים ואת גרונו לקראת מערכת הבחירות, שבה הוא יציג את פניה „התבוסתניות והשמאלניות" של מפלגת העבודה.

פרופסור במקום גנרל

עזרא סדן — „רכש" של נאמן

רפאל איתן – גאולה הסתייגה

גאולה כהן אמרה פעם, בשיחה פרטית, כי היא אינה מתלהבת מגנרלים, בעיקר לא בפוליטיקה. ואכן, מנקודת השקפתה הפוליטית, רובם של הגנרלים הישראלים שנכנסו לפוליטיקה נמצאים מצדו האחר של המיתרס הפוליטי שלה. די להזכיר בעניין זה את רבין, ברלב, וייצמן וגוזר.

אשר לאריק שרון, איש הליכוד, היחס שלה אליו הוא אמביוואלנטי. היא לא שוכחת לו את תמיכתו בהסכמי קמפ־דייוויד ואת חלקו בהריסת ימית.

ישנו כמובן גנרל נוסף, רפול, אשר לשידוך הפוליטי אתו הסתייגה מלכתחילה, והיום, כדי־עבד, היא יכולה לטעון, שהאינטואיציה שלה היתה נכונה. השידוך הזה לא הצליח, ואין זה משנה הרבה מי אשם, ומי לא. העובדות מדברות בעד עצמן. רפול בחוץ, והיום מתקיים כינוס היסוד של תנועתו המתחדשת צומ"ת.

אבל לא „אלמנה" — התחיה. אחד הולך, ואחר בא במקומו. הפעם לא גנרל, אלא פרופסור, עזרא סדן, מי שהיה מנכ"ל האוצר בימיו העליזים של ארידור.

ל„התחיה" יש כבר פרופסור מפורסם, העומד בראשה, יובל נאמן. ללמדך, כי כדי להיות מיליטנטי וקיצוני בדעותיך אינך צריך להיות דווקא גנרל, בעל עבר קרבי. פרופ' נאמן, אגב, היה בעל דרגה בכירה בצה"ל, וכיהן כמדען הראשי.

פרופ' סדן הוא „רכש" של פרופ' נאמן, אם כי יש לו זכות אבות. אביו, פרופ' דב סדן, שהיה חבר כנסת מטעם מפא"י, היה בין מייסדי תנועת ארץ ישראל השלמה. עזרא סדן ישתלב במערכת ההסברה של „התחיה" ויעמוד בראש הצוות הכלכלי שלה.

עין־ורד — חזרנו אליך שנית

עזרה זוהר – לחכות על חסדן של „התחיה"

הערב תוכרז ב„בית העם" במושב עין־ורד הקמתה של תנועת צומ"ת. היסטורית, צומ"ת כבר קמה לפני הבחירות האחרונות, אך חיבורה המזורז ל„התחיה", הותיר אותה בצל. עכשיו, משפרש רפול מ„התחיה" יחד עם חבריו וחברים נוספים, זוכה צומ"ת ללידה מחודשת.

מיקומו של הכינוס דווקא בעין־ורד אינו מקרי. בעין־ורד התכנסה בשעתו הקבוצה האקטיביסטית של תנועת העבודה, אשר פרשה אחר־כך כדי להצטרף אל הימין.

גם לידתה הראשונה של צומ"ת היתה בעין־ורד, שאלמלא היותה מקום ועד לאנשי ארץ ישראל השלמה בעלי עבר של תנועת העבודה, ספק אם היתה זוכה לפרסום כזה, מעבר להיותה עוד מושב פורח בשרון.

בכינוס הערב יופיע גם מצטרף חדש, לאיש ששמו הופיע במערכות הבחירות האחרונות בראש רשימה משלו — „עצמאות". מדובר בפרופסור עזרא זוהר. אם תרצו, צומ"ת מכה על הסדן החדש של „התחיה".

קשיי לידה של הנהלת „חרות"

ועידות „חרות", פרק א' ופרק ב', כבר שקעה מזמן בתודעה הציבורית, אך תנועת החרות לא הצליחה להתקדם מאז ולו גם צעד אחד. אמנם יש לה מרכז מפלגה חדש, אך זאת לא היתה חוכמה גדולה, שכן כדי להמנע ממריבות מיותרות הפכו את כל צירי הוועידה לחברי המרכז — אותו הפורום, בשינוי שם בלבד.

לעומת זאת לא הצליחו עד כה להרכיב את ההנהלה החדשה, אשר צריכה לבחור במזכירות חרשה. באחת הפגישות האחרונות של שרי הליכוד הועלה העניין. אך בינתיים טרם הסכימו אפילו על גודל ההנהלה. יו"ר המזכירות, משה ארנס, מעדיף הנהלה בת 120 חברים, כפי שהיתה עד כה. שמיר וגם שרון מדברים על 240 חברים. אך השאלה השנויה במחלוקת אינה כל כך גודל ההנהלה, אלא הרכב האישי שלו, כאשר כל מחנה רוצה, מטבע הדברים, לקבל את הייצוג המגיע לו, לדעתו.

בימים אלה הכין חשר שרון הצעה להרכבת ההנהלה. ההצעה מבוססת על חמישה עקרונות:

1. כל ראשי הרשויות המקומיות. 2. כל הח"כים. 3. חברי הנהלת הסוכנות. 4. חלוקת הארץ לשבעה אזורים. כל אזור מקבל הקצבה יחסית־למספר חברי המרכז. בתוך האזור עצמו יחולקו המקומות על־פי הקריטריונים הבאים: א. כל ראשי הסניפים בקטנים; ב. סניף בינוני — יו"ר הנהלת הסניף וכן ראש קבוצת ה־40%; ג. סניף גדול — יצוג יחסי לקבוצת ה־60% ולקבוצת ה־40%; ד. נציגי המושבים — יצוג בהתאם למספרם, ייבחרו או ימונו; ה. סניף המיוצג על־ידי ראש הרשות יקבל יצוג נוסף, במידה שיש לו עשרה חברי מרכז ומעלה; ו. אנשי לע"מ יקבלו יצוג בכל אזור בהתאם למספרם היחסי. 5. עשרה חברי הנהלה נוספים מבין מייסדי התנועה ימונו בהסכמתו של יו"ר ההנהלה.

בנייר שהכין שרון יש גם הכוונה לגבי המפתח: על כל 15 חברי מרכז — חבר הנהלה אחד. סניף בינוני — מ־22 חברי מרכז. סניף גדול — למ־37 חברי מרכז.

לדברי שרון, זוהי הצעת מסגרת, שניתן לתקן ולשנות אותה, אך יש בה לפחות קריטריונים ברורים.

מבט שטחי על ההצעה של שרון מגלה, כי לפחות שני סקטורים לא יהיו מרוצים ממנה, הנציגים בהסתדרות והנשים.

מאת זהבה מוזס

בעיטת קידום

איך מעבירים אנשים מתפקידם בלי להסתכן בהדחה המנוגדת להוראת בג"ץ? ■ חיים גליק, שמעון מלכה, ושיטת הקידום המנוטרל

בימים אלו בא לידי סיום, ספיח נוסף מפרשת נציב שב"ס לשעבר, רפי סוויסה, אם קידומם של קצינים שגרמו לפיצוץ הפרשה.

מה יכול לעשות שר שאינו מרוצה מאישיותם ומדרך תיפקודם של מספר קצינים המשרתים בשירות עליו הוא ממונה, ופסיקת בג"ץ מונעת את הרחקם מתפקידם? הוא יכול, למשל, לאשר להם תפקיד שמבחינה אישית הינו קידום, אך למעשה הוא מנטרלם ממעמדם המרכזי בשירות. הדברים אמורים ברב־כלאי חיים גליק ובסגן־גונדר שמעון מלכה.

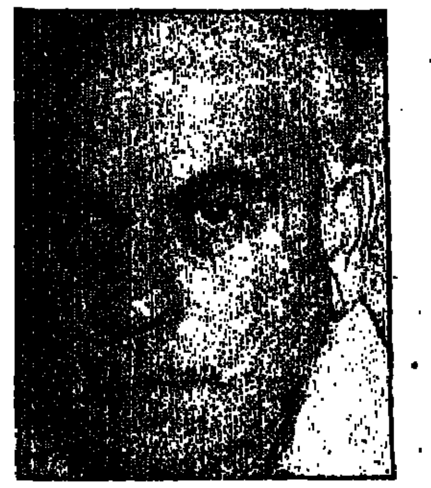
כזכור, פוצצה פרשת נציב שירות בתי־הסוהר לשעבר — חבר־כנסת וראש מועצת מזכרת בתיה מטעם המערך — על־ידי שלושה מקציניו. הדובר, שמעון מלכה, עוזרו האישי, חיים גליק, וקצינה נוספת — דבי שגיא. השלושה זכו להערכה רבה מבחינת כישוריהם המקצועיים. לאחר הרחתם על־ידי רפי סוויסה באישורו של השר הממונה, ובטענה שנציב יכול וצריך לקבוע עם מי הוא רוצה לעבוד, הורה בג"ץ להשיבם לתפקידיהם. כיוון שכך, נאלץ דוד מיימון, הנציב שלאחר סוויסה, להשלים עם קירבתם של אלה, וכשפרש זה לא מכבר מתפקידו, התברר כי במשך הזמן גילה כלפיהם הערכה רבה. לאחר פרישתו של מיימון והבאתו של איש משטרה ותיק לשמש כנציב החדש, ברור היה שלמרות התנערות משרד המשטרה מהתייחסות כלשהי לתיפקודם ולשירותם של שלושת הקצינים — העברתם מתפקידיהם אינה רק עניין של זמן. בשל פסיקת בג"ץ ותקדים הרחתם של השלושה היה ברור שלא ניתן להעבירם לתפקיד בו אינם חפצים, או לתפקיד שווה או נחות מתפקידם הנוכחי. צעד כזה עלול להתפרש כהדחה ולגרום נקיטת פעולה משפטית נוספת. לכן, מחוסר ברירה, לא נותר אלא לקדמם.

גם סדר הקידום היה ברור ומתוייב המציאות. ראשון קודם רב־כלאי חיים גליק, העוזר האישי. בעיות רבות ניצפו עם העברתו מתפקיד של הדובר שמעון מלכה, שהינו הדומיננטי מבין השלושה וכישוריו המקצועיים כדובר זכו להערכה רבה. שירות בתי־הסוהר ידע בשנתיים האחרונות זעזועים רבים וקשים, ועל שירותי דובר טוב ומקצועי, לא ניתן לוותר בלי מתקפה תקשורתית נוספת. לבסוף, נמצא פתרון שכבר אומץ על־ידי סוויסה קודם־לכן, בעת הרחת שמעון מלכה — סגן־גונדר ג'וני טסטר, הוחזר לשמש דובר שירות בתי־הסוהר.

למרות שטסטר הוכיח את מקצועיותו בעת ששימש דובר בזמנו של סוויסה, הוא נאלץ, בהוראת בג"ץ להשיב את התפקיד לשמעון מלכה ולהסתפק בתפקיד של עוזר לראש מינהל המשק. ככל הידוע, היה שמו של טסטר רק אחד ממספר שמות שהועלו בשירות לשמש כדובר, אך בסוף, שב ונפל עליו הפור.

לגבי השלישית בחבורה, דבי שגיא, מסתמנת הסכמה שאין להעבירה מתפקידה בשל מצבה האישי, ובכך שאינה ממלאה תפקיד מרכזי מרי. מבחינתם של שני הקצינים האחרים, הרי שלגביהם נכונה היום האמרה „צוחק מי שצוחק אחרון”.

השניים קיבלו לידיהם תפקידים רציניים בהם הם יכולים להמשיך לשרת כשהם ממתינים עד לפרישתם הקרובה בעוד שנים ספורות לפנסיה משירות בתי הסוהר, כפי שמאפשר להם החוק. וכך, בעזרת הפנסיה שתשולם והתפקידים המרשימים אותם מילאו בעבר, יוכלו לפתוח בקריירה חדשה, בלי שיוטל רבב על כישוריהם המקצועיים.

לוי שאול. בלי סערות

שמעון מלכה. נידון לקידום

סיבוב שני: והיד עוד נטויה

מאז נכנס גונדר לוי שאול לתפקיד כנציב שב"ס לפני כחודש, ערך כבר פעמיים סבב מינויים, ועוד ידו נטויה. בסבב המינויים הראשון הוא הצליח למנות מנהל לכלא באר־שבע, שנחשב לכלא קשה במיוחד, מינוי שהנציב הקודם, דוד מיימון, נכשל במשך חודשים רבים בנסיונות לאיישו. שמעון מלכה וחיים גליק, הועברו מתפקידם בלי שההעברה תגרום סערה ציבורית־משפטית. מטבע הדברים, ככבל סבב־מינויים, מסתובבים היום בשירות מספר קצינים שאינם מרוצים וכבר נמסר על מספר פרישות אפשריות. אך נראה כי לוי שאול, הנהנה מתקופה של שקט יחסי מצד האסירים הבטחוניים והפליליים, שעדיין לומדים את המצב ובוחנים את הנציב החדש, הצליח במיבוב הראשון בזירה והוא ממשיך במשנה־מרץ בהכנות לקראת הסיבוב הבא.

ואלה מינויי השב"ס החדשים: מנהל כלא „נפחא” ממנו—נמלטו לאחרונה האסירים הבטחוניים, חיים זוהר, הועבר מתפקידו וישמש סגן מנהל כלא שכם. במקומו מונה רב־כלאי פנחס יסרגן, שהיה קצין המודיעין בכלא איילון. מנהל בית־הספר לקצינים וסוהרים „אייל”, סגן־גונדר אורי ביהם, התמנה לתפקיד עוזר ראש המטה לתת־גונדר יצחק ניר. אורי ביהם שימש בשירות בתי הסוהר בתפקידי פיקוד וניהול של בתי כלא. הוא בן 41, נשוי ואב לשלושה ילדים ובעל תואר אקדמי בעבודה סוציאלית.

למנהל בית־הספר „אייל” מונה סגן־גונדר שמעון מלכה. שמעון מלכה, בן 37, נשוי ואב לארבעה ילדים, משרת זה שש שנים בשירות בתי־הסוהר. הוא בוגר קורס קציני משטרה, שירת במשטרת ישראל 14 שנה ומילא תפקידי פיקוד, מבצעים, חקירות, הדרכה, דוברות והסברה. הוא למד קרימינולוגיה וסוציולוגיה באוניברסיטת בר־אילן, ובעל הסמכה של משרד המשפטים כחוקר פרטי. לדובר שירות בתי־הסוהר התמנה ג'וני טסטר, בן 39, נשוי ואב לשלושה ילדים. קצין משטרה לשעבר ששימש בתפקידי הסברה, דוברות וניהול.

בני פרינבוך, מנהל כלא „השרון”, נשוי ואב לשלושה ילדים, התמנה לתפקיד ראש מחלקת הבטחון בשב"ס. הוא החל לשרת בשירות לפני כ־11 שנים, כשבתחילת דרכו שימש כסוהר במגדל. פרינבוך למד קרימינולוגיה. את מקומו ימלא באופן זמני, כלאי אברהם הררי. למנהל כלא „מעשיהו” במקום של תת־גונדר יצחק ניר התמנה גונדר־משנה אשר כהן, מי שהיה מנהל כלא באר־שבע. אשר כהן, בן 49, נשוי ואב לחמישה, משרת 21 שנה בשירות בתי־הסוהר בתפקידי פיקוד, בטחון מודיעין וניהול וכוגר פו"מ משטרתי ולמד קרימינולוגיה. גד הררי, המשרת עתה במשרד מבקר המשטרה, יתמנה בקרוב למפקד בית־המעצר „ניצן”.

מסביב לגלובוס

מאת חנה איש-הורביץ

בחזרה לטבע

ממשלת שוודיה מכינה חוק להחזרת חיות הבית אל הטבע; גם ממשלת דנמרק מתכננת חוק דומה. החוק השוודי יאפשר לבעלי החיים לקיים את הרגליהם הטבעיים. תוך עשר שנים יחוסלו הלולים המשוכללים שהתרנגולות סגורות בהם. חזירים יזכו בשטח מספיק נרחב להסתובב בו ותובטח גישתם לתבן טרי ולפרות יובטח מרעה טבעי.

שיפור מעמדן של החיות עלול להקטין את התפוקה החקלאית, אך הדבר אינו מדאיג את איכרי שוודיה, שהכנסתם נקבעת במו"מ עם הממשלה ואיננה תלויה בתפוקה של משקיהם. בדנמרק, שם מהווה גידול חזירים לבשר פריט הייצוא הגדול ביותר, המצב שונה, והאיכרים הדנים צופים בדאגה ביוזמה של משרד המשפטים שלהם.

קומיקס — בסט סלר

צמד דמויות הקומיקס הוותיק — אסטריקס הגאלי ארך האוזניים וידידו השמן והנאמן אובליקס, שובר שיאים של תפוצה בהרפתקאותיו החרשות בהשמדת לגיונותיה של רומא העתיקה. מאז הופיע הספר החדש של אסטריקס בצרפת בסוף אוקטובר, נמכרו 5.6 מיליון עותקים שלו ב־16 שפות במתכונת של כריכה קשה, כריכה רכה וספרי כיס, ועוד צופים לו מכירות רבות בארצות נוספות. המוציאים לאור מצפים, שהמכירה הכוללת תעלה על 7.5 מיליון עותקים.

מאז הופיע הספר הראשון של אסטריקס בשנת 1961, ממנו נמכרו ששת אלפים עותקים בלבד, נמכרו בסידרה זאת בסך־הכל, 180 מיליון ספרים.

הבדיל ומחירו

חברת מכירות הבדיל הברזילאית „פרנפנמה” הודיעה, כי תגדיל את תפוקת מיכרה פיטינגה שבבעלותה, אם יעלה מחיר הבדיל על 8,200 דולר לטונה. מפיטינגה, שהוא מיכרה הבדיל הגדול בעולם, מפיקים עתה כ־20 אלף טונות בדיל לשנה — בעלות של 3,500 דולר לטון בלבד — מה שמהווה כ־12% מכלל התפוקה העולמית.

מנהל „פרנפנמה” ונשיא אגודת יצרני הבדיל בברזיל, סמואל הנאן, מעריך, כי השנה תסתכם הפקת הבדיל בעולם ב־156 אלף טונות, ואילו הצריכה תגיע ל־175 אלף טונות, ומלאי הבדיל בעולם עלול לרדת תוך זמן קצר לרמת המינימום שלו. כתוצאה מכך עלול מחיר הבדיל לזנק, כלפי מעלה, ולקוחות עלולים לעבור לשימוש בחומרים תחליפיים.

מיזוג יפאני־אמריקני

חברת ג'ון דיר האמריקנית ו„היטאצ'י” היפאנית עומדות להקים מפעל משותף לייצור מחפרים הידראוליים בצפון־אמריקה. מאז 83' מוכרת היטאצ'י בצפון־אמריקה מחפרים הנושאים את שמה, שמורכבים בהם מנועים של ג'ון דיר. ההסכם החדש הוא שלב נוסף כשיתוף הפעולה בין שתי החברות.

ההסכם בין דיר ו„היטאצ'י” הוא חלק ממגמה עולמית של חברות לייצור מחפרים, גם בתחום ההשקעות יירשם השנה גידול ניכר של כ־32 אחוז. חנה וייס, סגן מנהל חטיבת הטקסטיל במשרד התעשייה והמסחר, מסרה כי 1987 היתה שנה טובה לתעשיית ההלבשה ומוצרי טקסטיל מוגמרים. לדבריה, נמשכה השנה מגמת ההתאוששות בענף שהחלה אשתקד, לאחר חמש שנות שפל. את שינוי המגמה בענף מייחסים בתמ"ס להתחזקות המטבעות האירופים (כשני שלישים מיצוא הענף מופנה לשוק האירופי), הסכם הסחר החופשי עם ארה"ב והגברת הביקוש בשוק המקומי ויציבות המחירים, שהביאה להגברת כושר התחרות.

הממשלה נאשמת

אנשי עסקים יוגוסלאביים עומדים לתבוע לדין את ממשלתם על צעדי צנע שהממשלה הטילה על המדינה. נשיא לשכת המסחר של סלובניה אומר, שהצעדים שנקטה הממשלה יגרמו לאי־שקט חברתי ויחבלו בכוח הייצור של המדינה. ראש הממשלה, ברנקו מיקוליץ הכריזו בחודש שעבר על הקפאת מחירים ושכר במגמה לבלום את האינפלציה היוגוסלאבית, ששיעורה הנוכחי הוא 160%.

מזון לחלוקה

מועצת השוק האירופי המשותף עיברה תוכנית למתן מוצרי מזון חקלאיים, בערך של 70 מיליון דולר — וביניהם חמאה, בשר בקר, פירות וירקות — למוסדות צדקה נוכרים, על מנת שאלה יעבירו אותם לעניים ולנצרכים החיים בארצות השוק. תוכנית זאת באה בנוסף להסדר ארוך הטווח הנהוג מזה תקופה ארוכה, שבמסגרתו מספקת הקהילה עודפי מזון לארצות מתפתחות.

בריטניה עדיין מהססת אם להצטרף להסדר המוצע, והיא מסבירה את היסוסה בכך, שביצועה של תוכנית דומה בעבר ... לסיבוכים מינהליים, עקב הצורך להחליט ל... יש להעניק מה.

העורך הכלכלי: צבי טימור

שערי המטבע

נושא פוליטי ולא כלכלי

15 שנים לאחר שהשתולל לאחרונה, מתחדש הוויכוח בשאלה אם על שערי חליפין להיות ניירים, קבועים או היכן שהוא באמצע. המאמץ האחרון לכוון את שערי החליפין, „הסכם לובר” של קבוצת שבע המדינות המתועשות הגדולות מ־22 בפברואר, נכשל לדעת כלכלנים רבים, אך עד כה לא נראה כי משהו יבוא במקומו.

„שבע הגדולות כנראה לא הצליחו לקיים את יציבות השער”, אומר אלן באר, פרופסור לכלכלה בבית הספר הלונדוני לעסקים. „יש הסבורים כי לא יוכלו לעשות זאת, ויש — שאל להם אפילו לנסות”. הכלכלנים מפקפקים אם השבע יוכלו לגייס רצון פוליטי די הצורך כדי לשתף פעולה בקביעות. לדבריהם, „הציפה המלוכלכת”, כפי שם מכנים שוק מטבע חופשי ביסודו, שהממשלות מנסות לפעמים להתערב בו — תישאר כנראה ביסוד המערכת המוניטארית בעולם.

הסכם לובר היה נסיונו הנועז ביותר של השבע — ארה"ב, יפאן, מערב־גרמניה, צרפת, בריטניה, איטליה וקנדה — לייצב את שערי המטבעות, מאז שיטת ברטון־וודס של שערים קבועים בראשית שנות ה־70'. אז התערבו הבנקים המרכזים של השבע בשווקים וקנו דולרים כל אימת שהמשקיעים ביקשו להיפטר מהם, לאור גרעונה העצום של ארה"ב במאזן המסחרי. אך אי־אפשר היה עוד לעמוד בפני לחצי המכירות בשוק, בו נסחרים מדי יום 200 מיליארד דולרים. לכן הדולר נחלש וכיום הוא נמוך בכ־10 אחוזים לעומת המארק הגרמני משהיה בחודש פברואר, כאשר הוסכם לייצבו.

ניוד, פירושו לאפשר לשערי המטבעות לנוע ללא התערבות הממשלה. אך קשה לממשלות להימנע מהתערבות. ואכן גם לפני הסכם לובר התערבו מדי פעם, ומכאן „הניידות המלוכלכת”. לדברי הפרופסור לכלכלה מאונ' ייל, וילם בויטר, ניידות נקייה פשוט אינה קיימת. „היא מיתוס ותרו־לא”.

מנגד עומדים השערים הקבועים, הצמודים לזהב, לדולר או למטבעות אחרים. באיזור הביניים נמצאים יצורי כלאיים כמו במערכת המוניטארית האירופית, בה יתכנו תנודות השערים רק בשיעור קבוע מראש.

בעיית הסכם לובר היתה, לדברי כמה כלכלנים, שהשבע ניסו לייצב את השערים ברמה הלא־נכונה. לדעתם, נקבע ערך הדולר יותר מדי מעל לשער הדרוש לשם פתרון בעית הגרעון המסחרי של ארה"ב. אך הם מסכימים, כי גם במקרה שהשבע ייפגשו בעתיד הקרוב, איש אינו יודע טוב יותר משידעו בחודש פברואר מהו השער הנכון.

פול אורמרוד, מנהל לענייני כלכלה במרכז הנליי הבריטי, ארגון חיזוי בלתי־תלוי, סבור כי השער המאוזן לטווח בינוני של הדולר הוא 10 עד 15 אחוזים מתחת לרמה הנוכחית. דייוויד בג, ראש לימודי הכלכלה בקולג' בריקבק הלונדוני, אומר אף הוא כי מן הדין ששער הדולר יירד. בוד סכור, שעליו להיות בערך ברמה הנוכחית. לעומתו, לדברי בויטר מייל על הדולר לעלות במונחים ריאליים ונומינאליים, והאיזון שלו הוא בשער של 1.90 עד 2 מארקים.

לדברי התומכים בניוד החופשי, השוק מיטיב מן הממשלות לקבוע שערי חליפין נכונים. אולם הענקת שווי־יתר לדולר בין השנים 1983 ו־1985 נתנה בידי מתנגדיהם תחמושת רבה, מאחר שהיא גרמה נזק כבד ליצוא האמריקני. „השוק והממשלות גם יחד אינם מסוגלים לקבוע שערי חליפין מאוזנים”, סבורה רוזליינד לוואצ'יץ', פרופסור לכלכלה באוניברסיטה הפתוחה של בריטניה.

קשיים מסוג זה אינם מרתיעים את החוקרים. הצעה שהועלתה באחרונה, כי השבע יניידו את שערי החליפין שלהן במסגרת רחבה של 20 אחוזים, עוררה התעניינות רבה בקרב המומחים. ההצעה, של מארקוס מילר מאונ' וארוויק באנגליה, ושל ג'ון ויליאמסון מן המכון לכלכלה בינלאומית בוושינגטון, היא לתנודות של 10 אחוזים מעל ומתחת לרמות האיזון לטווח בינוני. לפי ההצעה, ייפגשו השבע לעתים מזומנות כדי להתאים מחדש את השערים, במקרה שנקבעו ברמות בלתי־נכונות.

הצעה אחרת, של רונאלד מקינון מאונ' סטנפורד בקאליפורניה, מצדדת בשערי חליפין נומינאליים קבועים, שייתמכו על־ידי שיתוף פעולה בין ארה"ב, יפאן ומערב גרמניה.

אך רוב הכלכלנים סבורים כי להצעות הללו אין סיכוי רב להתממש בעתיד הקרוב. לדעתם, הממשלות אינן מוכנות לוותר על האוטונומיה שלהן במדיניות הפיסקאלית או המוניטארית. „הדילמה היסודית היא העדר רצון פוליטי לשתף פעולה”, אומרת לוואצ'יץ'. „זה איננו ויכוח כלכלי אלא פוליטי — מה אפשרי מבחינה פוליטית”, קובע צ'ארלס גודהארט מבית־הספר הלונדוני לכלכלה.

יתירה מזו, בארה"ב נשמעים קולות חזקים מאוד, הטוענים נגד הסכם מסוגו של הסכם לובר, אומר באר. לדעתו, מצדדים כאורסון פלדשטיין וברי ספרינקל, שני אישים ששימשו בזה אחר זה כיו"ר מועצת היועצים הכלכליים של הנשיא, ביסודו של דבר בניוד חופשי של השערים.

סילוויאן דה סנט סן, רויטר

למה להחזיר חובות?

מאת שלמה פרנקל

בתוך כל המהומות התקשורתיות של הימים האחרונים נעלם לנו קצת העניין הפעוט הזה של תקציב השנה הבאה. אך אל דאגה, עד אפריל הוא בוודאי עוד יחזור. בינתיים אני תוהה לי ברצינות רבה על טיבם של היושבים באגף התקציבים באוצר. האנשים האלה, כזכור, עשו ימים כלילות כדי לקצץ כמה עשרות מיליוני שקלים פה וכמה עשרות מיליוני שקלים שם, כדי להגיע לבסוף לגילוח של כמה מאות מיליוני שקלים מהתקציב. כתוצאה מהקיצוצים המתוכננים ישלמו יותר המסכנים שאין להם כסף לקנות מכונית, וחייבים לנסוע באוטובוסים, והסובלים הגדולים ביותר יהיו הורים לילדים בכל הגילים עד לסוף בית הספר התיכון. שוב אין קיצבה לילד ראשון, מס על קיצבאות ילדים, ביטול חוק גני־ילדים ושכר לימוד מדורג בכיתות הספר התיכוניים, ומן הסתם שכחתי משהו.

ואם דיברנו על פקידי האוצר, אין לשכוח שנגיד בנק ישראל סבור שהקיצוצים אינם מספיקים. וכל זה, כאשר אותם פקידים של האוצר, ואותו בנק ישראל, נוהגים בנדיבות רבה כל כך כלפי בעלי החוב שלנו מחו"ל.

הסעיף הגדול ביותר בתקציב הוא החזר החובות. מצאתי כבר שתי גירסאות לגודלו של סעיף זה. לפי אחת מהן הוא מגיע ל־48% מהתקציב, ... שמדובר כ־24 מיליארד שקלים. ... מיליארדים טובים הולכים להחזר ...

[illegible]

ההסתדרות על תקציב המדינה:

ירידה נוספת ברמת החיים של החלשים

...ל שולחן הוועדה המרכזת של ההסתדרות הונח לפני מספר ... מסמך המתייחס להצעת התקציב לשנה הבאה, שהוכן בידי ... המכון למחקר חברתי־כלכלי בוועד הפועל בראשות נירה ... בתקציב עצמו, אינו נושא בשורות והוא ישמש ... למדיניות המקצועית של ההסתדרות.

... המסמך, דינה אלמוג, רובי נתנזון ושמואל גרינשפן, ... כי הצעת התקציב של האוצר אינה משקפת תפנית ... המשקיות, וכי רוב רובן של הצעות הקיצוץ — 755 ... שקל אינן הצעות לייעול ולצמצום כפילויות בפעולות ..., אלא הטלת תשלומים על הציבור בקבלת שירותים ... שונים ועיוות בהקצאת נטל מס ההכנסה בין משפחות ... ילדים לבין משפחות ללא ילדים. עיקר הנטל, הבא לידי ... הצעות בתחומי הבריאות והחינוך, יועמס על כתפי שכבות ..., ההקלות במס לבעלי ההכנסות הגבוהות נשארות בעינן. ... החלשות מועמדות לרדת ירידה נוספת ברמת החיים, אם ... צמצום הסיבסוד המוצע למצרכי היסוד.

... בהשלכות התקציב על הסכמי השכר ותוספת היוקר ... כי יש להשאיר את מנגנון תוספת היוקר, כדי שלכל שכיר ... מינימום מסויים כפיצוי על ההתייקרויות במשק". ההכרעה ... להשאיר את תחום הפיצוי כפי שהוא כיום בין 70 ל־80 ..., או להרחיב את התחום ולהתחיל משיעור נמוך של 70 אחוז, ... תוך שתקבע הגדלה החלק בו אפשר לפצות את העובדים ... מנגנון שכר בהתאם לרמת האינפלציה.

... העמדה של ההסתדרות דוחה את הטענה כי מנגנון תוספת ... גורם העלאת עלות הייצור. נוכח פיחות השקל לעומת ... המטבעות האירופיים, מעבר לעליות מדד המחירים לצרכן, ... פיגור של 5 אחוזים בין הדולר למדד, „בשאלת השאלה ... המחירים צריכים לסבסד מפעלים המייצאים לגוש מדינות ... על־ידי ויתור על תוספת היוקר... יש למצוא דרכים אחרות ... מפעלים אלה, ולא על חשבון התוספת החלקית עבור שחיקת כוח הקנייה של השכירים, הניתנת באמצעות תוספת היוקר”, קובעים מחברי המסמך.

השנה, כבשנים עברו, נאלצת ההסתדרות לעמוד בקו הראשון מול ההסתערות הקבועה על השכירים בתחום הבריאות והחינוך. הצעת האוצר להטיל תשלום של 4 ש"ח עבור ביקור אצל רופא נרחות על הסף — „הצעות אלו אינן קבילות השנה, כפי שלא ניתן היה לקבל אותן בעבר”, נאמר במסמך.

בפרק העוסק בהתפתחות התקציב, החוב הפנימי והורדת הריבית נקבע, כי „קיימת בתקציב סתירה גדולה בין היעד בתחום הרפורמה בשוק ההון, האמור להביא לירידה בשערי הריבית לטווח הארוך, לבין המיחזור של החוב הפנימי, אשר עלול לגרום לחץ ניכר על שוק ההון ולהביא לעלות מחיר ההון בטווח הארוך”. מאחר שבשנת 1988, צפוי גידול ניכר בתשלומי קרן מקומיים שהממשלה אמורה לפרוע לציבור, ומשום שבתקציב אין מקורות לפרעונות, יש חשש כי מיחזור קרן בהיקף רחב יגרום עליית הריבית בשוק ההון המקומי ויגרור פגיעה הן בתקציב והן בסקטור העסקי.

בסיכום המסמך נאמר, כי מבחינת ההסתדרות ומבחינת השכירים רצוי לשמור על שיעורי אינפלציה נמוכים לאורך זמן. „רק כדרך זו ניתן יהיה לשמור על כוח הקנייה ורמת החיים של העובדים. הניסיון להורדה נוספת של האינפלציה צריך להתבסס על מספר עקרונות: יצירת שיווי משקל חדש בהסכמה של כל הנוגעים בדבר בין מחירים, שער חליפין ושכר, כלומר מעין אמנה או עיסקת חבילה, עירכון מחירים שהממשלה נופקחת עליהם תוך הסכמתה והקפאתם לאורך זמן; השוואת תנאי האשראי בארץ לתנאי האשראי בחוץ־לארץ על בסיס שיעורי ריבית הרגילים והמותאמים לשינויים בשווקים הבין־לאומיים, וכן אי־פגיעה במכשיר תוספת היוקר, רפורמה במס, אשר תהא הוגנת מבחינה חברתית ותעודד עלייה בפריון”.

אבשלום קווה

בית־שמש

מפתח בידי מדינה וורטהיימר

היקף חובות המפעל — מעל 100 מיליון דולר — גדל ב־2 מיליון ...לר בחודש וכונס הנכסים קרוב מתמיד

...יו של מפעל מנועי בית שמש ... בידי שני אנשים: מנכ"ל ... האוצר, ויקטור מדינה, והתעשיין ... ורטהיימר. מדינה, המרכז את ... המפעל מטעם האוצר, ינסה ... לשכנע את ורטהיימר לחזור בו ... שלא לקבל לידיו את מנועי ...

... שעבר הציעה ועדת משנה של ... של הכנסת להרחיב את ... האוצר, ולאפשר לו לנהל ... כל גורם שיהיה מוכן לרכוש את ... אולם האוצר, שהתנגד לכל אורך ... העברת המפעל לגורם כלשהו, אינו ... להרחיק לכת בחיפושים אחרי ... נוספים לקבל את המפעל, פרט ...

... באוצר מסר, כי שר האוצר משה ... ראש הממשלה שמעון פרס, ... ורטהיימר לא יחזור בו מסירובו, יחזיר ... הכדור למגרשה של ועדת השרים ... לעניין המפעל. באוצר אומרים כי ... אם יתרחש, עשוי לשכנע סופית ... הוועדה שאין כל כדאיות בהמשך ... המפעל, כיוון שעלות סגירתו תגיע ... מליון דולר, ואילו כל הסדר אחר ... לידי גורם אחר יעלה לקופת ... כ־150 מיליון דולר. ההסדר המוצע ... המפעל לוורטהיימר יעלה למדינה ... מליון דולר, אומרים באוצר.

בן זאב: בלי מתנות

... הצעה המקומית בית־שמש, יהודה ... שלום למען המשך קיומו של ... פרס באחרונה תוכנית לשיקום ... בעקבות הודעתו של ורטהיימר כי ... לרוכשו. עיקר הצעתו של בן־זאב ... את המפעל ל־6 — 4 מפעלי־ ... למחלקות הייצור שלו, ולמכור ... משנה בנפרד לתעשיין, על־פי ההצעות שיתקבלו. על־פי התוכנית, יובטחו לתעשיינים, לתקופת ביניים של שלוש שנים, הזמנות ייצור בהיקף של 20 מיליון דולר לשנה (וזהו ההיקף שדרש גם ורטהיימר לתקופה של שלוש שנים). עוד מוצע, כי לכל מפעלי המשנה תוקם הנהלת גג שתורכב מנציגי התעשיינים הרוכשים ותתארגן תוך שנתיים מיום רכישת המפעלים לייצור מוצרים אזרחיים, נוסף על המשך הייצור הקיים.

בן־זאב טוען, כי על־פי הצעתו אין צורך שהממשלה תחלק מתנות, כפי שביקשה לתת לוורטהיימר (מעמד של איזור פיתוח א', גיבוי לפיטורי עובדים והעברת המפעל ללא תמורה כספית). עוד הוא טוען, כי לא זו בלבד שלא יהיה צורך בפיטורי עובדים, אלא יתכן שתהיה אפשרות ליצירת מקומות עבודה נוספים תוך שנתיים. לדבריו, גם לא יהיה צורך בסבסוד הרשות המקומית בשל פטור מארנונה עירונית, כפי שהובטח לוורטהיימר בסכום של 400 אלף דולר לשנה.

לטענת ראש מועצת בית־שמש, בעת הכנת התוכנית הוא פנה למספר תעשיינים „רציניים” וקיבל מהם תגובות חיוביות. בן־זאב קיבל גם תגובות חיוביות ממנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון, משה דברת, ומלשכתו של שמעון פרס. דברת אמר, כי התוכנית לחלק את המפעל למפעלי משנה יכולה להיות סבירה, אם יתברר שאין קונה רציני למפעל — אבל בתנאי שהמפעל ימשיך לנצל את הפוטנציאל שלו לייצר ולספק חלקים של מנועי מטוסים גם במסגרת החדשה.

כזכור, את ההמלצה להעביר את המפעל לידיו של ורטהיימר הכין גיורא גזית, שבחן את הנושא. גזית בחן בזמנו שתי הצעות נוספות לרכישת המפעל — של „אורמת טורבינות” ושל שותפות בין „ת.א.ת” ודוד קוליץ — אולם קבע חד־משמעית כי ורטהיימר עדיף עליהם. גזית טוען גם היום כי במתכונת שאותה בחן, לוורטהיימר יש עדיפות על פני הגורמים האחרים שהציעו לרכוש את מנועי בית־שמש. במשרד האוצר יסתמכו כנראה על עמדה זו, אם ורטהיימר יתמיד בסירובו לקבל את המפעל, ויטענו כי המוצא היחיד שנותר הוא העברת המפעל לכונס נכסים.

בינתיים נמשך הוויכוח על מידת להיטותו של האוצר לנהל מו"מ עם ורטהיימר. באוצר דוחים את הטענות כי במשרד נקטה סחבת מכוונת, כדי להכשיל את העיסקה. ורטהיימר מדבר על סחבת של למעלה משנה, אולם באוצר מציינים שהחלטת ועדת השרים לנהל מו"מ עם ורטהיימר התקבלה רק באוגוסט 87, ומאז התנהלו דיונים במשרד בנושא זה. ובכל זאת, הצהרתו של ורטהיימר נתנה בכל הנראה תמריץ נוסף לדיונים, ומעורבותו הבולטת של ויקטור מדינה מעידה על כך.

מגלים עניין ב„יתום”

לאור עמדתו האחרונה של ורטהיימר, מגלה מפעל „אורמת טורבינות” התעניינות מחודשת ברכישת מנועי בית שמש. מנכ"ל „אורמת”, יהודה ברוניצקי, אומר כי לאחר המלצתו של גזית הפסיקה החברה להתעניין ברכישת מנועי בית־שמש, אבל עכשיו, „כשהמפעל שוב יתום”, מגלה בו החברה עניין מחודש. „אורמת” עוסק בפיתוח טכנולוגיות של מערכות כוח לייצור חשמל ממקורות חום שונים ומרבית תוצרתו של המפעל מיועדת ליצוא.

היקף החובות של מנועי בית שמש מגיע ליותר מ־100 מיליון דולר, וכל חודש נוסף של עיכוב בהחלטה על גורלו של המפעל מגדיל את הנזק לקופת המדינה ב־2 מיליון דולרים נוספים. המפתח נמצא כאמור בידי מדינה וורטהיימר, ובעיקר תלוי בתעשיין מ„ישקאר”. אם ה„לאו” שלו ימשיך להיות מוחלט, כונס הנכסים יהיה קרוב מתמיד.

אודי נחשון

מתחפרים עד עבור זעם הבחירות

אם להאמין לתחזיות המוקדמות היוצאות בימים אלה מהאוצר ומבנק ישראל, הרי ש־1988, תהיה שנה „מבוזבזת” מבחינת המשק. מהנתונים והתחזיות עולה, כי קברניטי המשק „ויתרו” על השנה הבאה, ומעדיפים להתחפר עד עבור זעם הבחירות.

תחזיות ראשוניות מראות, כי התוצר המקומי הגולמי של הסקטור העסקי יוגדל ב־1988 בכ־3 אחוזים, היצוא יעלה כ־5 אחוזים, ההשקעות תרדנה ב־3־2 אחוזים, לא יחול שיפור במאזן התשלומים, ומקווים שלא תהיה הרעה, היבוא יעלה בכ־2 עד שלושה אחוזים והגרעון של הסקטור הפרטי לא ישתנה לעומת השנה. על־פי תחזיות אלה, שיעור החיסכון ישאר כ־20 אחוז מההכנסה הלאומית. יש רק שטח אחד בו מצפים בבנק ישראל ובאוצר להישגים — בתחום האינפלציה.

על־פי התוכניות, מדד המחירים לצרכן יעלה רק בכ־10 אחוזים לעומת כ־16 אחוז השנה. זאת, כמובן, בתנאי שהשכר ושער החליפין „ישתפו פעולה” עם המדיניות הממשלה.

התמונה העולה מנתונים אלה איננה מעוררת. יש לזכור, שמדובר בתחזיות אופטימיות ובהחלט ניתן לראות בהם הוראה כי לראשי המשק אין בשורה לגבי החודשים הקרובים. למעשה מנסים מקבלי ההחלטות להקפיא את המצב, ככל הנראה מתוך מחשבה שיש לשמור על הקיים, שכן בשנת בחירות לא ניתן להגיע להישגים כלשהם בתחום הכלכלה.

נסים כ„מציל המשק”

מעוררת דאגה במיוחד המגמה להתרכז במלחמה באינפלציה על חשבון צמיחת המשק. אין מדובר בניסיון להביא להתאוששות התעשייה הישראלית, בהתוויית תוכנית לאומית בתחום התעשייה והענפים היצרניים, בתוכנית להציל את הסקטורים היצרניים מריבית העושק. מדובר, לכל היותר, בתוכנית לשמירת האינפלציה על אש קטנה.

דבר זה יאפשר להציג את שר האוצר נסים כמציל המשק, כמי שמבטיח את השקט והשלווה. נסים יכול לטעון כמה שירצה כי זו איננה מדיניות של כלכלת בחירות. עובדה היא, שהמדיניות המתוכננת לחודשים הקרובים תואמת להפליא את צרכיו הפוליטיים של שר האוצר.

כבר לפני כמה שבועות הורה מנכ"ל האוצר, כי בשנה הקרובה צפויה עלייה בשער הריבית לטווח ארוך. האוצר השלים עם ההקפאה שברפורמה בשוק ההון. יש לשער כי בתחומים האחרים בהם השתדל האוצר להתקדם תחול בשנה הבאה הקפאה. מדובר ברפורמה במיסוי ובניסיון למכור חברות ממשלתיות. שנת בחירות איננה השנה המתאימה ביותר לנסיונות כאלה.

הקפאה מבית וקשיים מחוץ

על הניסיון להביא להקפאה מבית יש להוסיף גם קשיים צפויים מחוץ למשק. ההאטה הצפויה בסחר העולמי תביא לקשיים ליצוא הישראלי. גם ללא תנודות חריפות בשערי המטבעות, הרי בתנאים של סחר מצטמק יהיה קשה ליצואנים ישראליים להתחרות בשוקי חוץ. היצוא הישראלי לא ייהנה בשנה הבאה מהתנאים של השנה. להשפעת הדולר הנחלש יש להוסיף את המרי האזרחי בשטחים, אשר ירחיק, לפחות בתקופה הקרובה, את התיירים מישראל.

נסים עצמו יודע כי בשנה הבאה יהיה עליו להציג לפני הבוחר דימוי של מצליחן. לצורך זה הוא זקוק עד מאוד לשיתוף פעולה מצד ההסתדרות. השאלה היא, האם ישראל קיסר וחבריו ירצו לשתף פעולה עם מדיניות שתרצה להניח את הצמיחה הכלכלית במקרר, לפחות עד לחודש אוקטובר.

מאחורי החזות התחיכנית של נסים מסתתרת סיעת הליכוד, האומרת בקול רם מה שהשר כנראה חושב. ככל שיגברו הקשיים של הסקטור היצרני, יגברו גם הקשיים של חברת העובדים ומשק העובדים בכלל — ובתנאים אלה אין לצפות למאמצים מצד נסים להביא לתנופה במשק בחודשים הקרובים.

איך לא לעשות מה

אתמול הודיע יו"ר מועצת המנהלים של „בזק”, יורם אלסטר, על הסכם שנחתם עם חברת שירסון לינמן מניריוודק, על ייעוץ למכירת מניות של „בזק” בוול סטריט. התוכנית היא, לגייס 150 מיליון דולר בבורסה האמריקנית ולכן חשבו ב„בזק” שלמשימה הזאת כראי לגייס מומחה לעניין כמו חברת הברוקרים הגדולה.

„בזק” לא הצטיינה מעולם בעיתוי נכון, כפי שידוע לכל הנזקק לשירותיה. בימים אלה, כאשר ממשלת צרפת השמרנית נסוגה מתוכנית הפריבטיזציה שלה, וכאשר בכל העולם מצטמק שוק ההון, כשבכל מקום נדחות הנפקות של מניות — מחליטה „בזק” לעשות את הבלתי אפשרי ולהנפיק מניות בעצמה.

„בזק”, ככל הנראה, אינה יודעת מה לעשות כ־150 אלף הדולר שתשלם לשירסון לינמן עבור ייעוץ. כאזרח מן השורה, מוכן בותב שורות אלה לייעץ חינם אין כסף ל„בזק”. הדבר הטוב ביותר לעשות בימים אלה הוא פשוט לא להנפיק מניות, לחכות עד שתחול התאוששות של ממש בשוק ההון האמריקני.

אלא שב„בזק” כבר מתחילים לחשוב על העתיד. הם יודעים שכדי למכור מניות יש צורך להראות רווחים, והרווחים יבואו כמובן מהעלאת תעריפים. אם יש תחזית אחת עליה ניתן להמר כמעט בוודאות היא ש„בזק” תבקש, כבר בעתיד המאד קרוב, להתחיל בהעלאת תעריפים זו. את ההנפקה, יצטרכו לדחות.

אילן אברהם

מבזקים כלכליים

מכס בשפה אחת

■ התאחדות התעשיינים נערכת לשינוי שיטת סיווג סחורות בתעריף המכס (הרמוניזציה), שתתבצע במרבית מדינות העולם החל מינואר 88. אגף הכלכלה וסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים פנה לחברי ההתאחדות כי ידווחו על בעיות שתיווצרנה בעקבות המעבר לשיטת הסיווג החדשה, שתיושם בארה"ב, בשוק המשותף ועוד.

כללים חדשים

■ בימים אלה בוחנים בהתאחדות התעשיינים את כללי המקור החדשים אשר יופעלו החל מ־1 בינואר 88 על היצוא הישראלי למדינות השוק המשותף, לעומת תהליכי ייצור מקובלים בארץ, במטרה לזהות פוטנציאל חדש (אם קיים) או שינוי לרעה במעמד המוצרים (אם בכלל). מטרת הכללים החדשים — לפשט ההבחנה בין מוצר מקור, הזכאי להפחתת מכס במסגרת ההסכם, לבין מוצר שאינו למוצר מקור, ולהרחיב את ההגדרות שניתנו ביחס לפעולות המתחייבות כדי להפוך מוצר מיובא למוצר מקור. כתוצאה מכך, ייגרמו שינויים מהותיים במעמדם של מוצרים מיוכאים המשמשים כתשומות ביצוא הישראלי. יתכן שהרחבת ההגדרות, אומרים כלכלני התאחדות התעשיינים, נותנת פתח לתקווה ליצוא מוצרים ישראליים נוספים לשוק המשותף, שלא נחשבו על־פי הכללים הישנים כמוצר מקור, ולכן יש לערוך בדיקה מדוקדקת.

משקיע אמריקני

■ „כור תקשורת והתראה” חתמה באחרונה על הסכם שותפות עם משקיע אמריקני, שנועד להגדיל את היקף עסקיה של החברה, המייצרת מערכות תקשורת נתונים ומערכות התראה לשוק האזרחי והבטחוני. מהנהלת „כור” נמסר, כי הגורם האמריקני שאיתו נחתם ההסכם עשוי לפתוח לפני החברה קשרים עם קבוצות משקיעים שונות בארה"ב.

החברה פיתחה באחרונה מערכת התראת לייזור המורכבת ממשדרים ומקלטים. המשדר משגר קרן לייזור למקלט, וכל הפרעה לקרן הלייזור גורמת הפעלת התראה במרכז הבקרה. נמסר, כי המערכת נוסתה בהצלחה באחת מחברות הגאז הגדולות בצרפת. הניסוי נערך בשיתוף חברת „י.ב.מ.” ובקרוב תגיע הזמנת ציוד ל„כור תקשורת והתראה”. כן בוחנים את המערכת חברת התעופה הצרפתית „אייר פראנס” ורשות נמלי התעופה בצרפת, ונתקבלה הזמנת יצוא ראשונה לספרד.

פחות מנהלים

■ היחס בין צמצום מספר המנהלים לצמצום מספר העובדים בקונצרן „כור” הוא לאין שיעור לטובת העובדים — אומר מנכ"ל „כור”, ישעיהו גביש. לדבריו, ב־1987 צומצם הדרג הניהולי ב־15 אחוז ועומר כיום על 350 איש ואילו מצבת העובדים באותה תקופה ירדה ב־3 אחוזים בלבד. גביש אמר את הדברים בראיון לבטאון עובדי „כור”, „בכור אחד”. הביטאון, המתפרסם אחת לחודשיים, הופיע עד היום במתכונת צבעונית מהודרת על נייר משובח. מצוקות הקונצרן הביאו לקיצוצים גם בו. הגיליון שהופיע בימים האחרונים מחזיק 8 עמודים בלבד ומודפס על נייר עיתון רגיל. עורכי העיתון מגדירים זאת כ„שיקוף של תמונת מצב אמיתית של כור”.

מוסיקה
השמיים חיכו בסבלנות

מאת יוסי שיפמן

בשישים השנים האחרונות יאשה חפץ הוא כבר שמועה אנציקלופדית, ואולי יותר מכך, אגדה. סמל לפסגות העליונות שאליהן יכול מוסיקאי לשאוף. "יש כנרים ויש חפץ" — זו המימרה הרווחת בין הקשתנים.

יאשה (יעקב) חפץ נולד, בפברואר 1901 בוילנה, לראובן חפץ — מוסיקאי מחונן בזכות עצמו. האב הנחיל לבנו את יסודות הנגינה בכינור. אחר כך למד יאשה עם מלכין בבית־הספר למוסיקה שבעיר. בטרם מלאו לו חמש הופיע לפני קהל. בהיותו בן שש ניגן את הקונצ'רטו של מנדלסון בקובנה. בגיל תשע הגיע חפץ לסנט־פטרסבורג, הצטרף לקונסרבטוריון, לכיתתו של נלבנדיאן. לאחר חודשים ספורים עבר יאשה לידיו של ליאופולד אואר. אואר, המורה היהודי־הונגרי שלימד בפטרסבורג, היה יוצרם של גאוני הכינור היהודים הרוסים. אלמן צימבליסט, חפץ, מילשטיין, אויסטרך — כולם היו תלמידיו. ב־1911 הופיע לראשונה לפני הקהל הפטרסבורגי.

שנה לאחר מכן הגיע חפץ, עם מכתבי ההמלצה, לברלין. הופעתו כבשה לה מיד אוהדים רבים. ארתור ניקיש הזמין אותו לנגן את הקונצ'רטו של צ'יקובסקי עם הפילהרמונית של ברלין. זה היה ב־28 באוקטובר 1912. מכאן נפתחה, למעשה הקריירה הבינלאומית המסחררת של חפץ. הוא הפך לילד הפלא המבוקש ביותר. אוסטריה וסקנדינביה היו תחנותיו הבאות. אך, המהפכה הרוסית עיכבה את המשך הקריירה, הוא ברח מרוסיה דרך סיביר והמזרח.

קריירה מטאורית

קונצרט שנתן ב־1917, באולם קרנגי שבניו־יורק, סלל את דרכו אל הקהל האמריקני ומשם — אל כל העולם. הוא החל במסעי־קונצרטים באוסטרליה, דרום־אמריקה, כשבדרך — בכורה לונדונית חשובה. ב־1926 ביקר בפלסטינה־א"י. הקריירה המטאורית שלו, וחוסר הקומוניקציה שלו תרמו לפריחת האגדות, שבנו בהמשך את מיתוס חפץ. אחת המפורסמות שבהן מספרת על חפץ הצעיר המנגן באולם קרנגי בניו־יורק. באולם יושבים הכנר מישה אלמן והפסנתרן גודובסקי. אלמן, המיוזע מאוד, פונה לגודובסקי: 'חם כאן!' 'לכנרים, רק לכנרים' משיב גודובסקי. מאז חוזר הסיפור כל אימת שצץ כשרון חדש וצעיר על בימות הקונצרטים בעולם.

משעה שקיבל אזרחות אמריקנית התגורר חפץ בברלי־הילס בקליפורניה. משם הגיח למסעות־קונצרטים ולהקלטות ברחבי העולם. בחמש־עשרה השנים האחרונות הסתגר חפץ בביתו ומיעט בהופעות פומביות, ואחר־כך חדל מהן כליל.

איכויות נגינתו יצרו רף גבוה שאליו שואפים גם כל הבאים אחריו עד היום ועד בכלל. היא הצטיינה בשקיפות של המרקם המוסיקלי, בשלמות צלילית שאין שניה לה, בטכניקה ללא רבב, באיזון נפלא בעיצוב המשפט המוסיקלי. חפץ, באיפוקו ובהימנעותו מכל ראוותנות, שלט שליטה מוחלטת על הטמפראמנט. הוא לא איפשר למזגו האמנותי להשתלט על הביטוי המוסיקלי הצרוף. אך,

יאשה חפץ – צליל טהור, הבעת פנים קפואה

הצליל הטהור הצטרף להבעת פנים קפואה: תכונות אלה ושלוותו הבלתי־ניתנת לערעור גרמו לרבים לחשוב, שנגינתו אינה אישית אלא קרה ומרוחקת. חפץ, כמובן, מודע לכל אלה 'קוראים לי קרחון ועוד כינויי חיבה מקפיאים. אבל המוסיקה הקרה שלי מחממת את ליבו של הקהל'.

חפץ ערך עיבודים רבים ליצירות כינור של באך, ויוולדי, וגם מלחינים בני המאה שלנו. העיבוד המפורסם ביותר שלו הוא ל'הורה סטקאטו' של המלחין הרומני דיניקו, שהיה לאחד משיאי הכנרות הווירטואוזית הפופולרית. הוא חיבר קאדנצות לקונצ'רטי ברהמס, מוצרט ובטהובן. בידעו את מגבלות הרפרטואר, וברצונו לקדם את המוסיקה העכשווית, הזמין יצירות לכינור אצל מלחינים כמו וולטון, קסטלנואובו־טדסקו, גריינברג ואחרים. את כל היצירות האלה ניגן והקליט.

בראש הקלטותיו האיכותיות של חפץ נמצאות היצירות לכינור ללא ליווי של באך. ביצועיו של חפץ משמשים עד היום מורל לביצוע מופתי ללא רבב של יצירות באך, המהוות את פיסגת מאוויהם של כנרים, ומשמשות אבן־בוחן לקביעת מעמדם בעולם הקשה והאכזרי של צמרת הכנרים הבינלאומית. לצד אלה קיימות כמובן גם הקלטות של כל הקונצ'רטי המפורסמים, וכן הקלטות של מוסיקה קאמרית. לחפץ היה ויכוח עם הפסנתרן ארתור רובינשטיין. הם הקליטו שלישיות לפסנתר יחד עם הצ'לן גריגור פיאטיגורסקי. חפץ קבל על כך, ששם הפסנתרן מופיע תמיד ראשון. רובינשטיין, בנינוחותו, אמר: 'גם אם אלוהים ינגן כאן במקומך יופיעו השמות בסדר הבא, ארתור רובינשטיין — פסנתר, אלוהים — כינור,

גריגור פיאטיגורסקי — צ'לו. הבדיחה הזאת הסתיימה בהפסקת ההקלטות המשותפות של שלושת הגדולים. ההפסד הוא, כמובן שלנו — אוהבי המוסיקה.

הופעה אחרונה בארץ

בארץ ביקר חפץ לראשונה ב־1926. את הכנסותיו תרם להקמת אולם יאשה חפץ בתל־אביב. בסוף שנות הארבעים שב לישראל והופיע כסולן עם התזמורת הפילהרמונית. ב־1953, לאחר שניגן יצירה של ריכרד שטראוס, הותקף בדרכו חזרה למלון 'המלך דוד' בירושלים. תיבת הכינור הגנה על ידיו והדרך־נס יצא אך בפגיעות קלות. חפץ החרים את ישראל עד 1967 — עד הופעתו עם הפילהרמונית הישראלית כהוליכור בואול. שלוש שנים מאוחר יותר חזר לארץ עם ידידו הטוב הצ'לן גריגור פיאטיגורסקי. זו היתה הופעתו האחרונה בישראל. — ויכרון יקר לכל מי שהיה באותה שעה בהיכל התרבות.

למחרת הקונצרט הראשון שלו בלונדון, בהיותו בן תשע־עשרה, קיבל חפץ את המכתב הבא:

חפץ יקירי,

הקונצרט שלך מלא את ליבי ואת ליבה של אשתי חששות. אם תמשיך להרגיז כך את האל הקנאי ותוסיף להמשיך לנגן בשלמות על־אנושית, תמות צעיר. אני מייעץ לך, ברצינות, לנגן משהו רע מדי ערב, במקום לומר תפילת ערבית. לבן־אנוש לא יכולה להיות הוצפה לנגן באופן כה טהור.

בכבוד רב

ג'ורג' ברנרד שאו

למרות שהתגרה באל קנא ונוקם, השמיים חיכו לו בסבלנות.

קולנוע
מרגלים שכאלה
„הבטלנים מאישתר" — בקולנוע אסתר, תל־אביב

מאת יעל ישראל

אומרים על הסרט „הבטלנים מאישתר" שהוא אחת מההפקות היותר יקרות בתולדות הוליווד. תקציב נפוח ובזבזני בסדר גודל של „שערי שמיים" למייקל צ'ימינו או „האדומים" של וורן ביטי. מפיקי הסרט, חברת „קולומביה", לא הסגירו בדיוק את גובהו של התקציב. אומרים שהוא נע בין 40 ל־57 מיליון דולר. ומדובר בסך־הכול בעוד קומדיה פשוטה, כמוה הוליווד מייצרת בכמויות בשליש מהמחיר.

ההבדל הקטן בין ה„בטלנים מאישתר" לכל אותן קומדיות דומות כמו שתי טיפות מיים, הוא בהרכב הכוכבים. חתני האוסקר וורן ביטי ודסטין הופמן, ועלמת החן הצרפתיה איזבל אדז'ני מככבים יחדיו בקומדיה. שלושה שחקנים דראמטיים, חביבי המבקרים וקוצרי פרסים ידועים — הואילו בטובם להופיע בסרט כזה, כנראה תמורת השכר הגבוה ללא פרופורציה תמורת השתטות פשוטה כמו „הבטלנים מאישתר". ביטי, שגם הפיק את הסרט, קיבל 6 מיליון דולר, והופמן ניפח את תקציב הבנק שלו בעוד 5.5 מיליון (טוב, הוא מפרנס חמישה ילדים). גם אדז'ני לא קופחה, אחרי הכל היא היתה חברתו הצמודה של המפיק, אחת משורת כיבושיו האינסופיים

עורף מטראו' של פילם על כל שיט פס
השנים היוו צמד בזבזני, כך שאפילו לא יכ
להתאפק ונסעו לצלם את הסרט במרוקו, ל
דרישת התסריט, במקום להעתיק את התנא
הים־תיכוניים לאתר צילום צחיח כמו מקסיק
הסמוכה והזולה.

„הבטלנים מאישתר" הוא סרט שאפת
ואקסטרווגנטי שלא מצדיק את כמות הכס
העצומה שהושקעה בו ותקציב ממוצע של
הפקה הוליוודית עומד על 17 מיליון דולר
ולחשוב על זה שבאותו סכום היה אפשר
להפיק לפחות עשרה סרטי איכות קט
תקציב כמו אלו של ספייק לי או ג'ים
ג'ארמוש). מדובר כאן בבצעוע יקר של וורן
ביטי. כוכב שאינו יודע את הגבול, והאולפנים
ההוליוודיים מרשים לו הכל. השעשוע התחיל
מפני שביטי והופמן רצו לעשות ביחד סרט
למרות שאחרי העבודה בצוותא על
„הבטלנים" הם גילו שאין ביניהם כלום
מהמשותף. הם הלכו אצל הבימאית
והתסריטאית הקומדיות אליין מיי שבנתה
קומדיה פשוטה מבנה על שני גברים הס
מול, כבר לא הכי צעירים, ובמשבר גיל
הארבעים רוצים לפתוח בקריירה מוסיקלית
ולהיות כמו סיימון וגרפונקל או לפחות כמו
רוג'רס והמרשטיין, (שמם בסרט רוג'רס
וקלארק). כך קורה שקלארק היהודי והופמן
ורוג'רס (ביטי) שאשתו זנחה אותו מקבלים
הזמנה להופיע בבית־מלון זנות במרוקו עם

וורן ביטי (מימין) ודסטין הופמן מוסיקאלית בגיל ארבעים

(בראיון אמר הופמן שביטי הוא בעצם אחד מתגברים הכי ביישנים ושמרניים שהוא מכיר, ההיפך מהדימוי הציבורי שלו כשובר לבבות, ושבמציאות הוא תמיד מסמיק לכן תאמינו לו).

ביטי ידוע גם כמפיק בזבזן שלא יחסוך כלום מגחמות ליבם של התסאורנים והבימאי. במאית הסרט אליין מיי ידועה כמי שמצלמת

תוכניתם הדלה ומעוררת הרחמים. במרוק מסתבכים שני הלא יוצלחים בפרשיות ריגול פוליטיות בהם מעורבות כל המעצמות. הופמן וביטי מורדים עם כפיות ועביות במדבר סהרה ומאור מאוד משתדלים להצחיק. לפעמים זה גם הולך להם. אם מצליחים לא לחשוב על התקציב הנפוח שהיה יכול למלא את כרסם של ילדים נפוחי בטנים בהודו, אפשר אפילו קצת ליהנות.

מחול
גאלינה פאנוב מורה במתנ"ס בירושלים
מאת יצחק שור

קונצרט ראשון
רוח נלהבת

מאת אביבה שלח

קונצרט למינויים מספר 4 של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בניצוחו של איוון פישר, עם בלה דוידוביץ' (פסנתר). התוכנית: לוטוסלבסקי — „שניים שוים אך שונים" („מי פרטיי") לתזמורת (1976); בטהובן — קונצ'רטו מספר 1 בדו מז'ור לפסנתר ותזמורת אופ. 15; שוברט - סימפוניה מספר 9 בדו מז'ור „הגדולה",

ד. 944. היכל התרבות, 15.12.87.

איוון פישר הוא מנצח צעיר ונמרץ, המתייחס ברצינות רבה לתווים שלפניו והוא מסמנם לתזמורת בתנועות ברורות ומדוייקות. אלגרו אצלו הוא אלגרו — מהיר, מלא מרץ ועוצמה, הסקרצו נשמע בניצוחו עליז קופצני ושמח, ומן הלרגו האיטי הוא מנסה למצות גם מה שמעבר לתווים הכתובים.

בלה דוידוביץ' היא פסנתרנית מיומנת מאוד היודעת היטב את פרקה, אך בנגינתה לא התעלה הקונצ'רטו של בטהובן לגבהים

והוא נותר יצירת נעורים חביבה.

מהותו של הצליל, התפתחותו ושינויו בחילופי הגוונים שבו, הם עיקרה של „שניים שווים אך שונים". דרמה עזה המתרגשת מתחת לכסות שלווה לכאורה והיא צוברת עוצמה ותאוצה נסתרת, ההולכת וגוברת עד לפתרונה העדין, הנמוג. יופי של יצירה בביצוע מעולה של כל התזמורת. רוח נלהבת זו שרתה על התזמורת גם בתשיעית של שוברט, שסיימה את התוכנית באקורד של גדולה.

מקבץ מוסיקה
לא שגרתי

מאת יוסי שיפמן

אולי לכבוד שנת 1989, כשימלאו לתל־אביב שמונים, צריך יהיה לרכז את כל ההרכבים המוסיקליים — רציניים יותר, ורציניים פחות — למפגש ארוך ומתמשך. בהיסטוריה של העיר היו כבר דואו, טריו, רביעיה, ואולי עוד רבים יותר וגדולים יותר. בינתיים מנסה טריו תל־אביב לבסס את צעדיו ראשונים.

אביגיל ארנהיים — קלרינית, אברהם רוונליס — ויולה ועמנואלה גרינברג־וישקין בפסנתר הם החברים בשלישייה. צבע הצליל המתבקש מן הרפרטואר: מוצרט, שומאן ורייניקה. כדי להתגבר על העניין הזה, מנגנים חברי השלישייה גם יצירות לטריו — 1, כלומר, לדואו. הם מעבדים יצירות אחרות לשימושם. התוצאה, גם ברהמס, כאן דביסי וג'ייקוב צורפו ליצירות המנוגנות. התוצאה, לשיפוטכם ב„צוותא" תל־אביב בשבת הקרובה בסדרת 11:11.

תחליפים — יציאתו של אולם רקנאטי במוזיאון תל־אביב לחופשת שיפוצים (כהחלט, הגיע הזמן), עשתה למוסיקה הקאמרית משהו. פתאום צצים קיוסקים קאמריים בפינות שונות של העיר. מיתרים שהיו מתוחים על ציר מוזיאון תל־אביב — „צוותא", נמתחים צפונה ודרומה. ב„בית יד לבנים" הנוסחה היא מוסיקה עם מלים. המלים הן של דובי לנץ, איש המוסיקה בגל"צ. השמות מבטיחים. מלה אחת לכרוזה. יש בה משום הנאה צרכנית. אפשר להבין מתוכה כאילו כל ערב מוקדש לאמן אחר. ואם תקשו: הרי מוסיקה קאמרית היא עניין של שותפים? שוב מטעה הכרוזה. הרביעייה הישראלית זהה בהרכב חבריה לארבעת חמשת המופיעים אותיה, כך גם אנסמבל ליאונרדו ומוסיקאמרה. בקיצור הכנת כרוזה על אירוע מוסיקלי יש להשאיר בידי המבינים.

ב„בית ראובן" מנסים את שיטת הנוסטלגיה. ברחוב ביאליק השקט, שעתיד להיות מין שמורת נוף תל־אביבית חיה ונושמת. על־פי תכניות העירייה, מנסים לשחזר. השחזור הוא נגינה בין ציורים או לפניהם. מזכרת ממוזיאון תל־אביב הישן שבר' רוטשילד. שם ישב הקהל באולם התצוגה והאזין למוסיקה. אני עוצר כאן לפני ששמות רבים וטובים של פעם ימלאו את הדף. עד כאן הכוונות. פרטי התכניות לא הגיעו למערכת עד סגירת שורות אלה.

שרותים צמודים במורד

...יר לעצמך... גג רעפים לבן... אח... האלפים בחלון... נוף של גלויות... זה טוויצית שכולה שלך...". ...הזה, עם הרבה שלוש נקודות, פותחת

בימים אלו חברת „סוויס־אייר" את מתקפת החורף שלה על התייר הישראלי, עם 105 חבילות נופש שונות.

הישראלי, על פי המסורת, המנטליות ובעיקר מזג האוויר — מי לא מת לברוח מכאן ביולי אוגוסט — הוא תייר של קיץ. לאחרונה, חל בהדרגה שינוי בהרגלים ויש כבר ישראלים היוצאים לחו"ל פעמיים בשנה, ויש המעריפים מלכתחילה את החורף. כשאמוני, הם אומרים, יש לנו סיכוי קטן יותר להפגש עם איציק מכניסה ב' של הבלוק, מאשר בקיץ ברחוב החלונות. אז גם אם לא כולם עושים סקי, הרי להיות באווירה, להתהכך בלבוש הנכון עם אלה שכן עושים סקי שעה שהאש מפצחת זורדים בדממה במוטל ההרים הציורי — זה בהחלט מתחיל להיות „אין".

מדוע לא להפוך את הטיפטוף הזה לזרם, גורסת מחלקת השיווק של „סוויס־אייר" ומציעה לנו את אתרי־החורף של שוויץ „במחירים מדהימים". אך לא רק מחירים: „איפה עוד, באירופה, אומרת לי נאנסי, תיירת צעירה מניו־יורק, תמצא לאורך ה„סלופ" (המורד) כמו שזה בגרינדלוולד שבמורד היונגפראו (4,500 מ') שרותים נקיים ומצוחצחים מדי כמה ק"מ? רק השווייצרים מסוגלים לחשוב על זה!

אך לא רק שרותים: גם שלכת ארומה, שלכת והובה, צהובה, כתומה ואפילו ירוקה! באינטרלקן למשל, שהיא עיירת נופש יפהפיה מסוג עיירות הבונבוניירה שבמרכז שוויץ, הכבישים והמדרכות ואפילו רצפי תחנת־הרכבת כה עמוסים בשלכת, שאני חושד שהיא הושארה שם בכוונה בהוראת משרד התיירות המקומי (ולכל עיירה וכפר יש „משרד תיירות" עצמאי).

תאר לך תמונה: יום חורף גשום וערפילי ואתה באוטובוס מחומם, שחלונותיו תמיד נקיים ושקופים כאילו אינם קיימים, ואתה ברורכך בברון לאחת ממסעדות הדגים המפורסמות שלחוף אגם טון, ופנסי הרכב פוגשים בשלל עלי־השלכת המשתוללים במקהלת צבעים מרהיבה ברוח החורפית... והכביש הצר והמעולה, מתפתל בינות ליערות אשוחים... מה עוד צריך הישראלי...?

השווייצרים יודעים לעשות מזבל כסף. עלי־השלכת מהווים מרכיב עיקרי בעונה זו בעיצובים המרהיבים ביופיים של חלונות הראווה בבתי־האופנה והתכשיטים של ציריך וברן.

אין ספק שפני השווייצרים (השנה לפחות) פונים מזרחה: נפילת הדולאר ועליה מקבילה בערך הפרנק השווייצי משנה את מפת־התיירות: האמריקאנים, שהיו בשנים קודמות כ־8 אחוז מסך כל התיירות הזרה (30 מיליון!) ב־1986) נשארים בבית ובמקומם מחפשים תיירות חליפית. קרוב לוודאי שהיפאנים, הנראים כאן בכל מקום בקבוצות מאורגנות מושכים את המאמץ העיקרי. אך השווייצרים ביסודיות אופיינית לא יוותרו על תייר פוטנציאלי אחר.

אכן, סוכני המעצמה התיירותית הזו (260.000 עובדים מועסקים בענף) הולכים גם על הישראלי. אפילו על קיבוצניקים. בחוברת מהודרת „פנטסקי" („שווייצריה ועולם האלפים"), משווקת החברה לישראל כמה הצעות אטרקטיביות לחורף זה. אתר־הסקי בגרינדלנד בסמוך לאינטרלקן, (1054 מ' מעל פני הים). גרינדלנד זו עיירת נופש קטנה המונחת בין האייגר הידוע לבין המטהורון, שתי פסגות אלפיניות מרהיבות. שבוע בגרינדלנד באחד מהמלונות יעלה לישראלי ב„עונה המתה" (בשבועות של חג־המולד והפסחא המחירים גבוהים בהרבה הנמשכת עד 19.12 והחל מ־19.3 עד 16.4.

ברכבת (הלוך וחזור מחלקה ראשונה, מנמל התעופה של ציריך — 123 פר"ש (כ־150 ש"ח) במחלקה שניה — 47 פר"ש (98 ש"ח).

השימוש שבוע ימים של שימוש במתקני הסקי יעלה לך 188 פר"ש (235 ש"ח) ואם תרצה ללמוד להחליק, התעריף הוא 150 פר"ש (194 ש"ח). כמו כן יעמדו לרשותך רכבת־ההרים עד ליונגפראו הוך המתנשא

לגובה 3,500 מ', 8 מעליות כסא, 13 רכבלים, 21 מעליות־סקי. מסלולי גלישה החל מגובה של 2970 מ'. כן יעמוד לרשותך אתר ל„סקי מישור", רחבות החלקה, רחבות קרלינג, מזחלות, שבילים לטיול רגלי, מזחלות כרכרה, טניס, סקווש, בריכת־שחיה, קולנוע, מועדוני־לילה... דיסקוטקים.

שבעה ימים במלון (חצי־פנסיון) יעלה לך בחדר זוגי:

שלושה כוכבים — כ־600 פר"ש (900 ש"ח)
ארבעה כוכבים — כ־840 פר"ש (1,050 ש"ח)
חמישה כוכבים — כ־1020 פר"ש (1,275 ש"ח).

בשאר האתרים המחירים דומים בצמוד להנחות שונות. השווייצרים, כבר אמרנו, לא מותחים אף אחד. למתקשים לשלם את המחירים הללו הם מציעים „דירות נופש" בסיגנון הדומה לקלאב־הוטל, המקובל בארץ, שאתה יכול לשכור אותן בכל עיר, עיירה או כפר בשוויץ. לחברה, לדברי מר איזנמן, מאות רבות של דירות כאלה.

סוויס־אייר לא מותרת על קיבוצניקים ותפרנים אחרים. לקיבוצניקים מציע איזנמן לשכור רכב בשדה־התעופה בציריך במחירים מפתיעים באמת. אפשר לקבל „אופל קרט" או „פורד אסקורט" לשבעה ימים במחיר 280 פר"ש (350 ש"ח) „בלבד". בשוויץ אין מע"מ על השכרת רכב ולכן השכרה זו זולה בכ־15 אחוז מכל מקום אחר באירופה. „פיאט פנדה" תעלה לך עוד הרבה פחות: 217 פר"ש (270 ש"ח).

מר איזנמן מציע לתייר העממי להתגורר אצל משפחה, במה שמכונה שם „צימר". צימר הוא בית כפרי עם חדרים להשכרה. תמורת תשלום קטן אתה מקבל חדר, ארוחת־בוקר (עם המשפחה השווייצרית) ושרותים משותפים לך ולשווייצרים. זול ועריף למי שגם מבקש

להכיר את המשפחה השווייצרית המסורתית.

אזהרה: השווייצרים לא אוהבים לדבר על פוליטיקה. מרביתם לא יודעים מי ראש־הממשלה שלהם. הם מעדיפים לדבר על מזון טבעי ואיכות־חיים ובעיקר על שער הדולאר. 95 אחוז מזמנם הם עסוקים באיכות החיים שלהם. ביום ראשון, למשל, לא תראה כביסה מתייבשת על חבלים. ביום ראשון אסור לתלות כביסה, כי זה מפריע את מנוחת השכנים, ומאחת־עשרה בלילה אסורה טיסת מטוסים במרחב־האווירי של שוויץ. השווייצרים הולכים לישון מוקדם, אסור להפריע את מנוחתם.

עמירם כהן

מרשמים למחברת
חנוכה היום

קל מושג מה להציע לחנוכה ולא הצעתי בשנים קודמות. סופגניות היו, בנוגע לביבות היה, גם מטעמי תפודים ומשקאות למסיבה. אז הפעם, עקידי חובה, משהו מכל דבר, אולי מישהו יתחדש.

סופגניות פתוחות

...ולמונים; כף חמאה; כפית סוכר; 2 כוסות קמח; חצי כוס חלב; 30 גרם שמרים; רבע כפית מלח; שמן לטיגון; ריבה או שמנת מוקצפת עם סוכר.

ממיסים את השמרים בחלב פושר עם כפות אחדות של קמח וכפית סוכר ומניחים בצד שיתפחו. מקציפים את החמאה עם החלמונים והסוכר עד שהיא לבנה וחלקה. מוסיפים, בזרם, את תמיסת השמרים ולסרוגין – כף קמח (ומלח), בוחשים כל הזמן עד שמתקבל בצק חלק ורך. משאירים ...שיכפיל את עצמו. מחממים שמן ושמים מהבצק בכף, מטגנים מכל ...ס. מתקבלות מעין קעריות, שולים אותן בכף מחוררת, מניחים על ...מכוסה בנייר סופג. מסדרים במגש, ממלאים את השקעים בריבה או ...

סופגניות גבינה

...ביצים; 3 כפות חלב; כוס גבינה לבנה; כף חמאה מומסת; 3 כפות סוכר; ...שמרים; 3 חלבונים; שמן לטיגון.

...ממיסים את השמרים בחלב פושר עם מעט סוכר וקמח. משאירים בצד ...מקציפים 6 חחלבונים לקצף יציב, מוסיפים בהדרגה את החלמונים ...עם סוכר ומקציפים ביחד. מוסיפים קמח וגבינה, לשים לבצק, ...גם את החמאה וממשיכים ללוש עד שהבצק יתנתק מהיד. צרים ...ומטגנים בשמן חם. אפשר למלא בריבה, לפני או אחרי הטיגון.

עוגיות פולניות מטוגנות (faworki)

...חלמונים; 2 ביצים; 3 כפות שמנת; כף חומץ; 2 כפות סוכר; 300 גרם ...שמן לטיגון; אבקת סוכר.

...את הביצים והחלמונים עם הסוכר, מוסיפים את השמנת ...מוסיפים בהדרגה, תוך ערבוב, את הקמח. לשים בצק קשה וחלק. ...לשנים, מכסים חלק אחד כדי שלא יתייבש. מרדדים את הבצק ...חותכים לרצועות באורך רצוי וברוחב 2 במ'. באמצע הרצועה, ...שים חתך – מבלי לחתוך את הקצוות. מעבירים קצה אחד דרך ...ומשכים, שצידי הרצועה יסתבכו. כך גם מהחלק השני של הבצק. ...שמן במחבת. בודקים את החום: מטילים פנימה פיסת בצק ואם ... – השמן מוכן לטיגון. שמים את העוגיות זו לצד זו בשמן חם ...הופכים אותן במזלג. שולים ומניחים על מסננת, מכוסה בנייר ...לצלחת הגשה וזורים אבקת סוכר.

לביבה צרפתית

...תפוחי אדמה בינוניים; 3/4 כוס חמאה (מרגרינה); אגוז מוסקט; מלח; ...

...את התפודים ומרסקים בפומפיה גסה מאד. מייבשים ומתבלים ...פלפל ואגוז מוסקט. ממיסים את החמאה במחבת עמוקה ומטגנים בה ...התפודים בלי לבחוש. כאשר הלביבה משחימה למטה, מכסים את ...ומשאירים על אש קטנה 15 דקות. הופכים את הלביבה (משתדלים ...) ומטגנים, ללא מכסה, עד שתשחים מצד שני.

לביבות עם ברינזה

...תפודים; 2 ביצים; 3 כפות קמח; מלח; 3 כפות ברינזה (גבינת כבשים) ...שמן לטיגון.

...את התפודים ומרסקים בפומפיה גסה. ממליחים, משהים זמן מה ...מערבבים עם הקמח והביצים. מחממים את השמן במחבת ומטגנים ...משני הצדדים. לאחר שהופכים אותן זורים על כל אחת מעט ברינזה. ...או בלי ברינזה ואז אוכלים אותן עם מה שרוצים.

פונש חם

...בקבוק יין אדום, יבש; 250 גרם סוכר; לימון; ארק.

...מרתיחים כוס מים עם הסוכר וקליפת לימון מרוסקת. מוסיפים את היין ...מחממים שוב, עד סף הרתיחה. מסננים, מוזגים לכוסות ומוסיפים לכל כוס ...כפית ארק. מגישים מיד.

פונש ביצים

...כוס סוכר; קליפת תפוז; קליפת לימון; 8 חלמונים; כוס ארק.

...מרתיחים את הסוכר עם 2 כוסות מים וקליפות הדר מרוסקות. מסננים. ...מקציפים את החלמונים הבלולים עם הארק, שמים על פלטת אזבסט (או ...על סיר מים רותחים) ומקציפים עד שהתערובת תכפיל את עצמה. אסור לחניח ...לרתיחה. מוזגים את הפונש החם לכוסיות ומגישים מיד.

בירה חמה

...מחממים כוסות בירה כמספר המעוניינים לשתות. מוסיפים מקלון (או ...קליפת לימון). מקציפים חלמונים (חלמון ל־2־3 כוסות בירה) עם סוכר (1־2 ...כפות לחלמון) ושופכים, לאט, תוך הקצפה, לבירה שרתחה (לאחר שמסירים ...מהאש). מגישים מיד.

גם לריב צריך לדעת

הוא שמע שיש להם אוברדראפט עצום בבנק, ממהר לאשתו ושואג: „את בזבזנית! אי אפשר לחיות איתך. אני סוגר את החשבון". היא מצידה זועמת. היא תראה לו מה זה לבזבז. „מחר אני באמת הולכת לקניות, ואז תדע לך מה זה"...

דוגמא למריבה שיגרתית בין בני־זוג, בשיחזורה של הפסיכולוגית חנה תירוש, במרכז הקהילתי ברמת־אביב, באחת מסידרת הרצאות בנושא: „כיצד להיטיב את החיים במיסגרת המשפחה". „אם לא מגזימים ומתייחסים עניינית למקרה, אפשר גם לפתור בעיות", אומרת תירוש.

„אין להכליל התנהגות רגעית לכדי קביעה אישיותית ולא לצעוק — „את בזבזנית", „אתה שקרן", „אתה ילד לא אחראי", וכו' רק בשל מקרה רגעי, במקום זאת יש לנסות ולהתייחס עניינית, בנסיון לברר את הנסיבות. כך נוצרת הידברות שאינה טעונה כעס מיותר, וההתמודדות עשויה להניב פירות.

אצל ילדים עשויות הכללות אלו לטמון בתוכן סכנות נוספות: ילד השומע הרבה שהוא אינו אחראי ושקרן, עשוי ליהפך כזה, לבסוף. כך גם בצעקות ובכעס. ילד שצועקים עליו בתדירות גבוהה מפתח חירשות ואינו מתייחס לגוף העניין.

„מותר לצעוק ולכעוס, בתנאי אחד", אומרת תירוש שהילד יודע שאנחנו אוהבים אותו. אין לתלות את האהבה בציונים טובים, או בכל דבר אחר. קודם כל יש לאהוב, לחבק ולנשק. גם כשהם עושים דברים רעים, יש לאמר להם: „אני אוהבת אותך, למרות שעשית כך וכך".

התייחסות קיצונית להצלחה וכשלון, היינו — ציון טוב, אתה נהדר, נכשלת — אתה ילד רע, עשוי לבלבל, מזהירה תירוש, — ולגרום לילד להבין שאוהבים אותו רק אם הוא עושה דברים טובים לא מפני שהוא אהוב באופן בלתי־מותנה.

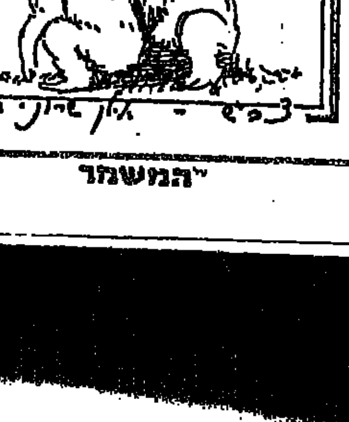
מסר חשוב נוסף, לדעת תירוש, יש לתת את הדעת להבדל שבין אהבה ופינוק. לא כל מי שמרעיף פינוקים, אוהב. אותם הורים, העושים למען ילדם שירותים שבאפשרות הילדים (ורצוי היה) לעשותם לבד, רק מקלקלים. התירוצים הרבים („החיים כל כך קשים, למה שלא נעזור לילד", שלפחות אצל אמא ואבא ירגיש טוב"), מונעים מהילדים התנסות חיובית וחשובה. „מוזיזים להם את הקירות, וכשהם מגיעים לצבא, דף נייר מפיל אותם", אומרת תירוש. פינוק הוא סכנה גדולה לאישיותו של הילד, בעתיד, שעשוי להתקשות במצבים הדורשים התמודדות, קבלת החלטות וחיי־חברה.

ההרצאות הנערכות מדי יום רביעי, במרכז הקהילתי של רמת־אביב, עוסקות בנושאים „משפחתיים": הבכור במשפחה, גיל־ההתבגרות, קריירה ומשפחה, חינוך לחיי־מין ואהבה, וכו'. דמי־הכניסה: 4 שקלים.

נרקיס טל־וינברג

מסע הסברה להסרת שיער

היום כבר אין ויכוח שהמכשיר להסרת שיער ששמו בישראל „סופט אנד איזי" חולל מהפכה בחיי נשים, בעלות רגלי איילה, אבל מהן לא כולן מכירות את הפלא ואלה שמכירות — לא תמיד יודעות איך בדיוק להשתמש בו, כי בהתחלה היתה התנפלות כבירה ולא הספיקו להדריך ולהסביר. וזהו, אז עכשיו מתקנים את המעוות וברוכני הלנה רובינשטיין (המפיץ הבלעדי של המכשיר, תוצרת קבוץ הגושרים) שבתמרוקיות וברשתות השיווק, ידריכו דיילות היופי שעברו הכשרה מיוחדת את השימוש הנכון במכשיר וגם יוקרן סרטון הדגמה. בהזדמנות יימכר המכשיר תמורת 99 ש"ח. קרם הרגעה לרגלים מטופלות ינתן בקשיש.

תן לנו כוח!

מפולת המניות בוול־סטרייט. תחזיות דמוגראפיות קשות בעיתונים, והיחסים המעורערים בין צ'ארלס לדיאנה, אינם גורמים לנו דאגה יותר מכפי מצבה של הפועל ת"א בטבלת הליגה. מצבי הרוח אצלנו נובעים בלעדית מנצחון או הפסד של הקבוצה שלנו.

אצלנו בבית נושמים, אוכלים, חולמים והווים כדורגל. הרהיטים בביתנו מותאמים לצבעי הפועל: השטיח, הספה, המקרר והטלוויזיה הם אך ורק בצבעי אדום־לבן. אם אפשר היה לצבוע את הקפה היינו עושים זאת.

שבת לגבינו הוא יום „מת". לא נוסעים לשום מקום, לא מבקרים, לא עושים מסיבות יום־הולדת, רק עוסקים בהכנות לשירים ושערים בודקים את הטרנזיסטורים, מחליפים בטריות, מכינים את הכורסא והפיצוחים ומתכוננים לקראת הרגע הגדול. קרובי משפחתנו ניתקו מזמן את הקשרים איתנו, כי הפסקנו לבקרם. השכנים חדלו לדבר איתנו כי חייהם הפכו לגהינום עקב הרעש שאנו מקימים בכל פעם שיש גול. אפשר לומר שרוב ידידינו התרחקו עקב יחסנו המשתנה אליהם, בעקבות הפסד או נצחון.

רגעי העצב והשמחה הם כה קיצוניים עד שיש ימים כהם הדמעות נשפכות כמים וישנם ימים ששאגות השמחה נשמעות למרחוק.

יש אנשים שאינם מסוגלים להבין תופעה כזאת. הם אינם מבינים שהפועל ת"א היא אורח חיים, תרבות, ומורשת שעוברת מאב לבן. ההתמכרות לקבוצה הזו ובכלל לכדורגל מקורם, אולי, ברבדים פרימיטיביים אלימים המצויים אצל כל אחד מאיתנו. יש מי שמכה את אישתו, יש מי שמכה את ילדיו ויש אוהדי כדור־הרגל (ויש כאלה שהם גם זה וגם זה). יש משהו אינפנטילי בשמחה הבלתי ניתנת לריסון, בהתמכרות חסרת הפשרות, בעיסוק של רבבות אנשים במשחק הזה.

כשהפועל ת"א מפסידה, עולמנו מתמוטט. כשהיא יורדת שלב בטבלת־הליגה אנו מרוכאים עד מוות, ושבוע שלם אנו מהלכים אבלים וחפויי־ראש. כל שבת היא פתח לתקווה מחודשת ווה מה שיפה. תמיד קיימים סיכויים. מי שנפל אתמול יכול לקום מחר.

לאחרונה המלצנו לרבנות הראשית לנסח תפילה חדשה לאלוהי הכדורגל. ראוי שמישהו, שם במרומים ידאג שהכדור יפול לרשת הנכונה.

אלוהים, תן לנו כח לעבור עוד שבת...

סימה טלמון

ולזה קוראים נבחרת?

תחנת הרכבת של מיליאנקו מירוץ' נתקעה אמש מול שווייץ 2:0 ★ השוער שמירוץ' בחר – לא שיכנע ★ הקישור כלל את „היבוא" מסקוטלנד (אבי כהן) לא מצא את עצמו ותפוקת החוד – אפסית ★ מלמיליאן הוחלף

מאת אורי שטינבך

נבחרת ישראל המשיכה אמש באיצטדיון רמת גן לאכזב במפגשיה הבינלאומיים המהווים הכנה לקראת הטורניר הקדם אולימפי באוסטרליה. אתמול מול נבחרת בינונית, שווייץ, ספגה ישראל הפסד צורב 2:0.

אם אחרי התיקו 1:1 מול נבחרת מלטה עוד נשארו כמה אופטימיים שהסבירו כי הנבחרת נתפסה ליום חלש הרי אחרי המשחק אמש כבר אפשר לקבוע בוודאות: למיליאנקו מירוץ', המאמן הלאומי, יש בעיה. אפילו בעיה גדולה. הנבחרת שלנו היתה אתמול צל של עצמה. צל של נבחרת המתיימרת להגיע למשחקים האולימפיים בסיאול.

מירוץ' המשיך את תחנת הרכבת שלו. עופר פביאן ניצב בהופעת בכורה בשער, אבי כהן הגיע מגלאזגו, משה סיני הוחזר לסגל ופתח בין ה־11, שחר בראל המשיך לקבל אשראי בחוד ומוטי א־נייר שכב מהולנד שולב בהמשך.

המשחק אתמול הוכיח כי הנבחרת שלנו עדיין לא מגובשת. שום מהלך מתוחכם לא נראה לאורך כל תישעים הדקות. ישראל לא פעלה כקבוצה מלוכדת הלוחמת למען מטרה חשובה.

עופר פביאן, בהופעת הבכורה גילה יכולת פושרת מאוד בין הקורות. הוא היה כבד מעט והסתן למרות שעצר כמה בעיטות של האורחים.

חוליית ההגנה בראשות פרסלני הליברו שמרה על יכולת לא מזהירה כפי שהציגה עד היום.

אבל, החולייה החלשה של ישראל היתה אתמול חוליית הקישור. אבי כהן ש„יובא" במיוחד מגלאזגו תופקד כקשר אחורי ופשוט לא מצא את מקומו במגרש. אבי היה תורם רבות כליברו. זהו מקומו. משה סיני שחזר לנבחרת אחרי הרפתקאת בלגיה מצוי עדיין בכושר משחק חלש. סיני לא הצליח לשחזר את הימים הטובים שלו ליד אורי מלמיליאן כחלק מהצוות המניע את הנבחרת. גם אורי היה חלש והוחלף במחצית במוטי איוניר שגם הוא לא הורגש כלל במשחק.

בחוד ניסה ברייאלובסקי להציל את המולדת אבל לבד לא צלחה דרכו. שחר בראל פתח פושר והוחלף עקב פציעה וגם מחליפו יגאל מנחם היה חלש.

● כדורגל

עכשיו אפשר גם להבין מדוע התוצאה, מבחינת ישראל, היתה אפס אחר גדול. האורחים לא הציגו משחק גדול אבל משחק שוטף. הם יצאו להתקפות מתפרצות רבות שהביכו את ההגנה הישראלית שחסרה עזרה מהקישור.

גיגר בעמדת הבלם האחורי כיוון את חבריו שלח כדורים מדוייקים קרימה. מריני (עד החלפתו) ושליבאום תמכו מאחור והרמן וסוטר העמידו את פביאן במצבים מסוכנים.

ההזדמנות הראשונה נקרתה לישראלים בדקה ה־10. ברייאלובסקי שלח כדור מצויין לבראל באגף שמאל אך זה לא דייק בבעיטה ושלח את הכדור מ־16 מטר מעל השער.

שחר בראל סיים את תפקידו במגרש מוקדם מהצפוי. התנגשות גבהים עם מריני האורח נאלץ לעזוב את המשחק.

שווייץ אותתה על כוונותיה בדקה ה־26 כאשר בונוון בעט מ־16 מטר ליד הקורה.

השער הראשון נכבש בדקה ה־37: סוטר קיבל כדור באגף ימין של הרחבה ובעט מצויין לפינה השמאלית הגבוהה ו־0:1.

ישראל עוד החמיצה שתי דקות למחצית כאשר פרסלני נגח הגבהת קרן של מלמיליאן.

המחצית השניה נפתחה בהחמצה של ברייאלובסקי. יגאל מנחם עוד בעט חלש מתוך רחבת האורחים (דקה 52), לפני שאבי כהן הציל מהקו כדור שאים לחדור לשער.

השווייצים גילו כי אפשר לכבוש עוד ועוד אך הסתפקו רק בשער אחד נוסף.

דקה 60: הרטי הרים מימין ובונוון לא התבלבל מול פביאן הפזיז שיצא מולו וקבע 0:2.

שמונה דקות מאוחר ביצע דניאל ברייאלובסקי מבצע יחיד מעולה אך מתוך הדחקה בעט ברישול את הכדור לחוץ.

שווייץ עוד החמיצה וגם הרעידה את קורת שערו של פביאן אבל למזלנו לא כבשה.

שריקות הבוז שליוו את המשחק ביטאו בעצם את היכולת ואת חוסר שביעות הרצון מהיכולת שהופגנה במגרש.

חלוץ נבחרת שווייץ בונוון (מספר 11) מקדים את רגלו של השוער עופר פביאן וכובש את השער השני בדקה ה־60 (תצלום: אריה קנה)

„חיילי שוקולד"

מאת ישראל פז

לא היה נעים לשבת אמש באיצטדיון ברמת־גן ולחזות בדלותה של נבחרת הכדורגל שלנו מול שווייץ. אם זה מה שיש לנו פחות משלושה חודשים לפני ההופעה בטורניר הקדם־אולימפי באוסטרליה – זה עצוב.

שווייץ, נבחרת אירופית בינונית, העמידה אותנו בצל, הן מבחינה אישית והן מבחינה קבוצתית. אמנם יכולנו לכבוש שני שערים, אבל השווייצים הם ששלטו במגרש ותקפו את שערו של עופר פביאן. למזלנו, גם השווייצים אינם כוכבים גדולים, אבל גם הם יכלו להכפיל את מספר השערים שהבקיעו.

הכדורגלנים הישראלים שיחקו ללא כל אינטליגנציה. משחק שקוף. מהלכים ללא תחכום. הסתבכות מיותרת. איטיות מרגיזה. השווייצים – נמרצים, מהירים, שומרים היטב, הכניסו לעתים את הישראלים למלכודות מהן יצאו בקושי.

מבחינה קבוצתית חרגה המכונה הישראלית. שום תיאום. שום גיבוש. בעוד שהשווייצים ניהלו משחק מודרני, העבירו כדורים ארוכים לקיצונים, ניהלו משחק־שדה מדוייק ומהיר היה אצלנו הכל מקרי. הקישור נבלע במשחק השווייצי, שהתפרס במהירות.

שחקני נבחרת ישראל דמו ל„חיילי שוקולד"...

קשה להיות אופטימי ולומר ערב חלש. זה אפילו לא תירוץ. זה מה שיש לנו. מקווים שרוני רוזנטל ואלי אוחנה יצילו את המצב. אינני מאמין.

היה מישגה לקיים את המשחק ב־8 בערב. אחרי שהטלוויזיה השווייצית ביטלה את השידור היה צריך להקדים את המשחק ולאפשר לבני נוער, ובעיקר לילדים, לחזות בו.

ערב שעורר הרהורים נוגים לגבי עתיד הנבחרת הלאומית שלנו.

סוירי: נסיק מסקנות מיחיץ': קישור לא קישור

מאת נפתלי כהן

בסיום המשחק הכושל של נבחרת ישראל נגד נבחרת שווייץ נשאל יו"ר התאחדות לכדורגל שאול סוירי האם יושגו המסקנות לגבי המשך פעילותו של המאמן הלאומי מיליאנקו מיחיץ'. תשובתו היתה: „יש לנו כמה ימים לעשות חשבים. ביום שני תתקיים ישיבת הנהלה ותקבל את הדו"ח של המאמן. נעביר לו דברים שיש לנו בבטן, ואז נסיק את המסקנות".

המאמן מיחיץ' נראה בסיום מדוכדך. לא תמיד ענה על השאלה שנשאל. כשנשאל לגבי אורי מלמיליאן אמר: „זה לא פלא האורי חלש. זה נובע מהקבוצה שהוא משחק (בית"ר ירושלים) וזה נותן לצערי גם לנבחרת".

בהמשך אמר מיחיץ' שלמעשה כל הנבחרת היתה חלשה. „הקישור לא היה קישור, פרט לדניאל ברייאלובסקי שהניח את הדעת. הבא לא תיפקדו כמו שאני רוצה".

כשנשאל האם סגל השחקנים שעומדים לרשותו יוכל לעמוד במשימת אוקיאניה חשב כמה דקות ואמר: „נשארו לי עוד שלושה חודשים. נצטרך לעבוד קשה על כושר הגופני. לצערי אין מוטיבציה בקרב השחקנים. הם צריכים לדעת להילחם בשביל הסמל של המדינה אבל את זה צריכים לעשות אותם הגורמים בישראל".

לגבי השינוי שחל בהגנה כשאבי כהן שיחק בקישור ופרסלני כלב אחורי אמר מיחיץ' ששיתוף הפעולה ביניהם היה טוב. „הצערים שספגנו נבעו בעיקר מהמגנים שהיו חלשים".

אבי כהן שהוזעק במיוחד למשחק היה עצבני בחדר ההלבשה. כשנכנסו העיתונאים לחדר ההלבשה קם בצעקה היסטרית „נה אנחנו סמרטוטים. תחכו שנגמור להתלבש. מספיק שהאוהדים מאוכזבים מאיתנו וירדו עלינו בסיום המשחק". כשיצא מחדר ההלבשה נאות לדבר. על התפקיד החדש הוא לא מרוצה אך תשובתו היתה מקצועית: „יש מאמן והוא יקבע איפה אשחק".

מאמן נבחרת שווייץ דניאל ז'נדופה אמר שנראה לו שהוא פגש בנבחרת שנתפסה ליום חלש והוא לא מאמין שאנחנו משחקים כה חלשה. „שמעתי עליכם וגם ראיתי אתכם בשווייץ משחקים יותר טוב". בכל זאת הוא ציין את החלוץ דניאל ברייאלובסקי שהניח את הדעת.

יוגוסלביה – תורכיה 2:3

נבחרת הכדורגל של יוגוסלביה ניצחה באיזמיר את נבחרת תורכיה 2:3, במוקדמות אירופה, אולם מבית זה כבר הבטיחה אנגליה את השתתפותה בשלב הגמר.

ראדאנוביץ' (5), קאטאניץ' (40) והייבייאיץ' (54) כבשו לאורחים.

יוסוף (68) ופייאז (73) הבקיעו לתורכיה.

עשרת אלפים צופים חזו במשחק.

בית 4

טבלה סופית

1. אנגליה	6	1־19	11
2. יוגוסלביה	6	9־13	8
3. צ. אירלנד	6	10־2	3
4. תורכיה	6	16־2	2

מחאה יוונית: הנוער שיחק מול הולנד והובס 3:0

נבחרת הכדורגל של הולנד, שהבטיחה השתתפותה בגמר אליפות אירופה, הכניעה במשחק האחרון בבית מספר 5 את יוון 0:3 (0:1).

7000 צופים חזו במשחק, בו הבקיעו את השערים רונלד קומאן (19) והנס ג'להאוס (78, 81).

בית 5

טבלה סופית

1. הולנד	15־1	14
2. יוון	12־13	9
3. הונגריה	13־11	8
4. פלין	9 ־11	8
5. קפריסין	3 ־16	1

יוון הציבה למשחק זה את נבחרת הנוער כמחאה של שאופ"א שינתה את החלטתה וקבעה משחק חוזר, בו ניצחה הולנד את קפריסין 0:4 והבטיחה עלייתה לגמר.

שווייץ — ישראל 0:2 (0:1)

האיצטדיון הלאומי ברמת־גן. 4000 צופים. שפט: רוסריו לובלו (איטליה). קוונים: יצחק בן־יצחק ויהושע לויה.

השערים לשווייץ: סוטר (37), בונוון (60).

שווייץ		ישראל	
ברונר	5	פביאן	4
מריני	5	דוידי	4
ווכר	5	פרסלני	4
גיגר	6	שמעונוב	5
שליבאום	5	קלינגר	4
קולר	6	א. כהן	4
סוטר	6	עובדיה	4
הרמן	6	סיני	4
צויקר	5	מלמיליאן	4
ביקל	5	בראל	4
בונוון	6	ברייאלובסקי	5
	60		46
הרטי	5	י. מנחם	4
אנדרמט	-	איוניר	4

אלי דריקס מבטיח נצחון למכבי ת"א: לבית"ר י"ם אין סיכוי תיקו בהתקווה, בכפ"ס ובפ"ת

מאת יצחק ויסהוף

אלי דריקס, חלוץ מכבי ת"א, עשוי לשוב בשבת לחזור התקפת קבוצתו במשחק נגד בית"ר ירושלים. דריקס נעדר משני משחקיה האחרונים של מכבי ת"א בגלל פציעה.

החלוץ מרית־השערים החמיץ בתחילת העונה מספר משחקים ופציעה, ואוהדי מכבי ת"א מקווים כי שובו יחזיר את הקבוצה לדרך הנצחונות.

אלי דריקס (23) מנסה לנחש את משחקי המחזור ה־15.

● בני־יהודה ת"א — מכבי חיפה: בני־יהודה טובה יותר כיום ממכבי חיפה. כמו־כן שבה הקבוצה למגרשה הביתי. מכבי חיפה לא תפסיד במשחק זה למרות העדיפות שיש לשחקני השכונה.

התחזית: תיקו.

● מכבי נתניה — הפועל פ"ת: מכבי נתניה עדיפה. הפועל פ"ת נקלעה לסידרה של הפסדים וקשה לי להניח כי תצא מהם בשבת.

התחזית: נצחון למכבי נתניה.

● הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע: על הנייר כפר־סבא טובה מהפועל באר־שבע, אך נראה לי כי באר־שבע לא תצא מהאיצטדיון בכפר־סבא בידיים ריקות.

התחזית: תיקו.

● הפועל ת"א — שמשון ת"א: משחק קשה לניחוש. שתי קבוצות ברמה שווה. נראה לי כי הפועל ת"א תצליח לזכות ב־3 הנקודות.

התחזית: נצחון להפועל ת"א.

● מכבי ת"א — בית"ר ירושלים: שתי קבוצות שנוצחו בשבת. מכבי ת"א טובה [illegible] מבית"ר ירושלים, ולמרות [illegible] שעברה בית"ר ירושלים אני [illegible] כי קבוצתי תנצח.

התחזית: נצחון למכבי ת"א.

● בית"ר ת"א — הפועל [illegible]: בית"ר ת"א עולה על הפועל [illegible] המשחק ייערך במגרש גדול [illegible] מכירה בית"ר היטב, ולכן [illegible] ישארו אצלה.

התחזית: נצחון לבית"ר ת"א.

● מכבי פ"ת — הפועל [illegible]: שתי קבוצות תחתית ברמה [illegible] שווה. הביתיות לא תעזור [illegible] משחק שקול.

התחזית: תיקו.

לבקוביץ מאמן בית"ר י"ם

אמציה לבקוביץ מונה אתמול למאמן בית"ר ירושלים כשהניסוח בין שני הצדדים הוא „מאמן זמני".

לבקוביץ המועסק עדיין בדרום אפריקה ידריך את בית"ר ירושלים בשני משחקיה הקרובים ובינתיים ינסה להשתחרר מעבודתו בבוטר־פוצאנה. אם לא יצליח יפרוש מתפקידו.

בבית"ר ירושלים קיבלו את הנושא כהבנה מה עוד שחלק מחברי ההנהלה מאמין שבתוך שבועיים יהיה דרור קשטן פנוי להדריך את הירושלמים.

מכלן עלתה לאחר 1:1 עם בריז'

מאת יצחק אבידור,
מיוחד ל„על המשמר"

שני הכדורגלנים הישראלים, אלי אוחנה ממכלן ורוני רוזנטל מבריז', הצטיינו אמש, במשחק הגביע הבלגי בין קבוצותיהם שהסתיים בתיקו 1:1. מכלן עלתה לאחר שניצחה במשחק הראשון — 1:2.

רה־בור העלה את מכלן ליתרון 0:1 בדקה ה־10 אולם בדקה ה־37 בעט רוזנטל כדור אדיר שפגע בידו של מגן מכלן וקלמנס השווה בבעיטת ה־11. ברקה האחרונה היה אוחנה במצב הבקעה מצויין אך החטיא.

נצחון והפסד לטניסאי ישראלי

נבחרת טנים של ישראל לנוער ניצחה והפסידה בטורניר גביע „סאנשיין" בדלריי בי', פלורידה.

הנערים ניצחו בסיבוב השלישי את הולנד 1:2, ואילו הנערות הפסידו באותו שלב לברית המועצות 3:0.

בהגרלת משחקי גביע אירופה נקבע: באיירן מינכן מול ריאל מדריד

אבי כהן ישחק ברומניה, אוחנה בבריה"מ ורוזנטל ביוון

באיירן מינכן וריאל מאדריד יפגשו מעם שנייה תוך שנה במסגרת גביע אירופה לאלופות, אבל הפעם בשלב רבע הגמר. אשתקד נפגשו השתיים בחצי הגמר, ואז ניצחו הגרמנים ועלו לגמר.

גם הפעם „התאכזרה" ההגרלה לריאל מאדריד. בשלבים הקודמים הוגרלה נגד נאפולי ופורטו, אלופת אירופה, והצליחה לגבור עליהן. גם הפעם היא מקווה לחלוף על המשוכה הגבוהה.

המשחק הראשון יהיה כמו בעונה שעברה במינכן, ב־2 במארס, והגומלין כעבור שבועיים.

המשחקים האחרים: בורדו — פיליפס איינדהובן; סטיאווה בוקארשט — ריינג'רס גלאזגו, (קבוצתו של אבי כהן); אנדרלכט — בנפיקה ליסבון.

במחזיקות גביע תשחק קבוצתו של אלי אוחנה, מכלן, מול דינאמו מינסק. המשחק הראשון יהיה בברית המועצות.

יתר המשחקים במחזיקות: ספורטינג ליסבון — אטאלנטה ברגמו; יאנג בויס ברן — אייאקס אמסטרדם (מחזיקת הגביע); מרסיי — רואנימן (פינלנד).

בגביע אופ"א הוגרלה קבוצתו של רוני רוזנטל פ.צ. ברוז', מול פאנאתינייקוס אתונה. הראשון ביוון והגומלין בבלגיה.

יתר משחקי גביע אופ"א: ויטקוביצ'ה (צ'כיה) — אספניול ברצלונה; לברקוזן — ברצלונה; וורונה — וורדר ברמן.

מקנטריה | ישראל פז

טרסר מילאנו — נוקשות, נסיון ואופי של אלופה

מכבי תל־אביב נגד טרסר מילאנו, הערב ביד־אליהו. ב־2 באפריל השנה נפגשו שתי הקבוצות בגמר גביע־אירופה לאלופות בעיר השווייצית הציורית לוזאן. האיטלקים ניצחו — 69:71. הפעם אפשר, וצריך, לגמול. בבית אסור לאפשר לאלופת איטליה, אירופה ומחזיקת הגביע הבין־יבשתי להכתיב את הקצב.

טרסר מילאנו, בעבור זימנטאן, צינזאנו, בילי, סימאק ועוד, היא קבוצה ותיקה ומנוסה שהגיעה לשיאה בעונה שעברה כשנטלה את כל התארים האפשריים. באמתחתה: שתי זכיות בגביע־אירופה לאלופות (1966 ו־1983) ושלוש זכיות בגביע למחזיקות־גביע (1971, 1972 ו־1976).

אנו מכירים היטב את הקבוצה האיטלקית הוותיקה. עוד ב־1956 קיימה עמה מכבי ת"א משחק־ידידותי במילאנו. אז היה שמה — בורלטי. האיטלקים ניצחו — 67:80.

העונה מתקשה טרסר לתפקד כהלכה. אולי זה עייפות־החומר. אולי אחרי שהגיעה בעונה שעברה לשיאה היא נמצאת במורד, אבל תהיה זו טעות חמורה לזלזל באלופה האיטלקית ולראות הערב את המשחק הביתי כמונח־בכיס.

בארלו נגד טרסר

הפרט הפיקנטי יהיה, כמובן, בהופעתו של קן בארלו במדי מכבי ת"א, מול הקבוצה אותה סחף בעונה שעברה לנצחון בגמר הגביע האירופי בלוזאן. בארלו, במדי טרסר, קלע 18 נקודות לסל מכבי ת"א. בארלו היה אז שחקן־מפתח בקבוצה האיטלקית. הערב יהיה כזה בקבוצה הישראלית. דוגמא לדרכו של כדורסלן מקצועני.

את בארלו החליף בטרסר הכדורסלן האמריקני ריקי בראון (2.07), המשלים את שחקן־התיגבור השני, בוב מקאדו, בן ה־35 (2.08). לקבוצה שחקן ביד־לאומי חרש, מונטקי, קלעי מעולה.

הבעייה העיקרית העלולה לצוץ היא נחיתות בריבאונד של מכבי ת"א. לכן על המאמן רלף קליין להכין מערך שינטרל את שחקני־הגובה של טרסר. נעייה זו קיימת למעשה בכל אחד ממשחקי מכבי ת"א. גורל המשחק הערב תלוי ביכולת לסגור את שחקני־הגובה של טרסר.

הערכתי שביד־אליהו תוכל מכבי ת"א לגמול לאלופה האיטלקית.

ההופעה הראשונה של מילאנו נגד קבוצה ישראלית בגביע־אירופה לאלופות היתה ב־1966. הפועל ת"א, עדיין ללא שחקני חיזוק, למדה לקח נוני המשחקים נגד זימנטאל מילאנו. ביד־אליהו הפסידה — 80:65, במילאנו — 87:53. הדמות הבולטת במילאנו אז היתה זו של ביל בראדלי, אמריקני שלמד באוקספורד וחוטס למילאנו למשחקי גביע־אירופה. אחר־כך היה כדורסלן מקצועני באן. בי. איי. וציר בבית־הנבחרים האמריקני.

ב־1971 נוצחה הפועל ת"א שוב ע"י זימנטאל מילאנו בגביע־אירופה למחזיקות — 107:74 ו־105:80.

מילאנו ניצחה ביד־אליהו

מכבי תל־אביב קיימה תשעה משחקים עם מילאנו בגביע־אירופה לאלופות, בנוסף למיפגשים במסגרות אחרות. המאזן: מילאנו ניצחה ב־6 משחקים, מכבי ת"א ב־3.

המיפגש הראשון היה בעונת 1973. זימנטאל מילאנו ניצחה באולמה — 74:106. מכבי ת"א גמלה ביד־אליהו — 88:113. כוכבי מכבי ת"א במשחק המזון היו: צ'זבין 26; מנקין 22 וברודי 21.

עשר שנים חלפו עד ששתי הקבוצות נפגשו שוב. בעונת 1983 הצליחה בילי מילאנו לגבור בשני המשחקים: ביד־אליהו הפסיקו מנגין וחבריו סידרה ארוכה של הצלחות ישראליות בנצחון דרמטי — 69:77, לאחר 45:47 למכבי ת"א במחצית, ובגומלין, במילאנו, החמיצה מכבי ת"א נצחון כשנכנעה — 69:65.

ב־1983 התחלקו שתי הקבוצות בנצחונות: מכבי ת"א ביד־אליהו — 99:101, וסימאק במילאנו — 70:82.

המאבק הגדול בין השתיים הגיע לשיאו ב־1987: במשחק הראשון, ביד־אליהו, הדהימה טרסר בנצחון גבוה — 79:97. פרמייר קלע 31 נקודות; מקאדו 22; דנטוני 15 ובארלו 14. מאגי 27 וג'ונסון 21 בלטו במכבי ת"א, שגילתה יכולת חלשה.

בגומלין, במילאנו, הלהיבה מכבי ת"א בנצחון ראשון באולם זה — 79:94. מאגי 36 לעומת 29 נקודות של מקאדו. בארלו הסתפק ב־4 נקודות). ואז בא הגמר בלוזאן והאיטלקים חגגו.

הערב — שעת־התגמול.

בוב מקאדו ומאמנו, דן פטרסון, מאושרים לאחר הזכייה אשתקד בגביע אירופה לאלופות. נקווה שלמקאדו לא תהיה הערב סיבה לשמוח. פטרסון ממילא כבר לא בטרסר.

מנגין? מקאדו? בארלו אצלנו

אלופות

מאת יצחק ויסהוף

בשנה שעברה סייע קן בארלו, כיום כוכב מכבי תל־אביב, לקבוצת טרסר מילאנו לזכות בתואר אלופת אירופה לקבוצות. הערב, ב־8.30, יעלה בארלו על משטח הפארקט של יד־אליהו במוטיבציה גבוהה במטרה לסייע לקבוצתו מכבי ת"א לנצח את האיטלקים. רבבת הצופים שיאכלסו כל פינה בהיכל יסייעו וודאי לבארלו ולחבריו מת"א לזכות בנצחון השלישי בבית הגמר בגביע אירופה לאלופות, לאחר 4 מחזורים ולפני פגרת חג המולד.

„בארלו יעלה על המשטח כאריה. אין, ולא תהיה, כל השפעה עליו לאור העובדה ששיחק שם בעונה שעברה. יתכן והוא יסבול מעודף מוטיבציה ומזה אני מפחד" כך רלף

אשתקד שיתפו, שלושת המוזכרים בכותרת, פעולה במדי טרסר מילאנו. הערב ביד־אליהו יהיה בארלו בצד הנכון. למכבי תל־אביב אסור להפסיד בבית. הקהל צריך לסייע בכך

קליין מאמן מכבי ת"א על העימות הצפוי הערב בין בארלו לבין טרסר מילאנו.

קליין מודע לעובדה כי בנוסף לבארלו ישחקו עוד שחקנים ולפיכך צפוי מאבק מרתק. „טרסר היא קבוצה יוצאת מהכלל. יש להם הגנה מעולה ושומרים מצויינים. בקליעות של 3 נקודות הם אולי לא כל כך טובים, אך מתחת לסלים הם גדולים. תהיה לנו משימה קשה, אך מכבי ת"א מסוגלת וצריכה לנצח. לא מנחם אותי שרוברטו פרמייר יעדר. יש להם את פירו מונטיקו שהוא שחקן מצויין. הייתי מעדיף שפרמייר יהיה במשחק ומונטיקו ישאר באיטליה. אסור לשכוח שיש להם את בוב מקארו שיכול לעשות סל מתי שירצה".

רלף קליין הוסיף כי הוא שוקל לפתוח במשחק עם שלושה גבוהים ואז יתכן שגרג קורנליוס יפתח במקום מיקי ברקוביץ או דורון ג'מצ'י. באימונים האחרונים של מכבי ת"א תירגל קליין צורות משחק שונות עם שלושה גבוהים ועם שני נמוכים. רק סמוך לשריקת הפתיחה יחליט כיצד לפתוח. מה שברור הוא שמכבי ת"א תשחק בשמירה איזורית חזקה כאשר המטרה תהיה לצאת להתקפות מתפרצות במהירות רבה.

אלופת אירופה טרסר מילאנו ערכה אמש אימון ביד־אליהו. המאמן האיטלקי פרנקו קאזאליני שבשנה שעברה שימש כעוזר מאמן של דן פטרסון בקבוצה מודאג מוילי סימס שלדבריו הוא שחקן מפתח במכבי ת"א ועולה ביכולתו על זו של חן ליפין ומוטי ארואסטי. „סימס הוא שחקן רב גוני, היכול לשחק כרכז, בעל קליעה טובה ויודע לשמור. אשתדל למצוא פתרון לסימס. חזיתי בקלטות וידיאו ממשחקיה של מכבי ת"א נגד ברצלונה ונגד אריס סלוניקי. אשתדל למצוא פתרון למהירות של מכבי. בסך הכל שתי הקבוצות ברמה פחות או יותר שווה. אם נשחק טוב כפי שאנו יודעים לשחק — ננצח. צריך להתמקד ולעצור את מכבי בהתקפות המתפרצות ולנסות למנוע מג'מצ'י וברקוביץ לקלוע מטווח 3 נקודות. אם נצליח בכך נעשה צעד חשוב להצלחתנו" אמר קאזאליני.

טרסר תפתח בחמישיה שתכלול את דנטוני, מונטיקו, מסימיליאנו, בראון ומקאדו.

ישפטו קוטלובה (צ'כיה) ולימן (שווייץ).

המשחק יועבר בשידור ישיר ברדיו ובטלוויזיה.

נוסף למשחק בין מכבי ת"א וטרסר מילאנו ישחקו הערב בסלוניקי גם אריס סלוניקי וסאטורן קלן.

ההרכבים

מכבי תל־אביב — שם	גיל	גובה	טרסר מילאנו — שם	גיל	גובה
4. וילי סימס	29	1.93	5. מאוסטו ברגמה	27	2.06
5. מוטי דניאל	24	1.96	6. אלדו מסימיליאנו	20	2.02
7. מוטי ארואסטי	33	1.88	7. ריקרדו פיטיס	19	2.01
8. גרג קורנליוס	30	2.03	8. מייק דאנטוני	36	1.90
9. מיקי ברקוביץ	33	1.91	9. מאריו גוברנה	21	2.05
10. חן ליפין	23	1.84	11. דינו מנגין	37	2.04
12. דורון ג'מצ'י	26	1.97	12. פבריצו אמברסה	18	1.96
13. קווין מאגי	28	2.03	13. ריקי בראון	29	2.06
14. איציק כהן	19	2.04	14. פירו מונטיקו	24	1.94
15. קן בארלו	23	2.06	15. בוב מקאדו	16	2.07

מאמן: רלף קליין; עוזר: ברוס ויקטור — מאמן: פרנקו קאזאליני

שופטים: קטלובה (צ'כיה) ולימן (שווייץ)

גם פרטיזן בלגראד ניצחה בברצלונה 84:88

קבוצת ברצלונה נחלה אמש במפתיע הפסד ביתי שני בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות כדורסל והיא, קרוב לוודאי, מחוץ לפלייאוף. ברצלונה נוצחה באולמה ע"י פרטיזן בלגראד — 88:84 (46:43).

הקבוצה ההולנדית נשואה דן־בוס זכתה אמש, במחזור ה־4, בנצחון בית צפוי על אורתז הצרפתית — 87:96.

טבלת הבית

1. פרטיזן	4	360־367	7
2. דן־בוס	4	387־385	6
3. קלן	3	281־300	5
4. מכבי ת"א	3	301־305	5
5. טרסר	3	277־267	5
6. אריס	3	269־272	5
7. אורתז	4	377־367	5
8. ברצלונה	4	388־377	4

ריגר מאמן הפועל ירושלים

מאת איתן אייל

שמחה ריגר ששוטר אשתקד מהפועל ירושלים, מונה אתמול כמאמן... הפועל ירושלים. ריגר יחליף את רני כהנא שהחליף אשתקד את... ריגר.

אתמול התחיל עוזר המאמן יורם חרוש באימון אבל בהמשך הגיע ריגר והריץ את תניכיו החרשים־ישנים.

היום יקיים ריגר שיחה עם חרוש ולאחריה יוכרר אם ישמש חרוש כעוזרו של ריגר או שריגר ימנה עוזר אחר.

אליצור נתניה נוצחה ע"י בולוניה 90:81

קוראץ'

שרות „על־המשמר"

קבוצת אליצור נתניה נחלה אמש את הפסדה השלישי בבית רבע־הגמר בגביע קוראץ' בשנבנה בבולוניה לדייטור האיטלקית — 90:81, לאחר מאבק מרתק ו[illegible].

הנתנייתים טענו נגד השופטים קיראלאו מרומניה וראורניץ' מיוגוסלביה שפסקו על 30 עבירות נגד נתניה בעוד לבולוניה הרביקו רק 19 עבירות. סטיב מלוביק ודני ברכה יצאו בחמש עבירות בעוד לחווה וייטמן, פול לוקהת, אור גורן וקארל גברסון היו ארבע עבירות.

האיטלקים הוליכו בדקה ה־15 — 30:33, לקראת ההפסקה העלו ל־35:45 ובמחצית — 37:49.

פתיחת המחצית השניה עמדה בסימן שליטה נתנייתית ואליצור עלתה ליתרון מפתיע של 50:52. האיטלקים הפכו ל־54:57 לטובתם ובדקה ה־31 היתה התוצאה 60:61 לבולוניה. אז חל מפנה והאיטלקים השתלטו על המגרש, ניצלו את העבירות הרבות של שחקני נתניה וניצחו 81:90.

● לאליצור נתניה קלעו: וייטמן 20 (12 ריבאונדים); גברסון 17; גורן 6; (4 סלי 3); לוקהט 12 (15 ריבאונדים); ברכה 7; מלוביק 4; פיר 3 וקרמן 2.

● לדייטור בולוניה הירבו לקלוע: פלויד 24; סטוקס 16; בינאלי 13; ברונומונטי 11; סילבסטר 9 ווילטה 5.

במשחק נוסף בבית הכניעה ריאל מדריד את מונקו — 81:117.

טבלת הבית

1. ריאל מדריד	3	210־273	6
2. בולוניה	3	243־246	5
3. מונקו	3	293־255	4
4. אלי. נתניה	3	258־230	3

סרגוסה — קאנטו 85:95

סרגוסה ניצחה אמש את קאנטו — 85:95 בבית רבע־הגמר בגביע־קוראץ', בו משחקת גם הפועל ת"א.

טבלת הבית

1. קאנטו	3	248־272	5
2. יונופלסטיקה	3	259־248	5
3. הפועל ת"א	3	276־263	4
4. סרגוסה	3	274־274	4

● ציבונה זאגרב ניצחה אמש בקוראץ' את קאורטה — 93:105. פטרוביץ קלע 39 נקודות לציבונה ואוסקר 41 לקאורטה.

לוס־אנג'לס הביסה את פיניקס סאנס

קבוצת לוס אנג'לס ניצחה בליגת האנ.בי.איי את פיניקס סאנס 102:122.

מייקל ג'ורדן קלע 38 נקודות לזכות שיקאגו בולס, אך לא סייע לה. היא הפסידה לדטרויט 127:123 בהארכה.

קליבלנד — דאלאס 93:106, ניו ג'רסי — סאן אנטוניו 98:104.

המוליכה ניצחה בקושי

● כדוריד

מאת יוסף חכם

במאבק דרמטי במחזור ה־10 בליגה הלאומית בכדוריד גברה אמש בקושי רב המוליכה הלאומית קבוצת הפועל רמת־גן על מכבי רחובות 17:18.

במחזור הבא תארח האלופה קבוצת מכבי ראשל"צ את הפועל רמת־גן.

● הפועל רמת־גן — מכבי רחובות 17:18 (10:10). אולם האוניברסיטה ברמת־אביב. 70 צופים. שפטו: גרוסמן ולוי. שערים להפועל רמת־גן: זלינגר 7, סומך 5, [illegible] 3, דגן 2 ומאירוביץ 1. למכבי רחובות: זיו 5, בלדר 5, חיימוביץ 4, [illegible] 1, רובינשטיין 1 וגולדפישר 1.

בהפועל רמת־גן לא שיחקו אמיר [illegible] וגדעון פרוכטר, שנפצעו באימוני הנבחרת הלאומית.

(יוסף חכם)

● מכבי קרית־שרת/חולון — הפועל נוקדים 18:19 (11:7). האולם בקרית־שרת. 300 צופים. שפטו: וכצקי ונוטמן. שערים לקרית־שרת: מסלטון 6, דיין 6, [illegible] 3, גרינפלד 2 וצ'יליבון 2. להפועל נוקדים: בס 4, מרמלשטיין 4, אלטפנינוס 3, כוום 3, הרמל 2, [illegible] 1 וא. כהן 1.

שער הנצחון הובקע 10 שניות לסיום ע"י אבי זהבה לאחר ששחקני הפועל נוקדים הוליכו שלוש דקות לסיום — 15:18.

(צחי ולצר)

● מכבי ראשון־לציון — הפועל פתח־תקוה 15:29.

● מכבי נתניה — אליצור הרצליה 16:16 (6:8). אולם הפועל נס־ציונה. 100 צופים. שפטו: רוזנברג וחכים. שערים למכבי נתניה: וערבון 8, לימן 2, דויראי 2, ספרוביץ 2, בכר 1 ופינקלשטיין 1. לאליצור הרצליה: פיינזילבר 5, גולדשטיין 3, הרסמן 2, רינהון 2, חג'ג' 2 ושמידט 1.

(ליאור חופי)

● הפועל רחובות — מכבי הארזים רמת־גן 18:16 (7:8). היכל־הספורט ברחובות. 200 צופים. שפטו: ברנרד ווכאי. שערים להפועל רחובות: אדלר 4, משיח 4, ולצר 3, גמליאל 2, זבולון 2 ופנחס 1. להארזים: אפרת 5, מועלם 4, שמש 1, פרי 1, כיבר 1 ואלינב 1.

(תמיר חופי)

● הפועל ראשון־לציון — מכבי פתח־תקוה 17:26 (8:12).

הטבלה הלאומית
לאחר המחזור 10

1.	הפועל רמת גן	201־251	19
2.	הפועל ראשל"צ	178־242	18
3.	מכבי ראשל"צ	170־229	18
4.	מכבי נתניה	182־229	14
5.	הפועל רחובות	192־191	12
6.	הפועל פ"ת	205־196	10
7.	מכבי חולון	199־187	9
8.	מכבי רחובות	189־181	8
9.	מכבי פ"ת	234־197	7
10.	הפועל נוף ים	218־187	4
11.	אליצור הרצליה	235־179	1
12.	הארזים ר"ג	227־177	1

● בגביע קוראץ' ניצחה אסטודינרוס את וילרבאן מצרפת 74:84.

בעוד בכדורגל ובכדורסל מעיפים מאמנים – בכדורעף אחרת:

בכפר־סבא לא פיטרו המאמן — השחקן העדיף ללכת הביתה...

● כדורעף

מאת יעקב צלאל

התבוסה שנחלה נבחרת ישראל מהקבוצה היוגוסלבית, ו„בודינה נוביסד, במשחק אימון לפני כמה ימים היה האירוע המרכזי בכדורעף הישראלי השבוע. הכשלון הצפוי רק הדגיש פעם נוספת את חוסר התכליתיות של פעילות הנבחרת הלאומית.

בשיחה שקיימתי עם אחד משחקני הנבחרת הוא סיפר על מוראל ירוד בנבחרת, תוצאה של אימונים ממושכים ללא משחקי־אימון ושל יחס לא נאות, לדברי אותו שחקן, מצד הוועדה המקצועית.

הנבחרת מתכוננת כיום רק לקראת טורניר־זאגרב, שיהיה השנה קשה מאשר בשנים עברו. מדי סוף שבוע שני מקיימת הנבחרת מחנה־אימון מרוכז, ובו למחות 12 (!) שעות־אימונים. פעם בשבועיים מרוכזות הנבחרת באמצע השבוע. כל האימונים האלה אינם מלווים במשחקי־מבחן מתאימים. הנסיעה להונגריה, שעמדה להיערך בראשית ינואר, נדחתה.

במצב כזה כל נקודה שנלקחה מהיוגוסלבים היא בבחינת הישג.

אותן מנצחות

מצב כזה מוסבר גם ע"י תוצאות המחזור האחרון בליגה הלאומית.

4 מ־6 המשחקים הסתיימו באותה התוצאה שבה הסתיימו המשחקים בסיבוב הראשון, ובכל המשחקים המנצחת היתה זו שגם ניצחה בסיבוב הראשון.

הפועל מטה אשר והפועל המעפיל השלימו נצחון שני, חלק, על הפועל איחוד עירון ורמת־השרון. הפועל קרית־אתא וכפר־סבא, שבסיבוב הראשון הפסידו מערכה לרמת־אביב והעוגן, סיימו הפעם את המשחקים בשלוש מערכות.

מכבי חיפה ניצחה בביתה את הפועל שריד — 2:3, תוצאה זהה לזו שהושגה בסיבוב הראשון. כמוה עשתה גם הפועל בת־ים, שגברה 1:3 על מכבי פתח־תקוה.

שיגרת התוצאות האלה, המושגות לרוב במשחקים חסרי־עניין, משתקפת היטב במצבה של הנבחרת הלאומית.

המחזור הקרוב ייערך בשבת, 26 בדצמבר, ובמוקדו תארח איחוד עירון את מכבי פתח־תקוה. נצחון לאיחוד עירון יחסל סופית את סיכויי ההישרדות של הפועל העוגן. בינתיים התברר לי שנצחונה המפתיע של איחוד עירון על המעפיל הושג בהיעדרו של שמאי גלזר, שנפצע במערכה הראשונה. המעפיל נותרה עם „מנוחת חצי" ובמצב כזה איחוד עירון לא התקשתה „לקרוע" אותה.

התפתחות מעניינת היתה בכפר־סבא. הקבוצה שנכשלה לאורך כל הסיבוב הראשון, לא סיטורה את מאמנה, אלא נפטרה משחקנה הוותיק, רני אורן.

אורן, מוותיקי השחקנים בכפר־סבא, עזב מרצונו את הקבוצה בגלל סכסוך עם המאמן אליהו רבינא. אורן קובל על התייחסות מפלה של ההנהלה אל שחקני־הבית הוותיקים, כמוהו וכחגי דותן, בהשוואה ליחס ולתשלום הכספי מהם נהנים שחקני־החוזה. נקודת־השבירה שלו היתה במשחק־ההפסד מול איחוד עירון. אורן, לראשונה בקריירה ארוכה, כולה בכפר־סבא, ישב על הספסל במשך כל חמש המערכות, גם כאשר הקבוצה לא תיפקדה. לאחר המשחק ארז את חפציו ומאז לא שב לשחק.

האם זה הזעזוע שכפר־סבא היתה זקוקה לו? האם נמצא בכפר־סבא פתרון מקורי, במקום לפטר מאמן להיפטר משחקן ותיק? הישגיה, או כשלונותיה של כפר־סבא במחזורים הבאים, יתנו לנו את התשובה.

השבוע הסתיים גם סיבוב־הנפל האירופי השנתי של הקבוצות הישראליות בגביעי־אירופה. הפסדה הכפול של קרית־אתא למחזיקת הגביע היוגוסלבי, וויבודינה, פעמיים 0:3, היה צפוי.

המאמן והשחקנים מנותקים מההנהלה

מאת דוד גבר

בקבוצת הכדורסל של מכבי נתניה קיים נתק בין המאמן והשחקנים להנהלה.

האימונים מושבתים וגם האולם הביתי בביה"ס בן גוריון נעול בפני השחקנים עקב חוב כספי של האגודה לעירייה.

המאמן אריק שיבק אמר אמש: „לא אחזור לאמן עד שלא יוסדרו העניינים הכספיים של ההנהלה עם השחקנים ואיתי. לי למשל, לא שולמה משכורת מזה שלושה חודשים".

עתידה של קבוצת הכדורסל של מכבי נתניה לוטה בערפל ולא ברור כיצד יסתיים משבר זה.

היו"ר זאב גרוס אמר אמש: „מכבי נתניה לא תפורק, לכל היותר נרד לליגה הארצית".

טלוויזיה

09.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 09.05 שעת כושר. 09.15 קשת וענן — פרסומי ניסא — התוכנית עוסקת במנהגים והסמלים הקשורים בחג החנוכה. 09.35 הרפתקאות כגן חיות — עיסקי קופים. 10.00 חנוכאן — רפי טלטקסט לחג כולל חירות נושאות פרסים. 10.05 המאווה של סטיג סדרה עלילתית בת 5 פרקים המתארת מפגש בין כארני, ילד המבלה חופשה אצל סבתו בכפר, לבין סטיג הנער — קדיר מתקופת האבן. 10.35 היער הבלתי אפשרי — לעצור התמוטטותו הפיסית של האדם — סרט העוסק בכושר גופני, ובכך שלא רק ספורטאים מקצועיים אמורים לעסוק בספורט, אלא כולנו, אם ברצוננו להאריך את תוחלת החיים ולשפר את איכותם. 10.55 ג'ון ריאמונד ויליאם ג'ונס, יוצא ללונדון כדי למצוא את מר ריאמונד ולהתנצל בפניו על חטאי אביו. בנו, ג'ון, אינו מוכן לסלוח ומחליט לנקום במשפחת ג'ונס. 11.45 סימפוניה על הקרח — להקת המחליקים של ג'ון קארי במבחר קטעי החלקה על הקרח. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 כלי טורות — ג'י"ש. 14.30 קשר משפחתי (ש"ח) (כ. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות למועצת הלול 16.00 והרוח — תכנית מיוחדת לחג החנוכה. 17.00 ערב

גל"צ

06.05 אוניברסיטה משודרת — ההיסטוריה האמריקנית ממלחמת האזרחים למלחמה הקרה התנועה הפרוגרסיבית. מרצה: ד"ר ארנון גוטפלד. 06.30 „פוקחים עין". 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 „אילה כוכר" — עם אלי יסראלי. 10.05 „עשר" — שירים עבריים. 10.55 פינה נגד פירסום העישון ופירסום הסיגריות. 11.05 „נכון לעכשיו" — עם יוסי עבארי. 13.05 „רו רה יומי". 13.55 „40 לאחור" — סיפור היום בתש"ח. 14.05 „פגישה יומית" — עם יצחק נדנר. 15.05 „שירים לחג" — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים". 16.55 „נרות חנוכה ביחידות צה"ל" — עם חיילי הנדסה באיזור הביטחון. 17.00 „ערב טוב ישראל". 18.05 „שעה קלה על כלכלה". 18.45 „חמש עשרה קטנות". 19.05 פזמונים לכולכם. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 „גבר אשה 87" — תכניתה של ערנה עכרון עם המחזאית גייל הר־אבן (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — ההיסטוריה האמריקנית במלחמת האזרחים למלחמה הקרה התנועה הפרוגרסיבית. מרצה: ד"ר ארנון גוטפלד. 22.05 „על הדבש ועל הביפאק". 22.55 פינה נגד פירסום העישון ופירסום הסיגריות (ש"ח). 23.05 „עשרים וארבע־היום שהיה" — עם ירון וילנסקי.

אורלי: שנעון בחלל	9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: אבא גנוב	9.30 ,7.00 ,4.30
גת: בוקר טוב בכולוניה	9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: לאבר הבתולים בטיחואנה	
	9.30 ,7.00
דקל: סילבארדו	9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: מלתעות 4	7.45
הוד: רייקור מושחת	9.30 ,7.15 ,5
ליבמור חדיש: ללא מוצא	9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים	
סינמה 2: משפחת המלוכלכים	9.30 ,7.15 ,5
פאר: יופי של חטא	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לא יכולה בלי זה	9.30 ,7.15 ,2.12
רב־חן:	
חן 1: מהלון חדר־המיטות	9.50 ,7.30 ,5
חן 2: מטאל ג'אקט	9.45 ,7.25 ,5
חן 3: הוליווד בשחור	
	9.45 ,7.40 ,4 ,2 ,11
חן 4: המכשפות	
מאיסטוויק	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חנות	
מעבר לפינה	9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: הבלתי משוחדים	9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: מלתעות 4	9.30 ,7.15 ,5
תכלת: גבי	9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: מגדל הדבורים	10.00 ,7 ,5 ,2
לב 2: המשפחה	9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 3: זקוף ת'אוזן	10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: סמפוסי	10.00 ,7.50 ,5 ,2

עצמון 1: ללא מוצא	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: מלתעות 4	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: הבלתי משוחדים	9.15 ,7.00 ,4.30
רון: אבא גנוב	9.00 ,6.30 ,4
אמפי: מלון לצעירים	9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: מגדל הדבורים	9.15 ,6.45
קרן אור המחודש:	
מותו של סוכן	9.15 ,7.00
פאר: הכטלנים מאישתר	9.30 ,7.30 ,5.00
נתניה	
שרון: המשפחה	9.15 ,7 ,5
סטודיו: שיחות מלוכלכות	9.15 ,7 ,5
חולון	
סבוי: מלתעות 4	9.30 ,7.15 ,5
מגדל: הכטלנים מאישתר	9.00 ,6.00
ארמון: אבא גנוב	9.30 ,7.30 ,5
בת־ים	
עצמאות: מלתעות 4	9.30 ,7.15 ,5
הרצליה	
היכל: אבא גנוב	9.30 ,7.15 ,5.00
מלון רפאל – הטריטוריום	
א', ב', ג' – לו היית כאן	9.30 ,7.15
באר־שבע	
חן: המקצוען 3	9.30 ,7.30 ,4.30
פתח־תקוה	
היכל 1: אבא גנוב	9.40 ,7.15 ,5
היכל 2: ללא מוצא	9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: ריקוד מושחת	9.30 ,7.15

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון

עיריית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי זלבסקי יעקב להקלה.

מהות הבקשה:

1) הקלה של 10% בגובה המבנה מבקשים 9.35 מ' במקום 8.5 מ' המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 20/104/03/4.

2) הקלה ב־% בניה מבקשים בקומת קרקע 25.65% במקום 20% המותרים עפ"י ת.ב.ע. 7/104/03/4 דהיינו סטיה של 5.65%.

בכתובת: ברנע, רח' צבי סגל 22, גוש 1937, חל' 234, אשקלון.

המעונין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

מודעה

לפי תקנה 2 ב (ד) לתקנות התכנון והבניה (בקשר להיתר תנאיו ואגרות) תש"ל 1970

הרינו מודיעים בזאת כי הגשנו בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, לתוספת בניה 127.86 ברחוב אני מאמין מס' 1 גוש 6978 חלק 2 תיק בנין 8186.

כל מי שיש לו זכויות בנכס האמור לעיל ומתנגד לבניה עליו להודיע על כך, בצרוף כתובתו המדויקת, לועדה המקומית תוך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו.

כהן מעודד שרה

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6580 חלקה 825 רח' היובל. מבוקשת הקלה 1.2% משטח המגרש דהיינו: 146.2% במקום 145% המותרים לפי תכנית מתאר רע/1/184.

12 תושבי בלאטה עתרו לבג"ץ נגד „ההתעללות הברוטאלית של מג"ב"

12 מתושבי מחנה הפליטים בלאטה, ליד שכם, עתרו אתמול לבג"ץ, נגד „ההתארגנות הברוטאלית של אנשי משמר הגבול להתעללות בתושבי המחנה".

העותרים טוענים, כי הם אישית וקרוביהם נפגעו פיזית על ידי אנשי משמר הגבול. חלקם אף נפגעו מיריות, והם מאושפזים בבית החולים בשכם. העתירה הוגשה, באמצעות עו"ד פליציה לנגר, נגד שר הביטחון והמפקד הצבאי ביהודה ושומרון. העותרים טוענים, כי שר הביטחון ומפקד יהודה ושומרון מעלימים עין מפעולותיהם הבלתי חוקיות של אנשי משמר הגבול במחנה.

לעתירה מצורפים תצהירים של העותרים, שבהם הם מפרטים את טענותיהם.

אחת העותרות טוענת שנפגעה בגבה בירייה, ללא כל סיבה, ונאלצה לעבור כריתת כליה. עצור אחר טוען, כי אנשי מג"ב נכנסו לביתו, שברו את תכולת הבית ללא כל סיבה והיכו את בני המשפחה. עותרת אחרת טענה, כי נורתה בכדור גומי בתוך ביתה.

עוד נטען בעתירה, כי אנשי מג"ב עוצרים גברים במחנה, מעמידים אותם כשידיהם על הקיר ומכים בהם.

העותרים טוענים, כי מכות מחיילי מג"ב, גידופים והשפלות, הם מעשה שכיח ביותר. (עתי"ם)

חייל צד"ל נפצע ממטען צד

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

סיור של צד"ל הותקף אתמול בשעות הבוקר בגזרה המרכזית כדרום לבנון באזור הכפר ברעשית, סמוך לגבולה הצפונית של רצועת הביטחון. מטען צד התפוצץ כשנגמ"ש של צד"ל עבר במקום וחייל צד"ל נפצע. במקביל לכך הותקפו חיילי הסיור באש מרגמות. חיילי צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

נבדקת אפשרות ליחסים לא רשמיים עם קובה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שגריר ישראל במכסיקו, דב שמורק, נפגש עם שגרירה של קובה באותה ארץ, כדי לדון עימו באפשרות לחדש יחסים בלתי פורמליים בין שתי הארצות בעיקר בענייני כלכלה ומסחר.

השבועון „סמנה" מסר, ששגריר קובה דחה בתוקף את האשמות כאילו ממשלתו תומכת במדיניות אנטישמית. השגריר הקובני הדגיש, שארצו עוקבת בעניין רב אחר ניסיונות הגוש המזרחי להתקרב לישראל.

קובה ניתקה את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל לאחר מלחמת יום הכיפורים. מאז ביקרו בארץ באורח בלתי רשמי כמה משלחות קובניות כאורחות רק"ח.

לפני כחודשיים פרסם העיתון „אקסליור" שיתקיימו מגעים בין שתי ארצות כדי שישראל תעניק לקובה סיוע בעיקר בשטח החקלאות.

פרס מבקר באורוגוואי

מונטווידאו. — שר־החוץ שמעון פרס הגיע אמש למונטווידאו, לביקור רשמי של יומיים באורוגוואי, שבמהלכו ייפגש עם נשיא חוליו סאנג־נטי, שר־החוץ, אנריקה אגלאזיאס, ויבקר בפרלמנט.

● שופטי בית־המשפט העליון קנאים לשפה העברית ואינם מרבים להשתמש במלים לועזיות בפסקי־דינם, כך עולה ממחקר שערכה ציפורה שפירא מהמחלקה ללשון באוניברסיטת בר־אילן.

פרופ' גושן־גוטשטיין והרב עדין שטיינזלץ — חתני פרס ישראל במדעי היהדות

הרב עדין שטיינזלץ / פרופסור גושן – גוטשטיין

פרופסור משה גושן־גוטשטיין והרב עדין שטיינזלץ נקבעו על־ידי משרד החינוך והתרבות כחתני פרס ישראל במדעי היהדות לשנת תשמ"ח. שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הודיע אתמול, ערב חג החנוכה, לחתני הפרס על זכייתם ובירכם בשם הממשלה על מפעליהם בתחום מדעי היהדות.

על הענקת הפרס המליצה ועדת שופטים מיוחדת שכללה את פרופ' מנחם אלון (יו"ר), פרופ' עזרא ציון מלמד ופרופ' אוריאל סימון.

פרופ' משה גושן־גוטשטיין יקבל את פרס ישראל על מפעליו בחקר המקרא, תרגומיו ומפרשיו, בחקר הבלשנות השמית לענפיה ובחקר הלשון העברית לתקופותיה ומילונאות עברית וערבית.

הרב עדין שטיינזלץ יקבל את הפרס על מפעלו „התלמוד הבבלי המתורגם והמבואר".

בג"ץ פרסם נימוקיו לאישור מעצרו המינהלי של חוסייני

בית־המשפט העליון פסק כי פעילות של התרגות מסוכנת יותר משימוש באלימות פיזית. הפסיקה היתה בערעורו של ראש המכון ללימודים ערבים במזרח ירושלים, פייסל חוסייני.

פייסל חוסייני נעצר במעצר מינהלי לחצי שנה בצו של שר הביטחון. בית־המשפט המחוזי בירושלים אישר את המעצר, ועל כך ערער חוסייני לבית־המשפט העליון, באמצעות עו"ד אביגדור פלדמן. לפני כשבוע דחה בית־המשפט העליון את ערעורו ופסק, כי חוסייני יישאר במעצר מינהלי. אתמול הותרו לפרסום נימוקי ההחלטה, לאחר שהוסר מהם החיסיון.

השופט ד"ר אליהו וינוגרד קבע בפסק דינו, כי בחן את החומר הגלוי ואת החומר החסוי שנאסף כלפי פייסל חוסייני. השופט מצא, כי חוסייני פעל פעילות התרגנית שסיכנה את ביטחון הציבור והמדינה. עוד נקבע, כי חוסייני היה פעיל בכיר ונכבד בארגון ה„פתח", והמכון ללימודים ערבים שהוא עמד בראשו, שימש כאמצעי להעברת כספים לארגוני החבלה ולתיאום פעילותם של ארגונים אלה.

השופט וינוגרד פסק, כי חוסייני היה מעורב באופן ישיר ועקיף בפעילות חתרנית שהיא האמצעי המוביל לביצוע מעשה טירור. עוד קבע השופט, כי הוכח לו שחוסייני היה מעורב בארגון הפגנות ומהומות בשטחים ובמוסדות ההשכלה בגדה. (עתי"ם)

מסע בחירות לראשות עיר יעלה עד 500 אלף ד' למועמד

מאת אשר שילוני, כתבנו לעניינים מוניציפאליים

עלות מסע הבחירות בכל עיר בעלת אוכלוסיה בסדר גודל של 20 אלף תושבים, תגיע בבחירות בשנה הבאה, לבין 350 ל־500 אלף דולר — נמסר מהמכון הישראלי לפיתוח מנהיגות חברתית וכלכלית, שבראשו עומד דב תבורי, ראש עיריית פ"ת ויו"ר מרכז השלטון המקומי.

המכון, שהוקם ע"י 33 אנשי תקשורת, מדעי התנהגות ואישי ציבור, בחן את עלות מסע הבחירות לרשויות המקומיות על כל הבטיו וכן ההוצאות הישירות והעקיפות הכרוכות בו והגיע למסקנה כי ראשי רשויות מקומיות המכהנים כבר קנדציה שלמה, או יותר והנחשבים כמצליחות בתפקידם, יהיו זקוקים לתקציב של רבע מיליון דולר לפחות להבטחת המשך שילטונם בחמש השנים הבאות.

מועמדים חדשים, הרצים זו הפעם הראשונה לבחירות, יוציאו עד 500 אלף דולר בכל יישוב כדי לזכות בראשות העיר.

המכון מעריך, כי ההתמודדויות הקשות והיקרות ביותר יהיו בבאר שבע, קרית גת, חולון, בת ים, רמת גן, רעננה, רמת השרון, נתניה, קרית מוצקין ונהריה.

ג'ון או איוואן

העד: לא ניתן לזהות בוודאות את הנאשם לפי התצלום מטרוניקי

מאת יעקב שליש, כתב עתי"ם

מהתצלומים השונים הכלולים באלבום קצין המשטרה אלטמן לא ניתן לקבוע שכל התצלומים אכן של אותו אדם, מאחר שניכרים בהם הבדלים משמעותיים — טענה זו השמיע אתמול בבוקר עד ההגנה במשפט דמיאניוק, פרופ' יאסר איסקאן, בהמשך עדותו בחקירה הראשית.

פרופ' איסקאן סיפר, כי הוא קיבל את האלבום הזה ולמד אותו היטב. „כאשר הסתכלתי בתצלומים השונים עלו בפניו כמה שאלות יסודיות: התנאים בהם צולמו, תנאי התאורה, זווית התמונה וזווית המצלמה, מצב הראש וכד'. כאשר בדקתי את הנושאים הללו, הגעתי למסקנה, כי הן יצרו תרמיות שונות של אותה הדמות המופיעה בתצלומים חשונים". בפני בית המשפט הוצגו כבר בבוקר מכשירי טלוויזיה, והסנגוריה הודיעה, כי היא תבקש בהמשך עדותו של האנטרופולוג המומחה להמשיך ולסתור את קביעותיהם של עדי התביעה ריינהרט אלטמן ופרופ' פטרישיה סמית לגבי זהותו של הנאשם כאיוואן דמיאניוק מטרבלינקה, כפי שתצלומו מופיע במסמך טרווניקי. „אלטמן קבע בעדותו כי ישנה סבירות גבוהה שהמצולם הוא הנאשם, לדעתי, אי אפשר לעשות זיהוי פוזיטיבי על פי התמונות הללו, ואפילו לא זיהוי של 80 אחוז. האם אני נראה 80 אחוז אני ו־20 אחוז עורך דין גיל למשל? אמר בהצביעו על הסנגור שמשמאלו. אין זה מקובל עלי. לכן אני חושב שכמעט בלתי אפשרי באמצעות סימני ההיכר של אלטמן לקבוע שזה אותו אדם, אלא אם יש סימן היכר אחד המוזרק לעין בבירור של 100 אחוזים". הוסיף העד ואמר.

„המשפט יפתח קו־צרעות בקליבלנד"

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

„אווירה של עוינות וניכור פוטנציאלי שוררת בין האוכלוסיה היהודית והאוקראינית בקליבלנד, ארה"ב, עיר מגוריו של דמיאניוק". כך סבור שמעון סמואלס, מנהל משרד הוועד היהודי האמריקני בישראל.

לדעתו, פתחה פרשת מעצרו של דמיאניוק בקליבלנד, קן צרעות שעלול ליהפך לפצצה חברתית ביחסים שבין הקהילה היהודית לאוכלוסיה של יוצאי אוקריינה בעיר ובסביבותיה.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז

לוח פעילות שבועית נוה"ד 17.12–23.12.87

חג אורים שמח

יום חמישי — 17.12

סניף רמת־גן־גבעתיים – 17.00 – אבי שיין – מועדון נרקיס 5, גבעתיים.

נוה נדיבה – 17.00 – חוסיין פארס, אלי ספרן – חוג בית.

כפר ומת־גן – 18.00 – משה סמולר – מסיבת חנוכה – מועדון יידיש.

נוה נחאף – 19.00 – חוסיין פארס, אלי ספרן – חוג בית.

סמינר להכשרת פעילי נוער מפ"ם – בקיבוץ גבולות – 16-19.12 בהשתתפות צוות הדור הצעיר במפ"ם: עודד ליפשיץ, בנג'ילה

יום שישי — 18.12

סניף יפו – 19.00 – חיים שחורי, אליעזר פפו – מסיבת חנוכה.

סניף חיפה תחתית – 20.00 – אמרי רון, אברהם לאוב, סימה שוויצר – מסיבת חנוכה עם עולים חדשים, בבית שלום עליכם.

סניף אילת – 20.00 – וולדי מורג – מסיבת חנוכה.

יום שבת — 19.12

קיבוץ לחבות־חבשן – 10.00 – חייני בורנשטיין, יוכי – אירוח סניף קרית שמריהו.

קיבוץ עין־דור – 10.00 – נתן בקלר, פנינה אייל – אירוח כנס אחים ואחיות, איזור העמקים.

גליל מערבי – 10.00 – ח"כ מוחמד וותד, חוסיין פארס – סיור בכפרים.

סניף תל־אביב – 19.30 – חיים שחורי, חמדה שמחוני – מסיבת חנוכה במועדון יידיש.

כנס צעירי מפ"ם – יהודים וערבים – בשבת, שעה 16.00 יתקיים בכפר בקה אל גרביה – בסניף מפ"ם – בסיסמא: „לא ליד החזקה – כן ליוזמה מדינית" בהשתתפות: ח"כ אלעזר גרנות; ח"כ מוחמד וותד; צבי רובל; לוטפי מואסי; אבישי גרוסמן; אבי עופר; דני פלג; אידריס מואסי; אילן שדה; יאיר גבאי

יום ראשון — 20.12

חיפה – אורט כרמל – 9.30 – ג'מאל כנען – עם נוער עובד ערבי

ומת־גן – 12.00 – ח"כ יאיר צבן – עם עובדי דפוס פלאי

סניף לוד – 19.00 – יהודה ריפתין – מסיבת חנוכה

סניף עפולה – 19.00 – דב אלקנתי, רעיה רטיג – מסיבת חנוכה

סניף כרמיאל – 19.00 – ח"כ יאיר צבן – מסיבת חנוכה

סניף בת־ים – 19.00 – יהודה דנגורי – מסיבת חנוכה

סניף תל־אביב – 19.00 – חנן ארז – מסיבת חנוכה

סניף ראשון־לציון – 20.00 – ח"כ אלעזר גרנות – מסיבת חנוכה

סניף כפר־סבא – 20.00 – ח"כ חייקה גרוסמן – מסיבת חנוכה

יום שני — 21.12

חיפה – אורט כרמל – 9.30 – מוחמד רמאל – עם נוער עובד ערבי

פתח־תקוה – 9.30 – שושנה רון – עם חברינו במועצת הפועלים

סניף חיפה – 17.00 – דב אלקנתי, אילן גילאון – מפגשים עם דור צעיר

סניף קרית גת – 18.00 – אבי שיין – מסיבת חנוכה

סניף רמת־גן – 19.30 – שושנה רון – מסיבת חנוכה

סניף עכו – 20.00 – יוסי סלומין, מישל אלמליח – חוג בית

יום שלישי — 22.12

תל־אביב – מ.פ. – 09.30 – שושנה רון – עם חברינו במועצת הפועלים

חיפה – אורט כרמל – 9.45 – אידריס מואסי – סמינר נוער עובד ערבי.

סניף ר"ג – 10.00 – ד"ר מרים חלוי – מועדון לחבר, ביאליק 54

חיפה האוניברסיטה – 14.00 – יוסי סלומין, מישל אלמליח – מפגש עם סטודנטים.

סניף רמלה – 17.30 – יוסף חורי – חוג בית בג'אריש

סניף נהריה – 19.00 – מסיבת חנוכה

ירושלים – בית יצחקי – 19.00 – נחום שור – מסיבת חנוכה.

יום רביעי — 23.12

חיפה – אורט כרמל – 09.30 – יוסף חורי – עם נוער עובד ערבי

מרכז מפ"ם – 9.30 – הוועדה הארגונית להכנת יום עיון לוותיקים

במרכז – 13.00 – ישיבת רפזי אזורים

מרכז מפ"ם – 14.30 – ישיבת הפורום המצומצם של יוצאי בריה"מ

סניף חיפה – 18.00 – ח"כ חייקה גרוסמן – מסיבת חנוכה

סניף תל־אביב – 18.00 – חיים כמיל, חיים סרור, ברוך לזרוביץ – חוג רעיוני – תא מתכת.

סניף נצרת עלית – 18.30 – סימוה שוויצר – מסיבת חנוכה

סניף שכונת התקווה – 19.30 – אברהם מזרחי, עדינה נדיב – מסיבת חנוכה

קיבוץ געש – 21.00 – חנן ארז – אסיפת חברים

איגוד מקצועי

סיעת מפ"ם בוועה"פ – החברים והסגנים מתכנסת לקראת ישיבת הוועה"פ באולם – בקומת קרקע ביום א' 20.12 – בשעה 08.30

על סדר היום:

* תקציב המדינה – אפרים זילוני, דב פלג
* תקציב ההסתדרות – פנחס חגין

ישיבת הוועד הפועל – מתקיימת בשעה 10.00

תל־אביב – בית הסתדרות המורים – 13.00 – חנן ארז, דב אלקנתי, יצחק אסא – תא מורי מפ"ם ופעילים – לקראת הבחירות

יום שלישי — 22.12

מרכז מפ"ם – 15.00 – כנס לקראת ישיבת מועצת ההסתדרות, בהשתתפות: א. זילוני, ד. פלג, רעיה רטיג, פנחס דגן, אברי גביש, יהודה לבן

יום רביעי — 23.12

מרכז מפ"ם – 10.00 – דב אלקנתי, נמרוד דגן, נתן בקלר, דוד דבי – הנהלת תא מהנדסים

חברית העולמית של מפ"ם

ישיבת מזכירות מורחבת – במועדון הקבה"א ביום חמישי 24.12 בשעה 08.30

סדר היום:

1. סיכום – המועצה העולמית והקונגרס הציוני
2. תוכנית פעולה לשנה הבאה
3. בחירת המזכירות הפעילה

הבטיחו השתתפותכם!

מפלגת הפועלים המאוחדת – מפ"ם

ישיבת מזכירות פתוחה – בחיפה

ביום א', 3 בינואר, בשעה 16.00 באולם ביתנו, רחוב ירושלים, ליד התיאטרון העירוני

סדר היום:

* החינוך במגזר הערבי
* אישור – הריכוז כוועדה מכינה לוועידה

חברים מתבקשים להבטיח השתתפותם

עובד לשעבר בסופרמרקט בי"ם חשוד ברצח המנהל וקצין הבטחון

החשוד — יהודי תושב ירושלים ● הרצח בוצע כנראה למטרות שוד

עובד לשעבר בסופרמרקט שבו בוצע הרצח הכפול בירושלים נעצר שלשום בלילה על-ידי משטרת ירושלים כחשוד ברצח מנהל הסופרמרקט וקצין הבטחון של הקריאום לפני כשלושה שבועות.

החשוד נעצר כבר בעבר, נחקר ושוחרר ושלשום בלילה נעצר שוב.

העצור הוא יהודי תושב ירושלים שכאמור עבד בשעתו בקריאום.

ההערכות בעבר היו, כי המדובר ברצח על רקע לאומני, ועתה בודקים במשטרה את האפשרות שהרצח בוצע על רקע פלילי למטרות שוד.

משטרת ירושלים חקרה מאז הרצח עשרות אנשים, בהם עובדים רבים מסניף הסופרמרקט וכוונת המשטרה לחקור אנשים נוספים שכבר נחקרו בעבר. (עתי"ם)

במשכת היציבות בשוק המניות

מאת כתב „על המשמר"

בשוק המניות החופשיות נרשמה אתמול מגמה מעורבת עם תנודות שערים מתונות עד 5 אחוז למניות הבנקים שבהסדר נרשמו עודפי ביקוש של כ־4 מיליון ש"ח ושעריהן עלו עד 1 אחוז. במהלך המסחר נרשמו עליות שערים ב־131 מניות וניירות ערך המירים, לעומתן ירדו 120 מניות ו־183 אחרות נסחרו ללא שינוי בשער.

היקף הפעילות בשוק המניות גדל אתמול במקצת לעומת הימים האחרונים והסתכם בכ־8.8 מיליון ש"ח, מתוך זה כ־2.5 מיליון ש"ח במניות הבנקים שבהסדר.

למרות מדד המחירים הגבוה שררה אתמול בבורסה אווירה חיובית למרי בעקבות מגמת הרכישות של

גלגלי הבורסה

חברת הברוקרים „בטוחה" וקרנות הנאמנות של בנק הפועלים. המוכרים העיקריים היו קרנות הנאמנות של בנק לאומי ובחלקם מקורבי המסחר וספקולנטים.

המסחר במניות התחיל תוך ירידות שערים מתונות בשלב המסחר בא.ר.צ. בהמשך השתפרה המגמה ובמסחר במשתנים נרשמה בדרך כלל יציבות עם תנודות שערים מתונות עד 1 אחוז. במהלך המסחר נרשמו במשתנים המישה סיבובים בהם נעשו 167 עיסקות תוך מחזור נמוך למדי של כ־2.2 מיליון ש"ח. מדד המשתנים עלה בשעור קל של 0.14 אחוזים.

המניות הפעילות ביותר במשתנים היו „אלרון", בהן נקשרו 20 עיסקות במחזור של כ־225 אלף ש"ח ובירידה של 0.75 אחוז.

בין המניות הנוספות בהן נרשמה פעילות ערה היו גם מניות הבינלאומי, שירדו כ־1 אחוז, וכלל תעשיות, שעלו ב־0.75 אחוז.

במסחר הרב-צדדי נרשמה בדרך כלל יציבות ותנודות שערים מתונות בחלק ניכר מהמניות הכבדות המזוהות עם קרנות הנאמנות. נרשמו היצעים במניות כמו „פי.בי.", „פועלים השקעות", „כלל תעשיות אלקטרוניקה" ואחרות והן נקלטו במהירות ללא שינויים בשערים. במניות אחרות נקלטו עודפי היצע תוך ירידות שערים קלות בלבד.

תנודות שערים חדות יותר נרשמו במניות ספקולטיביות שאין בהן מעורבות מוסדית. בין העליות החדות בלטו מניות „אלקול" שעלו ב־10.2 אחוז, מניות „המסלול" — 5 אחוזים, „רטה", „לומיר 1" ו„ציקלון 1" — 10 אחוזים.

מנגד נרשמה ירידה חדה של 14.9 אחוז במניות „מתכת סודרום" וירידות של 10 אחוזים במניות „כנס" „אמנונים" ו„רינבאר 5".

פועל נהרג בתאונת עבודה בקריית-הפלדה

אליהו שריקי (25), תושב קריית-ים, נהרג שלשום אחה"צ בתאונת עבודה בקריית-הפלדה שליד עכו, כאשר צנח מגג מבנה גבוה, שם עסק בתיקון אסבסטים שבורים.

באחד האסבסטים נפער חור גדול והפועל נפל דרך החור מגובה 28 מטר על-גבי מטילי פלדה שהיו מונחים על רצפת המבנה. רופא שהוזעק למקום קבע את מותו.

(עתי"ם)

בפלילים

5 שנות מאסר על הריגה בשל סכסוך בין נהגים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

„אווירת האלימות בה אנו חיים נותנת ביטוייה גם בכבישים בבחינת כל ראלים גבר — תופעה ההופכת את חיי האזרחים בישראל לשיגרה קשה ועגומה שקשה למצוא כיום מפלט הימנה", קבע שופט בית-משפט המחוזי בחיפה, מיכה לינדנשטראוס, כגוזרו חמש שנות מאסר בפועל על נהג שהורשע בהריגת נהג אחר בדקירת סכין על רקע זכות קדימה בדרך.

ג'מאל תאלר להיאני בן 21 מכפר עראבה הורשע על-פי הודעתו בהריגתו של ג'יריס יוסף חנא.

התובעת, עו"ד חני הורוביץ, טענה בכתב-האישום, כי הנאשם והמנוח בילו בחתונה ב־10 ביולי השנה. בדרכם בחזרה לכפר עקף המנוח את הנאשם בכביש צר יחסית וכתוצאה מכך נפגעה מכוניתו של הנאשם. על רקע זה התפתח ריב ודברים בין השניים ובמהלך הוויכוח דקר הנאשם במכשיר חד את יריבו, שהוחש באמבולנס לבית-חולים ומת בדרכו מפצעיו.

אהובת הבאבא ברוך לשעבר זוכתה מזיוף

בית-המשפט העליון זיכה אתמול מחמת הספק את מירה לב, אהובתו לשעבר של הרב ברוך אבו-חצירה, „הבאבא ברוך", מעבירות של זיוף ובידוי ראיות.

מירה לב הורשעה בראשית השנה בבית-המשפט המחוזי בת"א בזיוף ובידוי ראיות כדי לסייע לברוך אבו-חצירה בעבירותיו, בעת שכיהן כראש עיריית אשקלון. היא הורשעה בכך שנטלה חותמת מבית דואר חייפה אותה. זאת כדי שבאמצעות חותמת זו יוכל ברוך אבו-חצירה לזייף מסמך.

מירה לב, עליה נאמר כי היא היתה אהובתו של אבו-חצירה, הורשעה בשל ראיות נסיבתיות. הראיה העיקרית היתה מכתב אותו כתבה ליועץ המשפטי לממשלה לשעבר ובו ביקשה לעכב את ההליכים נגדה. מכתב זה הוצג כראיה במשפטה ובית-המשפט המחוזי בירושלים ראה במכתב זה הודאה באשמה ועל סמך כך הרשיע אותה.

באמצעות פרקליטה, עו"ד יורם מושקט, טענה מירה לב, כי המכתב אינו יכול לשמש כהודאה ואינו יכול לשמש נגדה וכפרה כפירה מוחלטת בהרשעתה.

בפתח הדיון אתמול בערעורה הודיעה הפרקליטות לבית-המשפט העליון, כי היא מוכנה לקבל את הערעור ולזכות את לב מחמת הספק. השופטים מרים בן-פורת, משה בייסקי וגבריאל בך קיבלו את הודעת הפרקליטות וזיכו את לב מאשמה.

(עתי"ם)

17.12.87

עובדי „פרי זה" נעלו המפעל במחאה על הסחבת במכירתו

קיבלו שלשום את משכורתם האחרונה ופיטוריהם נכנסו לתוקף

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עובדי „פרי-זה" בחדרה נעלו אתמול את שערי המפעל ואין יוצא ואין בא ממנו, במחאה על הסחבת, לטענתם, בחתימת הסכם על מכירת המפעל ליזם חדש.

שלשום בבוקר קיבלו העובדים את משכורתם האחרונה מידיו של כונס הנכסים שמונה למפעל, עו"ד ד"ר ליפא מאיר, ועם קבלתה נכנסו לתוקפם מכתבי הפיטורין שקיבלו בחודש שעבר.

עיסקת רכישת „פרי-זה" על-ידי היזם יעקב ג'סקלה התפוצצה, כזכור, לאחר שאושרה על-ידי בית-המשפט ולאחר שנחתם הסכם בין הקונה לבין כונס הנכסים. ג'סקלה חזר בו מכוונתו לרכוש את המפעל לאחר ש־30 אלף טון פרי שהיו מיועדים למפעל „פרי-זה" הועברו, לדבריו, לידי מפעל „גת" של קיבוץ גבעת-חיים.

בינתיים מתנהלים מגעים קדחתניים בין הנהלת מפעל „גת" לבין יעקב ג'סקלה בנסיון למצוא נוסחה שתאפשר את רכישת „פרי-זה" במשותף על-ידי היזם ומפעל „גת".

עו"ד יוסי מאייר ממשרד כונס הנכסים אמר אתמול, כי הוא מקווה שהמשא-ומתן בין הצדדים יסתיים בקרוב וכי התשובה תהיה חיובית. לדבריו, עונת הפרי עומדת בשער וכל הנוגעים בדבר מעוניינים להפעיל את המפעל עוד בעונה זו.

כתבנו מזכיר, כי ג'סקלה התחייב להעסיק שני שלישים, מכוח האדם במפעל.

חלק מעובדי „פרי-זה" פנו אתמול ללשכת התעסוקה ולדברי חברת ועד העובדים, חיה חירם, נאמר להם כי הם אינם יכולים להירשם כמובטלים משום שקיים הסכם חתום על המשך הפעלת המפעל.

בתגובה לכך אמר עו"ד יוסי מאייר, כי לשכות התעסוקה יכירו במפוטרי המפעל כמובטלים, אם יהיה צורך בכך, בעוד מספר ימים.

הטרנספר של כהנא לא עבר ברמת השיקמה

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

כמאה מצעירי מפ"ם, השומר הצעיר, נוער ר"צ וקבוצות אחרות קיימו אמש הפגנת נגד הח"כ מאיר כהנא בשכונת רמת השיקמה בדרום-מזרח תל-אביב.

כהנא הגיע למקום כדי להפגין מול ביתה של חנה זוהר, שחגגה לפני כשבוע על ערבים דיירי השכונה בעת ששכנים אחרים ניסו להתנכל להם.

בעקבות התקרית קיבלה חנה זוהר מכתבי איום ושיחות טלפון מתומכי כהנא בהם נאמר לה כי „כהנא יבוא ביום ד' לגמור עם הערבושים".

חנה זוהר פנתה לצעירי מפ"ם בבקשה לעזרה והם ערכו סיורים סביב ביתה כדי למנוע הטרדות.

שלשום נתלו מודעות בשכונה המבשרות את בואו של כהנא.

מזכיר צעירי מפ"ם, אילן גילון, פנה למשטרה בבקשה לבטל את הרשיון המשטרתי לביקורו של כהנא בשכונה, בטענה שהרשיון מהווה שותפות לעבירה של הסתה וגזענות, אך בקשתו נדחתה.

כהנא הצליח לגייס רק כמה עשרות תומכים שהריעו לו ליד הבמה המאולתרת שהקימו חסידיו בכיכר ויצ"ו. בין תומכיו לבין המפגינים נגדו חצצו מרשומי המשטרה.

כהנא זרק לחלל האוויר את הסיסמה „רק טרנספר הוא הפתרון" וציטוטים מעין אלה, וכנגדו צעקו מפגיני השמאל: „בוגד, תעזוב את המדינה" ושרו שירי שלום ואחוה.

הנוכחות המסיבית של המשטרה לא הצליחה למנוע כמה תגרות ידיים שהתפתחו בין תומכי כהנא למפגינים.

„פתאום הרגשתי מכות קלות ברגליים. הורדתי את ראשי וראיתי ילד כבן 4 מכה אותי הסתובבתי וראיתי את אבא שלו צועק: ‚תרביץ לאש"פיסטים, תרביץ!'" סיפרה ענת מנוער ר"צ.

המושבים מחריפים מאבקם נגד הממשלה — שוקלים שביתת רעב

תושבי נהלל חסמו כניסת מעקלים למושב

מאת יוסף גלילי ושלמה גלזר, כתבי „על המשמר"

מועצת תנועת המושבים, שהתכנסה אתמול בתל-אביב, החליטה להחריף את מאבקה עד כדי שביתת רעב כללית.

שר-החקלאות, אריק נחמקין, שהופיע בפני חברי המועצה, אמר, כי האוצר מתנגד לדרישתו לכלול 150 מיליון ש"ח עבור המשק החקלאי, לטיפול פרטני למקרי חירום, במסגרת תקציב המדינה החדש. לדבריו האוצר אף איים כי אם משרד-החקלאות יעמוד על דרישתו על סכום זה, הוא יבטל את תמיכתו בהמלצות ועדת רביד.

נחמקין דחה את התנגדות האוצר וטען, כי מדובר בסיוע חד-פעמי שהמגזר החקלאי לא יוכל לוותר עליו.

גדליה גל ויוחנן דניאל מזכירי התנועה הזהירו, כי מושבים שמצבם עדיין תקין ייקלעו לקשיים בשל הסחבת ביישום מסקנות ועדת רביד. לדבריהם, גדל מדי יום מספר המושבים שאינם יכולים כבר היום לעמוד במעמסה שמטיל עליהם רו"ח רביד. גל ודניאל הביעו חשש לתוצאות חמורות של המשבר, כמו, התפרעויות אלימות ואפילו נסיונות התאבדות מתוך יאוש.

נסיונות עיקול בנהלל

תושבי נהלל חסמו אתמול בבוקר כניסת מעקלים מטעם חברת „כלל" שהגיעו למושב בליווי משטרה למימוש חוב בסך 1.7 מיליון ש"ח שחייב ארגון מושבי הצפון ל„כלל" ומושב נהלל ערב לחוב זה יחד עם מושבים אחרים.

על חוב זה התנהל מו"מ ממושך בין ארגון מושבי הצפון לחברת „כלל" וסוכם כי המושבים הערבים ישלמו כל אחד חלק מהחוב.

בנהלל התחלפה לאחרונה הנהלת המושב ובשל אי-הבנה והזנחה לא שולם חלקה של נהלל בחוב.

בואם של המעקלים עורר זעם רב במושב וחבריו חסמו את הכניסה לישוב בטרקטורים ומכוניות.

במשך כל היום התנהל מו"מ בין הנהלת „כלל" לארגון מושבי הצפון ונציגי המושב, כאשר המעקלים ממתינים לתוצאות, ולבסוף סוכם כי היום ייפגשו שוב נציגי ועדת ההסדר של ארגון מושבי הצפון עם נציגי „כלל" כדי לגבש הסכם.

עיריית ת"א-יפו בשיתוף התיאטרון לילדים ולנוער עורכים חגיגת חנוכה במדרחוב נחלת-בנימין. אגף המופעים בעיריה הוא שיזם ומימן אירוע זה כשהתיאטרון תורם חלקו במופעי רחוב ומפגשי תיאטרון (צילום: דורון גלעד)

עובדי המדינה תובעים מוועדת זוסמן להוציא מסקנות כוללות

מאת כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן-עמי, פנה לפני מספר ימים אל מרום' צבי זוסמן, העומד בראש ועדה מיוחדת לקביעת סולמות שכר חדשים בשירות הציבורי, בדרישה כי הוועדה תוציא מסקנות כוללות ולא חלקיות בלבד, גם אם הדבר כרוך בהמתנה נוספת למירטומן.

בן-עמי מסר פרטים אלה במרכז הסתדרות עובדי המדינה אשר התכנסה שלשום בתל-אביב.

מסקנות ועדת זוסמן אמורות לשמש אחד הבסיסים לדיונים העתידיים על הסכמי מסגרת ושכר חדשים בשירות הציבורי. מרכז הסתדרות עובדי המדינה החליט לגבש תוך החודשים הקרובים את תביעות האיגוד לקראת המשא-ומתן האמור להיפתח לפני פקיעת תוקפו של ההסכם הקיים בסוף חודש אפריל 88'.

נציג מפ"ם במזכירות הפעילה, אליעזר בוכני, אמר בישיבת המרכז, כי יש להבטיח שהגימלה התקציבית לא תישחק על-ידי הצמדתה לשכר הממוצע במשק או למדד.

נציג ל"ע, אהרון הנדלמן, אמר, כי השכר ההתחלתי בשירות המדינה הוא בשיעור של 44 אחוז מהשכר הממוצע במשק, לעומת 50 אחוז מהשכר הממוצע בשנת 82 והוא נמוך גם משכר המינימום ששיעורו 45 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

● מסע הסברה לשוטרים ולקצינים בנושא „המשטרה וזכויות האזרח" ייערך במרוצת החודש, לרגל יום זכויות האזרח שחל בשבוע שעבר.

הפליט ההונגרי רז'ו רץ יגורש היום מהארץ

הפליט ההונגרי רז'ו רץ יגורש הבוקר מהארץ לצרפת. על כך נמסר אתמול על-ידי אשתו, נגה רץ. הגירוש מהארץ הוצא ע"י שר-הפנים ומומש לאחר שלא עמד בהתחייבותו להשתקם במושב נהלל שבו מתגוררים בני משפחת נגה.

נגה רץ הגיעה אתמול לכלא איילון יחד עם בתם ונפרדה פרידה נרגשת מבעלה רוז'ו רץ.

רוז'ו רץ, שהגיע לארץ לפני שלוש וחצי שנים, נלכד בנסיון להבריח לישראל ונדון ל־4 שנות מאסר. בהיותו בכלא הכיר את נגה ורומי והשניים נישאו. לאחר שסיים את מאסרו ביקש שר-הפנים לגרשו אך הוא להעניק לו הזדמנות לשקם את עצמו בישראל, במושב נהלל. רץ לא עמד בתנאים שהועמדו לו, עזב את המושב ונעצר לפני כחודשיים.

לפני כשבוע ימים ניסה רץ להתאבד, אך ניצל ברגע האחרון ואושפז בבית-החולים. שלטונות צרפת הביעו הסכמתם לקלוט אותו וככל הנראה יעמוד לדין באשמת עריקה מלגיון הזרים שממנו ברח, בעת שהשתתף במלחמה בגדודים בואיר, לפני כחמש שנים.

בבית-המשפט העליון תלויה ועומדת בקשתה של אשתו נגה מנשיא בית-המשפט העליון לקבוע את הערכאה השיפוטית המתאימה שתתיר את נישואיה לרץ, מאחר והם נישאו נישואים אזרחיים. (עתי"ם)

הסכם חדש — הממשלה תכסה 80% מחובות „אגד"

מאת יוסי שמי, כתב „על המשמר"

אחרי מו"מ ממושך, מלווה במשברים ובהשבתת התחבורה הציבורית, נחתם אמש בין „אגד" לממשלה בדבר שיעור הסובסידיה והשתתפות הממשלה ברכישות הקואופרטיב באוטובוסים חדשים.

ההסכם החדש קובע את חלקה של הממשלה ברכישת אלפיים אוטובוסים במשך השנים הבאות. ב־1988 יקבל הקואופרטיב 400 אוטובוסים מתוצרת חברות הרכבה הישראליות.

כן נקבע, כי הממשלה תכסה את חובות הקואופרטיב בגין רכישת האוטובוסים שנקנו. האוצר יכסה 80 אחוז מהקרן ו־20 אחוז ישלם הקואופרטיב, שכן החובות שנרכשו משרת את „אגד תיור". הקואופרטיב ישלם גם את הריבית והאשראי שקיבל בזמנו ברכישת האוטובוסים מגרמניה.

הקואופרטיב יגיש עד חודש יולי 88' הצעת תעריף חדש לקווי הנסיעה. ב„אגד" אמרו לכתבנו, כי הקואופרטיב מקווה להגיע להבנה בנושא מחיר הנסיעה בקווים בינעירוניים והעלאת התעריפים בקווים העירוניים.

תלמידים הפגינו נגד הדחת מנהלם בקריית-שמונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

את תלמידים מבית-הספר התיכון „דנציגר" בקריית-שמונה הפגינו במחאה על כוונת העירייה לפטר את מנהל ביה"ס, ירון שור, באמצע שנת הלימודים.

בהפגנה השביתו התלמידים בתמיכת ועד ההורים את הלימודים ואתמול יצאו להפגנה בה נשאו כרזות כגון „אל תערבבו פוליטיקה בבית הספר", „לא נהיה הבוחרים של מחר לעיריה" ו„אל תהרסו את החינוך בקריית-שמונה".

ראש עיריית קריית-שמונה פרוספר אזרן, אמר, שהמשבר בבית-הספר נובע מתפקודו הלקוי של ירון שור אשר התמנה לתפקידו לפני שנתיים.

רוב ההורים העלייסודיים עומד מאחורי ירון שור ומתנגד לפיטוריו באמצע השנה. גם ועד ההורים ורבים מתושבי העיר מתייצבים מאחורי ירון וטוענים שהדחתו אינה נובעת משיקולים חינוכיים.